

Urząd Statystyczny w Lublinie
Statistical office in Lublin

LUBLIN

w liczbach 2012

LUBLIN in Figures 2012

informacje
i opracowania
statystyczne

Lublin 2013

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO**

**EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE**

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

Krzysztof Markowski

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Waldemar Dymek

Jerzy Greszta

Zofia Kurlej

Elżbieta Łoś

Andrzej Matacz

Aneta Olszewska-Welman

Kazimierz Tucki

Paweł Wroński

Redakcja, tłumaczenia i skład komputerowy
— Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych

Editing, translation and setting
— *Lublin Centre for Regional Surveys*

Projekt okładki

Covern design

Wiesław Typiak

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISBN – 978-83-7402-220-0

PRZEDMOWA

Miasta to centra koncentracji zasobów ludzkich, kapitału ekonomicznego, technologicznego i kulturowego. Określane często mianem dynamicznego systemu społeczno-gospodarczego, odgrywają kluczową rolę w stymulowaniu rozwoju terenów znajdujących się w zasięgu ich oddziaływania, wzmacniają spójność i konkurencyjność lokalnych systemów społecznych.

Lublin jest najważniejszym ośrodkiem miejskim województwa. Oprócz tego, że zapewnia mieszkańcom podstawowe potrzeby związane z ich funkcjonowaniem, rozwojem kulturalnym, edukacyjnym i społeczno-gospodarczym, świadczy również wysoko specjalistyczne usługi poza swoim obszarem administracyjnym, jak również województwa. Dotyczy to zwłaszcza szkolnictwa wyższego i nauki, ochrony zdrowia, handlu i usług oraz kultury, sportu, turystyki i wypoczynku. Miasto Lublin jest również miejscem o największej skali zatrudnienia w województwie. Jego rozwój ma znaczący wpływ na koniunkturę całego regionu, dlatego też analiza jego danych statystycznych może być podstawą do wyciągnięcia wielu ważnych wniosków.

„Lublin w liczbach 2012” zawiera obszerny zestaw informacji statystycznych o podstawowych aspektach funkcjonowania miasta i życia jego mieszkańców. Zakres danych zamieszczonych w opracowaniu obejmuje między innymi sytuację demograficzną, rynek pracy, edukację, ochronę zdrowia, kulturę i turystykę, gospodarkę, infrastrukturę techniczną, finanse publiczne.

Wprowadzeniem do publikacji są tablice przeglądowe przedstawiające najistotniejsze dane o Lublinie w ujęciu retrospekcyjnym za lata 2000, 2005-2012 oraz ogólny obraz miasta na tle województwa i kraju w 2012 r. W wydawnictwie przedstawiono również sytuację Lublina w 2012 r. na tle innych miast liczących powyżej 300 tys. mieszkańców. Z kolei szczegółowe informacje dotyczące przemian społecznych i procesów zachodzących w gospodarce miasta przedstawiono w 18 działach tematycznych, z których każdy poprzedzono uwagami zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

Przekazując Państwu niniejszą publikację, wyrażam przekonanie, że zawarty w niej zestaw danych okaże się przydatny zarówno przy podejmowaniu decyzji osobistych, jak i tych związanych z wykonywaną pracą oraz wzbogaci Państwa zakres informacji i poszerzy zasób wiedzy o stolicy województwa lubelskiego.

Mam również nadzieję, iż syntetyczny charakter naszej publikacji zachęci Państwa do zgłębiania przedstawionych w niej zagadnień wykorzystując w tym celu bardziej szczegółowe dane dostępne zarówno w naszym Urzędzie, jak również na naszych stronach internetowych <http://www.stat.gov.pl/lublin> oraz na stronach internetowych GUS m. in. w Banku Danych Lokalnych.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie
Krzysztof Markowski
dr Krzysztof Markowski

Lublin, grudzień 2013 r.

PREFACE

Cities are distinctive for their high concentration of different types of capital e.g.: human, economic, technological and cultural. They are playing a key role in creating growth, enhancing social development, productivity and competitiveness.

Lublin is the most important urban center of the region. It provides basic needs for their residents related to their social, educational and cultural development, and simultaneously provides highly specialized services both inside and outside its administrative boundaries. This applies especially to higher education and science, health, trade and services, culture, sport, tourism and leisure. City of Lublin is also the place with the highest level of employment in the voivodship. Its development has a significant impact on the prosperity of the entire region, and therefore the analysis of the statistical data can be the basis to draw several important conclusions.

"Lublin in Figures 2012" contains a comprehensive set of statistical information on the major aspects of the city and its inhabitants. Detailed statistical data covers many important fields ranging from demographical issues to education, health, culture, tourism, public finance, labour market, economy and technical infrastructure.

The review tables containing basic information on Lublin city on the background of the Lubelskie voivodship and country in 2012 and the most important data in years 2000, 2005-2012 are presented at the beginning of the publication. "Lublin in Figures 2012" consists also information on situation of Lublin in 2012 on the background of the other cities with a population over 300 thousand. Detailed statistical data have been grouped in 18 chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. We recommend this publication in the hope that the data it contains will be useful to all those interested in urban problem.

I am convinced that this publication will allow the statistical information users to expand their knowledge about Lublin – the capital of the Lubelskie voivodship.

We encourage the Readers to explore our sources. Detailed information on particular socio-economic areas is available in the Statistical Office in Lublin, at the website of the office <http://www.stat.gov.pl/lublin> and at the CSO Internet website in Local Data Bank.

Director
Statistical Office
in Lublin
Krzysztof Markowski
Krzysztof Markowski, PhD

Lublin, December 2013

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty.....
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Wybrane dane o Lublinie (2000, 2005–2012)
II. Lublin na tle województwa lubelskiego i kraju w 2012 r.
III. Lublin na tle miast liczących 300 tys. i więcej mieszkańców w 2012 r.

DZIAŁY

I. Geografia. Meteorologia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne
V. Ludność
VI. Rynek pracy
VII. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
VIII. Edukacja i wychowanie
IX. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
X. Kultura. Turystyka. Sport
XI. Leśnictwo
XII. Przemysł i budownictwo
XIII. Transport
XIV. Handel i gastronomia
XV. Finanse przedsiębiorstw
XVI. Finanse publiczne
XVII. Inwestycje. Środki trwałe
XVIII. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

<i>Preface</i>	3—4
<i>List of tables and graphs</i>	6—15
<i>Symbols. Abbreviations</i>	16—17
<i>General notes</i>	18—21

REVIEW TABLES

<i>Selected data on Lublin (2000, 2005–2012)</i>	22— 35
<i>Lublin against background of the lubelskie voivodship and Poland in 2012</i>	36— 37
<i>Lublin and cities with 300 thous. and over inhabitants in 2012</i>	38— 43

CHAPTERS

<i>Geography. Meteorology</i>	44— 46
<i>Environmental protection</i>	47— 55
<i>Territorial self-government</i>	56— 57
<i>Public safety</i>	58— 61
<i>Population</i>	62— 74
<i>Labour market</i>	75— 86
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	87— 98
<i>Education</i>	99—113
<i>Health care and social welfare</i>	114—119
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	120—130
<i>Forestry</i>	131—132
<i>Industry and construction</i>	133—143
<i>Transport</i>	144—146
<i>Trade and catering</i>	147—149
<i>Finances of enterprises</i>	150—157
<i>Public finance</i>	158—163
<i>Investments. Fixed assets</i>	164—167
<i>Entities of the national economy</i>	168—172

Strona
Page

SPIS TABLIC
LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA. METEOROLOGIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY. METEOROLOGY		
Położenie geograficzne Lublina	<i>Geographic location of Lublin</i>	1	44
Najwyżej i najniżej położone punkty Lublina	<i>The highest and the lowest points of Lublin</i>	2	44
Wybrane odległości drogowe z Lublina	<i>Selected road distances from Lublin</i>	3	45
Dane meteorologiczne – stacja meteorologiczna Lublin (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Meteorological data – the meteorological station Lublin (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4	45
Średnie miesięczne temperatury powietrza zanotowane w stacji meteorologicznej Lublin (1971-2000, 2001-2005, 2006-2010, 2001-2010, 2011, 2012)	<i>Average monthly air temperatures recorded at the meteorological station Lublin (1971-2000, 2001-2005, 2006-2010, 2001-2010, 2011, 2012)</i>	5	46
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych zanotowane w stacji meteorologicznej Lublin (1971-2000, 2001-2005, 2006-2010, 2001-2010, 2011, 2012)	<i>Total monthly atmospheric precipitation recorded at the meteorological station Lublin (1971-2000, 2001-2005, 2006-2010, 2001-2010, 2011, 2012)</i>	6	46
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	47
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni (2012, 2013)	<i>Geodesic status and use of land (2012, 2013)</i>	1 (7)	51
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (8)	52
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziemi (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (9)	52
Oczyszczalnie ścieków komunalnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Municipal wastewater treatment plants (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (10)	52
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (11)	53
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Generated and accumulated waste (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (12)	53
Ochrona przyrody i krajobrazu (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Protection of nature and landscape (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	7 (13)	54
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by the source of financing (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	8 (14)	54
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według kierunków inwestowania (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by the source of financing (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	9 (15)	55
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (20 05, 2010, 2011, 2012)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	10 (16)	55

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ III. SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	General notes	x	56
Wyniki wyborów do rady miasta (2006, 2010)	Results of the elections to the city council (2006, 2010)	1 (17)	56
Radni według płci i wieku (2005, 2010, 2011, 2012)	Councillors by sex and age (2005, 2010, 2011, 2012)	2 (18)	57
Radni według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2011, 2012)	Councillors by educational level (2005, 2010, 2011, 2012)	3 (19)	57
Radni według grup zawodów (2005, 2010, 2011, 2012)	Councillors by occupational groups (2005, 2010, 2011, 2012)	4 (20)	57
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	General notes	x	58
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2005, 2010, 2011, 2012)	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings (2005, 2010, 2011, 2012)	1 (21)	60
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2005, 2010, 2011, 2012)	Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2005, 2010, 2011, 2012)	2 (22)	61
Wybrane zagadnienia działalności służb straży miejskiej (2005, 2010, 2011, 2012)	Selected activities of municipal police (2005, 2010, 2011, 2012)	3 (23)	61
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	62
Ludność (2005, 2010, 2011, 2012)	Population (2005, 2010, 2011, 2012)	1 (24)	65
Ludność według płci i wieku (2005, 2010, 2011, 2012)	Population by sex and (2005, 2010, 2011, 2012)	2 (25)	65
Ludność według biologicznych grup wieku (2005, 2010, 2011, 2012)	Population by biological age groups (2005, 2010, 2011, 2012)	3 (26)	66
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2011, 2012)	Vital statistics (2005, 2010, 2011, 2012)	4 (27)	66
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców w 2012 r.	Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2012	5 (28)	67
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców w 2012 r.	Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides in 2012	6 (29)	67
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2012 r.	Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2012	7 (30)	68
Urodzenia (2005, 2010, 2011, 2012)	Births (2005, 2010, 2011, 2012)	8 (31)	68
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2011, 2012)	Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2011, 2012)	9 (32)	69
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2005, 2010, 2011, 2012)	Female fertility and reproduction rates of population (2005, 2010, 2011, 2012)	10 (33)	70

		Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Zgony według płci i wieku zmarłych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Deaths by sex and age of deceased (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	11 (34)	70
Zgony według przyczyn w 2011 r.	<i>Deaths by causes in 2011</i>	12 (35)	71
Zgony niemowląt według płci i wieku (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Infant deaths by sex and age (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	13 (36)	72
Zgony niemowląt według przyczyn w 2011 r.	<i>Infant deaths by causes in 2011</i>	14 (37)	72
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	15 (38)	73
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	16 (39)	73
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	17 (40)	74
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	75
Pracujący	Employment		
Pracujący (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Employed persons (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (41)	78
Pracujący według sektorów ekonomicznych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Employed persons by economic sectors (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (42)	79
Przeciętne zatrudnienie według sektorów ekonomicznych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average paid employment by economic sectors (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (43)	80
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (44)	81
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (45)	81
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (46)	82
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	7 (47)	83
Wydatki Funduszu Pracy (2010, 2011, 2012)	<i>Labour Fund expenditures (2010, 2011, 2012)...</i>	8 (48)	84
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	9 (49)	84

		Tablica Table	Strona Page
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Persons working in hazardous conditions by groups of dangers (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	10 (50)	85
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Persons working in hazardous conditions to agents harmful and hazardous to health (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	11 (51)	85
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów ekonomicznych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average monthly gross wages and salaries by economic sectors (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	12 (52)	86
DZIAŁ VII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER VII. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	87
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2011, 2012)	<i>Water supply and sewage systems (2010, 2011, 2012)</i>	1 (53)	92
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (54)	92
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (55)	93
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>House-heating (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (56)	93
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Population using water supply, sewage and gas supply systems (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (57)	93
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Municipal waste and liquid waste (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (58)	94
Komunikacja miejska (2010, 2011, 2012)	<i>Urban transport (2010, 2011, 2012)</i>	7 (59)	94
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Generally accessible and estate urban area green belts (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	8 (60)	94
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Dwelling stocks (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	9 (61)	95
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	10 (62)	95
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2012 r.	<i>Housing allowances paid out in 2012</i>	11 (63)	96
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Administration of grounds for dwellings construction (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	12 (64)	96
Mieszkania, których budowę rozpoczęto (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwellings in which construction has begun (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	13 (66)	96

		Tablica Table	Strona Page
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwellings completed (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	14 (67)	97
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	15 (68)	98
Zawarte transakcje kupna-sprzedaży lokali, nieruchomości gruntowych i zabudowanych w 2012 r.	<i>Reached purchase-sale transactions of the premises, land real estates and built-up real estates in 2012</i>	16 (69)	98
DZIAŁ VIII. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER VIII. EDUCATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	99
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Education by level (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	1 (70)	103
Współczynnik skolaryzacji brutto w roku szkolnym 2012/13	<i>Gross enrolment rate in 2012/13 school year.....</i>	2 (71)	105
Kształcenie w szkołach specjalnych (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Education special schools (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	3 (72)	105
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Level art schools for children and youth (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	4 (73)	106
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2011/12, 2012/13).....	<i>Computers in schools for children and youth an in post-secondary schools (2011/12, 2012/13).....</i>	5 (74)	106
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Primary schools for children and youth (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	6 (75)	107
Gimnazja dla dzieci i młodzieży(2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Lower secondary schools for children and youth (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	7 (76)	107
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Basic vocational schools for youth (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	8 (77)	107
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>General secondary schools for youth (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	9 (78)	108
Licea profilowane dla młodzieży (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Specialized secondary schools for youth (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	10 (79)	108
Technika dla młodzieży (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Technical secondary schools for youth (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	11 (80)	108
Szkoły policealne (2005/06, 2011/12, 2012/13).....	<i>Post-secondary schools (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	12 (81)	108
Szkoły wyższe (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Higher education institutions (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	13 (82)	109
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	14 (83)	109
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	15 (84)	110

		Tablica Table	Strona Page
Studia podyplomowe i studia doktoranckie (2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Postgraduate and doctoral studies (2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	16 (85)	110
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Foreigners — students and graduates by study forms and type of schools (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	17 (86)	111
Nauczyciele akademicki w szkołach wyższych (2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Academic teachers in higher schools (2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	18 (87)	111
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Schools for adults (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	19 (88)	112
Wychowanie przedszkolne (2005/06, 2011/12, 2012/13)	<i>Pre-primary education (2005/06, 2011/12, 2012/13)</i>	20 (89)	113
DZIAŁ IX. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER IX. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	114
Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2012 r.	<i>Out-patient health care in 2012</i>	1 (90)	116
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Emergency medical services and first aid (2010, 2011, 2012)</i>	2 (91)	116
Apteki ogólnodostępne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Public pharmacies (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (92)	117
Żłobki i kluby dziecięce (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Nurseries and children's clubs(2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (93)	117
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Day-support centres (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (94)	117
Rodzinna piecza zastępcza (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Family foster care (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (95)	118
Instytucjonalna piecza zastępcza (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Institutional foster care (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	7 (96)	118
Pomoc społeczna stacjonarna (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Stationary social welfare (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	8 (97)	119
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	9 (98)	119
DZIAŁ X. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER X. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	120
Kultura	Culture		
Książki i broszury wydane (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Books and pamphlets published (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (99)	123
Gazety i czasopisma wydane (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Newspapers and magazines published (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (100)	123
Biblioteki publiczne (z filiami) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Public libraries (with branches) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	3 (101)	124
Muzea (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Museums (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (102)	124

		Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Galerie sztuki (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Art galleries (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (103)	124
Teatry i instytucje muzyczne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Theatres and music institutions (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (104)	125
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2009, 2011, 2012)	<i>Cultural centres and establishment, clubs, community centres (2005, 2009, 2011, 2012)...</i>	7 (105)	125
Kina stałe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Fixed cinemas (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	8 (106)	126
Wybrane instytucje kultury dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Selected cultural institutions accessible to the disabled moving on wheelchairs (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	9 (107)	126
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	10 (108)	127
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	11 (109)	129
Hotele w 2012 r.	<i>Hotels in 2012</i>	12 (110)	129
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki w 2012 r.	<i>Catering outlets in tourist accommodation establishments in 2012</i>	13 (111)	130
Sport	Sport		
Kluby sportowe (2010, 2012)	<i>Sports clubs (2010, 2012)</i>	14 (112)	130
DZIAŁ XI. LEŚNICTWO	CHAPTER XI. FORESTRY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	131
Powierzchnia gruntów leśnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Forest land (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (113)	132
Grunty leśne niestanowiące własności Skarbu Państwa (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Forest land not owned by the State Treasury (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (114)	132
DZIAŁ XII. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XII. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	133
Przemysł	Industry		
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	1 (115)	135
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	2 (116)	136

		Tablica Table	Strona Page
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (117)	136
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	4 (118)	138
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	5 (119)	138
Budynki oddane do użytkowania (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Buildings completed (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (120)	140
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Buildings completed by type of buildings (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	7 (121)	141
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	8 (122)	143
DZIAŁ XIII. TRANSPORT	CHAPTER XIII. TRANSPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	144
Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Hard surface powiat and gmina public roads (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (123)	145
Ścieżki rowerowe (2011, 2012)	<i>Cycle ways (2011, 2012)</i>	2 (124)	145
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Registered road vehicles and tractors (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (125)	145
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane po raz pierwszy (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Registered road vehicles and tractors for the first time (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (126)	146
Wypadki drogowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Road traffic accidents (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (127)	146
DZIAŁ XIV. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XIV. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	147
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Shops by organizational forms and petrol stations (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (128)	148
Placówki gastronomiczne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Catering establishments (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (129)	149
Targowiska (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Marketplaces (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (130)	149

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XV. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XV. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	150
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw (2011, 2012)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises (2011, 2012)</i>	1 (131)	154
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2011, 2012)	<i>Enterprises by obtained financial results (2011, 2012)</i>	2 (132)	155
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2011, 2012)	<i>Economic relations in enterprises (2011, 2012)</i>	3 (133)	155
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2011, 2012)	<i>Current assets of enterprises (2011, 2012)</i>	4 (134)	156
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2011, 2012)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2011, 2012)</i>	5 (135)	156
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2011, 2012)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2011, 2012)</i>	6 (136)	157
Zobowiązania przedsiębiorstw (2011, 2012)	<i>Liabilities of enterprises (2011, 2012)</i>	7 (137)	157
DZIAŁ XVI. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XVI. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	158
Dochody budżetu miasta według rodzajów (2011, 2012)	<i>Municipal budget revenue by type (2011, 2012)</i>	1 (138)	161
Dochody budżetu miasta według działów (2011, 2012)	<i>Municipal budget revenue by divisions (2011, 2012)</i>	2 (139)	162
Wydatki budżetu miasta według rodzajów (2011, 2012)	<i>Municipal budget expenditure by type (2011, 2012)</i>	3 (140)	162
Wydatki budżetu miasta według działów (2011, 2012)	<i>Municipal budget expenditure by divisions (2011, 2012)</i>	4 (141)	163
Dochody i wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca (2011, 2012)	<i>Municipal budget revenue and expenditure per capita (2011, 2012)</i>	5 (142)	163
DZIAŁ XVII. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XVII. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	164
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2010, 2011, 2012]	<i>Investment outlays in enterprises (current prices) [2010, 2011, 2012]</i>	1 (143)	166
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2011, 2012]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2011, 2012]</i>	2 (144)	167

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVIII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XVIII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	168
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Entities of the national economy in the REGON register (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (145)	169
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by legal forms and sections (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (146)	170
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (147)	172
WYKRESY	GRAPHS	x	173
Województwo lubelskie w 2012 r.	<i>Lubelskie voivodship in 2012</i>		
Ludność według płci i grup wieku w 2012 r.	<i>Population by sex and age groups in 2012</i>		
Ruch naturalny ludności (2000-2012)	<i>Vital statistics (2000-2012)</i>		
Struktura pracujących w 2012 r.	<i>Structure of employed persons in 2012</i>		
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w 2012 r.	<i>Structure of registered unemployed persons in 2012</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.	<i>Dwellings completed in 2012</i>		
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2012 r.	<i>Structure of entities of the national economy in 2012</i>		
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2012/2013	<i>Education by educational level in the 2012/13 school year</i>		
Przyrost naturalny (1960-2012)	<i>Natural increase (1960-2012)</i>		
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (1961-2012)	<i>Consumption of electricity in households (1961-2012)</i>		
Widzowie w kinach stałych (1960-2012)	<i>Audience in fixed cinemas (1960-2012)</i>		

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska (–)	-	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	-	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych, ust. 14 na str. 20. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes, item 14 on page 20.</i>
Znak *	-	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	-	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	-	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	=	tysiąc <i>thousand</i>	cm	=	centymetr <i>centimetre</i>
mln	=	million <i>million</i>	m	=	metr <i>metre</i>
zł <i>zl</i>	=	złoty <i>zloty</i>	km	=	kilometr <i>kilometre</i>
szt. <i>pcs</i>	=	sztuka <i>piece</i>	m ²	=	metr kwadratowy <i>square metre</i>
egz.	=	egzemplarz	ha	=	hektar <i>hectare</i>
kpl	=	komplet	km ²	=	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
wol. <i>vol.</i>	=	wolumin <i>volume</i>	dm ³	=	decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
kg	=	kilogram <i>kilogram</i>	m ³	=	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
t	=	tona <i>tonne</i>	dam ³	=	dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>
mm	=	milimetr <i>millimetre</i>			

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	kl.	= klasa
kW-h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>
MW-h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	poz.	= pozycja
GW-h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	pkt	= punkt
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	ust.	= ustęp
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
h	= godzina <i>hour</i>	i in.	= i inni
d	= doba	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
24h	= 24 hours	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
r.	= rok	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
t/r	= ton rocznie	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
t/y	= <i>tonnes per year</i>	tn.	= to znaczy
art.	= artykuł <i>article</i>	<i>i.e.</i>	= <i>that is</i>
cd.	= ciąg dalszy	tw.	= tak zwany
cont.	= <i>continued</i>	ww.	= wyżej wymieniony
dok.	= dokończenie		
cont.	= <i>continued</i>		
Lp.	= liczba porządkowa		
No.	= <i>number</i>		
Kk	= Kodeks karny		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administracyjna i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”;

- 2) według **sektorów własności**:

- sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium

GENERAL NOTES

1. Data presented, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev.2 PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping, including sections “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”;

- 2) according to **ownership sectors**:

- public sector – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
- grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of**

liczby pracujących i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz według sektorów instytucjonalnych opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

8. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian miodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach

persons employed, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. *Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.*

5. *Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as by institutional sectors, are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.*

*In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

*The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.*

7. *Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

8. ***Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.*

***Indices** – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated*

porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

9. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności faktycznej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za 2000, 2005 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

10. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

11. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

12. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

13. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

14. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

9. *When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the actual population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.*

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated, unless otherwise indicated, for the years 2000 and 2005 on the basis of the Population and Housing Census 2002, but for 2000 by the administrative division valid as of 31 XII 2002, and since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011, but for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

10. *Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

11. *Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.*

12. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.*

13. *Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.*

14. *The names of some classification levels used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007

NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE rev. 2

sekcje sections

Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

działy divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych X	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WYBRANE DANE O LUBLINIE

SELECTED DATA ON LUBLIN

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
POWIERZCHNIA					
1	Powierzchnia w ha (stan w dniu 31 XII)	14750	14750	14745	14745
2	na 1 mieszkańca w m ²	411	416	417	419
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA					
Zużycie wody - w % poboru ogółem - na potrzeby:					
3	przemysłu (poza rolnictwem i leśnictwem)	14,5	17,2	17,5	17,2
4	eksploatacji sieci wodociągowej ^a	85,5	82,8	82,5	82,8
5	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^b	99,4	98,7	98,2	98,5
6	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,0	1,7	2,5	2,0
7	Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	100,0	97,8	98,5	99,2
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:					
8	pyłowych	8,6	7,7	6,5	5,1
9	gazowych (bez dwutlenku węgla)	55,3	30,7	29,2	28,4
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powie- trza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wy- tworzonych:					
10	pyłowych	96,9	90,9	91,9	92,5
11	gazowych (bez dwutlenku węgla)	7,4	4,9	2,8	0,0
12	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	3483,8	3394,6	3017,0	2807,5
Nakłady na środki trwałe w mln zł (ceny bieżące) służące:					
13	ochronę środowiska	22,4	32,6	24,9	51,1
14	gospodarkę wodną	3,9	6,2	7,7	7,3

^a Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług komunalnych do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

^a Excluding water consumption for industrial purposes from water supply system of gminas, voivodship waterworks and water served population..

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	Lp.
<i>AREA</i>						
14745	14745	14745	14745	14747	<i>Area in ha (as of 31 XII)</i>	1
421	422	422	423	424	<i>per capita in m²</i>	2
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>						
					<i>Water consumption - in % of total withdrawal - for needs of:</i>	
13,9	15,6	15,7	16,4	16,6	<i>industry (excluding agriculture and forestry)</i>	3
86,1	84,4	84,3	83,6	83,4	<i>exploitation water supply system^a</i>	4
99,3	100,0	100,0	100,0	99,9	<i>Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment^b</i>	5
0,9	–	–	–	0,1	<i>Industrial and municipal waste water untreated per 1 km² in dam³</i>	6
97,9	93,9	94,3	95,4	96,4	<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>	7
					<i>Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km² in t:</i>	
4,4	3,4	2,8	2,3	2,1	<i>particulates</i>	8
24,5	22,1	19,4	15,7	17,3	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	9
					<i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>	
94,0	95,2	97,2	96,3	96,8	<i>particulates</i>	10
0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	11
803,4	966,7	829,3	1328,6	3478,2	<i>Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) per 1 km² in t</i>	12
					<i>Outlays on fixed assets in mln zł (current prices) serving:</i>	
72,3	29,5	30,0	26,6	59,5	<i>environmental protection</i>	13
8,8	3,1	2,9	5,1	20,9	<i>water management</i>	14

i spółek wodnych. b Odprowadzone do wód (do 2002 r. — do wód powierzchniowych) lub do ziemi. c Na podstawie szacunków;

companies. b Discharged into waters (until 2002 — in surface waters) or into the ground. c Estimated data; until 2000 defined as

I. WYBRANE DANE O LUBLINIE (cd.)
SELECTED DATA ON LUBLIN (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE					
	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				
1	w liczbach bezwzględnych	15619	17200	15783	14749
2	na 10 tys. ludności	435	484	446	418
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	54,7	40,8	42,1	43,4
LUDNOŚĆ					
4	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	358,9	355,0	353,5	351,8
5	w tym kobiety	192,3	191,1	190,4	189,7
6	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	115	117	117	117
7	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	2433	2407	2397	2386
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:				
8	przedprodukcyjnym	75,4	61,5	60,0	58,6
9	produkcyjnym	233,8	238,3	236,8	235,2
10	poprodukcyjnym	49,7	55,1	56,7	58,0
11	Małżeństwa	1912	1990	2124	2241
12	na 1000 ludności	5,5	5,8	6,2	6,5
13	Rozwody	533	616	370	579
14	na 1000 ludności	1,5	1,8	1,1	1,7
15	Urodzenia żywe	3125	3208	3309	3341
16	na 1000 ludności	9,0	9,3	9,6	9,7
17	Zgony	3116	3196	3115	3225
18	na 1000 ludności	8,9	9,2	9,0	9,4
19	w tym zgony niemowląt	30	32	23	18
20	na 1000 urodzeń żywych	9,6	10,0	7,0	5,4
21	Przyrost naturalny	9	12	194	116
22	na 1000 ludności	0,0	0,0	0,6	0,3
23	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	42	-944	-1447	-1474
24	na 1000 ludności	0,1	-2,7	-4,2	-4,3

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	Lp.
<i>PUBLIC SAFETY</i>						
13785	13581	12756	13336	12049	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>	
					<i>in absolute numbers</i>	1
392	388	364	382	346	<i>per 10 thous. population</i>	2
42,6	43,9	48,7	54,7	54,4	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	3
<i>POPULATION</i>						
350,5	349,4	349,5	348,6	347,7	<i>Population (as of 31 XII) in thous.</i>	4
189,2	188,7	188,4	188,1	187,7	<i>of which females</i>	5
117	117	117	117	117	<i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	6
2377	2370	2370	2364	2358	<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	7
					<i>Population of age (as of 31 XII) in thous.:</i>	
57,7	57,1	57,2	56,5	56,3	<i>pre-working</i>	8
233,4	231,3	228,9	226,7	223,6	<i>working</i>	9
59,4	61,0	63,4	65,4	67,8	<i>postworking</i>	10
2161	2253	1956	1736	1670	<i>Marriages</i>	11
6,3	6,6	5,6	5,0	4,8	<i>per 1000 population</i>	12
441	735	573	648	717	<i>Divorces</i>	13
1,3	2,1	1,6	1,9	2,1	<i>per 1000 population</i>	14
3441	3747	3524	3471	3413	<i>Live births</i>	15
10,0	10,9	10,1	9,9	9,8	<i>per 1000 population</i>	16
3255	3258	3201	3263	3170	<i>Deaths</i>	17
9,5	9,5	9,2	9,4	9,1	<i>per 1000 population</i>	18
25	22	15	17	12	<i>of witch infant deaths</i>	19
7,3	5,9	4,3	4,9	3,5	<i>per 1000 population</i>	20
186	489	323	208	243	<i>Natural increase</i>	21
0,5	1,4	0,9	0,6	0,7	<i>per 1000 population</i>	22
-844	-797	-1313	-1124	-957	<i>Internal and international net migration for permanent residence</i>	23
-2,5	-2,3	-3,8	-3,2	-2,7	<i>per 1000 population</i>	24

I. WYBRANE DANE O LUBLINIE (cd.)
SELECTED DATA ON LUBLIN (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA					
	Pracujący ^a :				
1	ogółem: w tys.	109,3	102,9	105,7	108,9
2	w tym kobiety	57,1	54,5	55,7	57,4
3	na 1000 ludności	304	290	299	309
	z liczby ogółem w %:				
4	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.
5	przemysł i budownictwo
6	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja
7	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ
8	pozostałe usługi ^b
9	pracujący w sektorze prywatnym	46,0	48,9	49,5	51,1
	Przeciętne zatrudnienie ^a :				
	w przemyśle:				
10	w tys.
11	na 1000 ludności
	w budownictwie:				
12	w tys.
13	na 1000 ludności
14	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	16,5	18,9	16,7	12,9
	z liczby ogółem w %:				
15	kobiety	57,4	53,0	54,4	53,8
16	w wieku do 24 lat	26,7	17,8	16,5	13,6
17	długotrwale bezrobotni	42,0	50,7	52,0	52,2
18	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	10,3	12,3	10,7	8,2
19	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^c w zł	1895,45	2419,23	2545,84	2762,84
20	w tym: przemysł
21	budownictwo

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. Od 2004 r. według faktycznego miejsca pracy i rodzaju stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu wanie i działalność wspierająca ^Δ; administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, usługowa. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a As of 31 XII; by actual workplace. Since 2004 by actual workplace and kind of activity, excluding economic entities organizations, organizations of employers, economic and professional councils as well as clergy.. ^b Sections: professional, compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation; other

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	Lp.
<i>LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES</i>						
					<i>Employed persons^a:</i>	
112,7	114,0	114,8	114,8	115,2	<i>total: in thous.</i>	1
58,7	59,7	59,9	59,7	60,8	<i>of which females</i>	2
322	326	328	329	331	<i>per 1000 population</i>	3
					<i>of total number in %:</i>	
.	0,2	0,2	0,1	0,1	<i>agriculture, hunting and forestry</i>	4
.	21,8	21,1	21,3	20,3	<i>industry and construction</i>	5
					<i>trade; repair of motor vehicles^A;</i>	6
					<i>transport and storage, accommodation</i>	
					<i>and catering^A; information</i>	
.	26,4	25,7	25,5	25,4	<i>and communication</i>	
.	7,4	7,2	7,3	7,5	<i>financial and insurance activities; real estate</i>	7
.	44,3	45,8	45,7	46,7	<i>activities</i>	
					<i>other services^b</i>	8
53,7	54,3	54,4	55,8	55,7	<i>employed persons in private sector</i>	9
					<i>Average paid employment^a:</i>	
					<i>in industry:</i>	
.	17,5	27,7	27,0	25,9	<i>in thous.</i>	10
.	50	79	77	74	<i>per 1000 population</i>	11
					<i>in construction:</i>	
.	8,5	7,6	8,7	8,3	<i>in thous.</i>	12
.	24	22	25	24	<i>per 1000 population</i>	13
					<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII)</i>	14
11,6	14,8	16,1	16,1	17,1	<i>in thous.</i>	
					<i>of total number in %:</i>	
53,8	49,8	50,3	51,5	50,2	<i>females</i>	15
15,1	16,3	14,6	13,1	12,9	<i>up to age 24</i>	16
40,4	37,5	38,0	42,9	42,7	<i>long-term unemployed persons</i>	17
					<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII)</i>	18
7,4	9,0	9,6	9,4	9,9	<i>in %</i>	
					<i>Average monthly gross wages and salaries^c</i>	19
3076,91	3178,15	3489,07	3606,97	3710,80	<i>in zł</i>	
.	3143,55	4145,05	4297,28	4448,63	<i>of which: industry</i>	20
.	2697,59	2873,98	3020,57	3098,31	<i>construction</i>	21

działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, rolników indywidualnych oraz fundacji, gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. *b* Sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administracja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; pozostała działalność

employing up to 9 persons, individual farmers as well as foundations, associations, political parties, trade unions, social scientific and technical activities; administrative and support service activities; public administration and defence; service activities. c Data concern economic entities employing more than 9 persons.

I. WYBRANE DANE O LUBLINIE (cd.)
SELECTED DATA ON LUBLIN (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA					
	Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				
1	wodociągowej (bez magistralnej)	485,0	552,5	554,9	558,0
2	kanalizacyjnej	471,8	528,6	532,0	539,4
3	gazowej	473,0	538,3	547,7	557,9
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
4	w hm ³	16,3	14,0	13,8	13,6
5	na 1 mieszkańca w m ³	45,7	39,3	38,8	38,5
	energii elektrycznej:				
6	w GW·h	222,8	236,8	243,0	242,1
7	na 1 mieszkańca w kW·h	620,6	666,1	686,0	686,2
	gazu z sieci:				
8	w hm ³	50,7	47,5	54,7	56,7
9	na 1 mieszkańca w m ³	141,3	133,9	154,4	160,7
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):				
	mieszkania:				
10	w tys.	120,8	130,6	131,9	133,2
11	na 1000 ludności	336,5	367,9	373,3	378,7
	izby:				
12	w tys.	415,8	465,7	470,6	475,7
13	na 1000 ludności	1158,5	1312,0	1331,2	1352,2
	powierzchnia użytkowa mieszkań:				
14	w tys. m ²	6485,0	7640,1	7736,1	7845,0
15	na 1000 ludności w m ²	18067,4	21523,4	21885,4	22299,1
	Przeciętna:				
	powierzchnia użytkowa w m ² :				
16	1 mieszkania	53,7	58,5	58,6	58,9
17	1 izby	15,6	16,4	16,4	16,5
18	1 osobę ^b	18,1	21,5	21,9	22,3
	liczba osób ^b na:				
19	1 mieszkanie	2,97	2,72	2,68	2,64
20	1 izbę	0,86	0,76	0,75	0,74

^a Do 2001 r. dane dotyczą zasobów zamieszkałych, od 2002 r. dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkałych stanu w dniu 31 XII.

^a Until 2001 data concern inhabited dwelling stocks, since 2002 data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks. ^b Until

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	Lp.
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS</i>						
564,5	581,9	586,2	582,0	594,4	Network (as of 31 XII) in km: water supply (excluding main)	1
549,8	561,8	563,1	572,4	572,4	sewage	2
576,1	584,9	594,1	605,7	615,6	gas supply ^d	3
Consumption in households:						
water from water supply systems:						
13,5	13,1	12,9	12,8	12,6	in hm ³	4
38,3	37,4	36,8	36,7	36,3	per capita in m ³	5
electricity:						
245,1	245,3	251,9	249,3	245,3	in GW·h	6
697,7	700,0	719,6	714,1	704,7	per capita in kW·h	7
gas from gas supply system:						
53,1	52,8	56,7	51,9	51,7	in hm ³	8
151,0	150,7	162,3	149,2	148,6	per capita in m ³	9
Dwellings stocks ^o (as of 31 XII):						
dwellings:						
135,4	136,5	138,5	139,9	142,0	in thous.	10
386,3	390,7	396,2	401,3	408,4	per 1000 population	11
rooms						
483,9	488,6	496,6	502,0	509,5	in thous.	12
1380,6	1398,3	1420,9	1440,1	1465,4	per 1000 population	13
usable floor space of dwellings						
7996,9	8100,2	8239,6	8348,4	8496,1	in thous. m ²	14
22818,3	23180,5	23576,4	23950,5	24436,6	per 1000 population in m ² :	15
Average:						
usable floor space in m ² :						
59,1	59,3	59,5	59,7	59,8	per dwelling	16
16,5	16,6	16,6	16,6	16,7	per room	17
22,8	23,2	23,6	24,0	24,4	per person ^b	18
number of persons ^{b'}						
2,59	2,56	2,52	2,49	2,45	per dwelling	19
0,72	0,72	0,70	0,69	0,68	per room	20

i niezamieszkanym. b Do 2001 r. do przeliczeń przyjmowano liczbę ludności w mieszkaniach, od 2002 r. – ogólną liczbę ludności według

2001 the number of population in dwellings was used for calculations, since 2002 – the total number of population as of 31 XII.

I. WYBRANE DANE O LUBLINIE (cd.)
SELECTED DATA ON LUBLIN (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)					
	Oddane do użytkowania:				
1	mieszkania	1348	1661	1404	1379
2	na 1000 ludności	3,8	4,7	4,0	3,9
3	na 1000 zawartych małżeństw	705	835	661	615
4	izby	4981	6068	5090	5469
5	na 1000 ludności	13,9	17,1	14,4	15,5
	powierzchnia użytkowa mieszkań:				
6	w tys. m ²	91,9	119,9	101,7	116,7
7	na 1000 ludności w m ²	256,0	337,1	287,2	330,8
	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² oddanego do użytkowania:				
8	1 mieszkania	68,2	72,2	72,5	84,6
9	1 izby	18,5	19,8	20,0	21,3
EDUKACJA I WYCHOWANIE					
	Uczniowie w szkołach ^a (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
10	podstawowych	25,8	20,5	19,7	18,8
11	gimnazjach	10,0	12,5	12,0	11,5
12	zasadniczych zawodowych ^b	5,8	1,9	1,9	1,9
13	liceach ogólnokształcących ^c	32,0	12,3	12,3	12,2
14	liceach profilowanych	2,0	1,5	0,9
15	technikach ^d	13,1	6,1	5,7	6,2
16	policealnych	11,4	8,7	8,5	7,9
	Absolwenci szkół ^a (stan na koniec roku szkolnego) w tys.:				
17	podstawowych	9,8 ^e	3,7	3,6	3,1
18	gimnazjach	–	4,0	3,6	4,1
19	zasadniczych zawodowych ^b	2,0	0,6	0,5	0,5
20	liceach ogólnokształcących ^c	6,6	3,9	4,2	3,8
21	liceach profilowanych	–	0,7	0,5	0,4
22	technikach ^d	2,6	1,4	0,9	1,0
23	policealnych	3,9	3,1	2,2	2,2

^a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^{b–d} Od roku szkolnego 2004/05 łącznie ze szkołami: ^d – technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, do roku szkolnego artystycznych. ^e Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI.

^a Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. ^{b–d} Since 2004/05 school year including: ^b – special secondary schools, general art schools leading to professional certification; until 2006/07 school year including arts schools

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	Lp.
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)</i>						
2196	1250	1751	1493	2194	Completed: dwellings	1
6,3	3,6	5,0	4,3	6,3	per 1000 population	2
1016	555	895	860	1314	per 1000 newly contracted marriages	3
8418	5122	6024	5611	7973	rooms	4
24,0	14,6	17,2	16,1	22,9	per 1000 population	5
					usable floor space of dwellings	
158,5	110,9	122,9	114,7	159,1	in thous. m ²	6
451,0	316,5	351,1	328,6	457,0	per 1000 population in m ²	7
					Average usable floor space in m ² of completed:	
72,2	88,7	70,2	76,8	72,5	dwelling	8
18,8	21,7	20,4	20,4	20,0	room	9
<i>EDUCATION</i>						
					Pupils and students in schools ^a (as of beginning of the school year) in thous.:	
18,6	18,3	18,2	18,4	18,5	primary	10
10,7	10,2	9,8	9,7	9,5	lower secondary	11
1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	basic vocational ^b	12
12,1	11,9	11,5	11,1	10,7	general ^c	13
0,7	0,5	0,4	0,2	0,1	specialized	14
6,0	6,3	6,2	6,0	6,0	technical ^d	15
9,4	8,8	9,9	10,7	11,1	post-secondary	16
					Graduates in schools ^a (as of the end of the school year) in thous.:	
3,1	3,1	3,0	3,0	.	primary	17
3,5	3,6	3,0	3,1	.	lower secondary	18
0,5	0,5	0,5	0,4	.	basic vocational ^b	19
3,8	3,6	3,7	3,7	.	general ^c	20
0,3	0,2	0,1	0,1	.	specialized	21
1,0	1,1	1,4	1,3	.	technical ^d	22
2,2	2,4	2,5	2,4	.	post-secondary	23

b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *c* – Od roku szkolnego 2007/08 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi 2006/07 łącznie ze szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe kształcącymi wyłącznie w zakresie przedmiotów

job-training schools, c Since 2007/08 school year including supplementary general secondary schools. *d* – supplementary technical, leading to professional certification schooling only in the scope of art subjects. *e* Data include graduates of 8th and 6th grade.

I. WYBRANE DANE O LUBLINIE (cd.)
SELECTED DATA ON LUBLIN (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)					
1	Studenci szkół wyższych ^a (stan w dniu 30 XI) w tys.	79,3	84,7	83,5	84,5
2	Absolwenci szkół wyższych ^{ab} w tys.	12,6	17,9	18,4	17,8
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	2,0	2,7	2,3	2,0
4	Absolwenci szkół dla dorosłych (stan na koniec roku szkolnego) w tys.	0,7	1,3	0,5	0,7
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
5	miejsca w przedszkolach w tys.	7,6	8,0	8,5	8,8
6	dzieci w tys.:				
6	w przedszkolach	8,2	8,2	8,5	8,6
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.....	0,4	0,7	0,7	0,7
8	Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	637	733	769	734
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA					
9	Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	100	170	188	208
10	Apteki ogólnodostępne ^d (stan w dniu 31 XII)	161	187	188	190
11	Liczba ludności na 1 aptekę	3589	1898	1880	1852
12	Dzieci w żłobkach ^e i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	56,7	56,4	62,6	65,2
KULTURA. TURYSTYKA					
13	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	31	35	35	35
14	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. ...	2070	2281	2338	2359
15	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	230	216	210	201
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:					
16	na 1000 ludności	4782	4575	4495	4233
17	na 1 czytelnika	20,8	21,2	21,4	21,0
18	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII) .	9	8	8	8
19	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	715	969	825	833
20	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	8	6	7	8
21	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,1	5,7	6,0	10,3
22	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	928	774	1183	1659

^a łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu kalendarzowego. ^c łącznie z punktami przedszkolnymi. ^d Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach,

^a Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the calendar year. ^c Including pre-primary points. ^d Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria.

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	Lp.
<i>EDUCATION (cont.)</i>						
84,9	85,1	82,8	79,1	74,8	Students of higher education institutions ^a (as of 30 XI) in thous.	1
17,8	20,8	24,3	24,4	23,4	Graduates of higher education institutions ^{ab} in thous.	2
2,7	3,1	3,1	3,2	2,9	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
0,4	0,6	0,6	0,6	.	Graduates of schools for adults (as of the end of the school year) in thous.	4
9,4	10,1 ^c	11,0 ^c	11,5 ^c	12,2 ^c	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
9,1	9,9	10,5	10,6	11,1	children in thous.:	6
0,7	0,8	0,8	1,3	1,2	in nursery schools	7
					in pre-primary sections in primary schools	8
828	882	877	884	870	Children in pre-school education (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6	
<i>HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE</i>						
201	215	223	262	279	Out-patients departments (as of 31 XII)	9
182	175	170	169	170	Public pharmacies ^d (as of 31 XII)	10
1926	1997	2056	2063	2045	Population per 1 pharmacy	11
68,3	67,0	66,6	77,1	86,3	Children in nurseries ^e and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3	12
<i>CULTURE. TOURISM</i>						
35	35	35	37	40	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	13
2379	2379	2366	2399	2511	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	14
199	193	189	196	213	Public library borrowers per 1000 population	15
4439	4388	4424	4404	4544	Public library loans in vol.:	16
22,3	22,7	23,4	22,5	21,3	per 1000 population	17
7	10	9	9	8	per borrower	18
839	930	975	856	900	Museums and branches (as of 31 XII)	19
7	6	5	5	6	Museum and exhibition visitors per 1000 population	20
10,0	8,4	7,4	7,4	7,5	Fixed cinemas (as of 31 XII)	21
2113	2417	2226	2221	2102	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	22
					Audience in fixed cinemas per 1000 population	

spraw wewnętrznych; bez cudzoziemców. *b* Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 — z roku w sanatoriach. *e* Od 2011 r. łącznie z klubami dziecięcymi.

Ministry of Internal Affairs; excluding foreigners. *b* From the previous school year, and in 2000/01 schools year — the *e* Since 2011 including children's clubs.

I. WYBRANE DANE O LUBLINIE (dok.)
SELECTED DATA ON LUBLIN (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)					
1	Baza noclegowa turystyki (stan w dniu 31 VII)	21	24	24	24
2	w tym hotele	5	8	12	11
3	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	77	68	78	71
4	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	363	428	471	503
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO ^a					
5	Produkcja sprzedana przemysłu: w mln zł (ceny bieżące)	3398,9	3559,1	8625,6
6	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	9560	10046	24450
7	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^b (ceny bieżące): w mln zł	527,5	699,1	1062,8
8	na 1 mieszkańca w zł	1484	1973	3013
FINANSE PUBLICZNE					
9	Dochody: w mln zł	611,0	785,1	919,9	1011,8
10	w tym dochody własne w % ogółem	43,8	56,1	53,8	58,1
11	na 1 mieszkańca w zł	1702	2208	2597	2868
12	Wydatki: w mln zł	621,4	780,1	935,7	1067,2
13	w tym wydatki inwestycyjne w % ogółem ...	12,4	12,1	21,6	18,6
14	na 1 mieszkańca w zł	1731	2194	2641	3025
INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE ^a					
15	Nakłady inwestycyjne ^c (ceny bieżące): w mln zł	1245,9	652,8	662,7	821,8
16	na 1 mieszkańca w zł	3470	1836	1870	2328
17	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): w mln zł	12969	11058,6	11512,3	11426,4
18	na 1 mieszkańca w zł	36132	31154	32568	32480
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^d – stan w dniu 31 XII					
19	Ogółem: w liczbach bezwzględnych	36400	39619	39587	38459
20	na 10 tys. ludności	1023	1116	1120	1093
21	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	9340	10106	10232	9987
22	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospo- darczą: w liczbach bezwzględnych	27060	29513	29355	28472
23	na 10 tys. ludności	761	831	830	809

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Wykonana przez przedsiębiorstwa działających gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Realized by enterprises which have a seat of board in the

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	Lp.
<i>CULTURE. TOURISM (cont.)</i>						
22	26	30	28	27	Tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	1
11	11	13	14	15	of which hotels	2
64	68	70	71	67	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	3
474	546	537	569	548	Tourists accommodated per 1000 population	4
<i>INDUSTRY AND CONSTRUCTION^a</i>						
5954,0	5048,0	7833,5	8396,3	9019,0	Sold production of industry: in mln zl (current prices)	5
16946	14407	22382	24054	25908	per capita in zl (current prices)	6
1469,2	1288,0	1236,6	1691,8	1656,5	Sales of construction and assembly production ^b (current prices): in mln zl	7
4182	3676	3533	4847	4758	per capita in zl	8
<i>PUBLIC FINANCE</i>						
1086,9	1173,6	1242,3	1392,0	1537,8	Revenue: in mln zl	9
61,4	57,7	54,4	54,1	54,1	of which own revenue in % of total	10
3094	3349	3549	3988	4417	per capita in zl	11
1215,7	1361,9	1381,3	1499,0	1639,9	Expenditure: in mln zl	12
22,8	19,8	14,5	18,2	21,0	of which investment expenditure in % of total	13
3460	3887	3947	4294	4711	per capita in zl	14
<i>INVESTMENTS AND FIXED ASSETS^a</i>						
1191,1	1042,2	1051,4	1529,5	1483,8	Investment outlays ^c (current prices): in mln zl	15
3391	2975	3004	4383	4262	per capita in zl	16
12247,9	12796,1	12911,2	13788,8	16176,3	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices): in mln zl	17
34949	36619	36944	39559	46527	per capita in zl	18
<i>ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^d – as of 31 XII</i>						
39060	39815	41622	41187	42310	Total: in absolute numbers	19
1115	1139	1191	1182	1217	per 10 thous. population	20
10084	10360	10744	10982	11728	Legal persons and organizational entities without legal personality	21
28976	29455	30878	30205	30582	Natural persons conducting economic activity: in absolute numbers	22
827	843	884	867	880	per 10 thous. population	23

mające siedzibę zarządu na terenie Lublina, siłami własnymi bez podwykonawców. c Według lokalizacji inwestycji. d Bez osób prowa-

Lublin without subcontractors participation. c According to investment location. d Excluding persons tending private farms in agriculture.

II. LUBLIN NA TLE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO I KRAJU W 2012 R.

LUBLIN AGAINST BACKGROUND OF THE LUBELSKIE VOIVODSHIP AND POLAND IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lublin <i>Lublin</i>	Województwo lubelskie <i>Lubelskie voivodship</i>	Polska <i>Poland</i>	SPECIFICATION
Ludność ^a na 1 km ²	2358	86	123	Population ^a per 1 km ²
Udział kobiet w ogólnej liczbie ludności ^a w %	54,0	51,5	51,6	Participation of females in the grand total of population ^a in %
Liczba kobiet na 100 mężczyzn ^a	117	106	107	Females per 100 males ^a
Małżeństwa na 1000 ludności	4,8	5,4	5,3	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	2,1	1,4	1,7	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,8	9,8	10,0	Live births per 1000 population
Zgony ^b na 1000 ludności	9,1	10,4	10,0	Deaths ^b per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	3,5	4,3	4,6	Infant deaths per 1000 live births
Przyrost naturalny na 1000 ludności ..	0,7	-0,6	0,0	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-2,7	-2,4	-0,2	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	54,4	73,1	67,8	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %
Pracujący ^{ac} na 1000 ludności	331	169	223	Employed persons ^{ac} per 1000 population
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	3710,80	3382,66	3744,38	Average monthly gross wages and salaries ^c in zł
Bezrobotni zarejestrowani ^a według płci w %:				Registered unemployed persons ^a by sex in %:
mężczyźni	49,8	50,9	48,6	males
kobiety	50,2	49,1	51,4	females
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % ..	9,9	14,2	13,4	Registered unemployment rate ^a in %
Ludność w miastach – w % ogółu ludności – korzystająca z sieci:				Population in urban areas – in % of total urban area population – using with systems:
wodociągowej	95,2	93,9	95,4	water supply
kanalizacyjnej	90,3	86,5	87,0	sewage
gazowej	87,2	69,6	72,4	gas supply
Zużycie w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w miastach:				Consumption in households per capita in urban area:
wody w m ³	36,3	26,8	31,2	water in m ³
energii elektrycznej w kW·h	704,7	663,9	768,6	electricity in kW·h
gazu sieciowego w m ³	148,6	71,5	103,4	gas from gas supply in m ³
Zasoby mieszkaniowe ^{ad} na 1000 ludności:				Inhabited dwellings ^{ad} per 1000 population:
mieszkania	408,4	343,9	356,1	dwellings
izby	1465,4	1316,6	1358,1	rooms
Przeciętna liczba osób na:				Average number of persons per:
1 mieszkanie	2,45	2,91	2,81	dwelling
1 izbę	0,68	0,76	0,74	room
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000:				Dwellings completed per 1000:
ludności	6,3	3,3	4,0	population
zawartych małżeństw	1314	611	750	marriages contracted

^a Stan w dniu 31 XII. ^b łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i zatrudnionych za granicą. ^d Na podstawie bilansów.

^a As of 31 XII. ^b Including infant deaths. ^c By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed abroad. ^d Based on balances.

II. LUBLIN NA TLE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO I KRAJU W 2012 R. (dok.)

LUBLIN AGAINST BACKGROUND OF THE LUBELSKIE VOIVODSHIP AND POLAND IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lublin <i>Lublin</i>	Województwo lubelskie <i>Lubelskie voivodship</i>	Polska <i>Poland</i>	SPECIFICATION
Uczniowie przypadający na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów z dostępem do Internetu w:				
szkołach podstawowych	14	8	10	<i>primary schools</i>
gimnazjach	10	9	10	<i>lower secondary schools</i>
Liczba miejsc w domach i zakładach pomocy społecznej ^{ab} na 10 tys. ludności	25,6	26,2	28,1	<i>Places in social welfare homes and facilities ^{ab} per 10 thous. population</i>
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	213	177	168	<i>Borrowers of public libraries collections per 1000 population</i>
Wypożyczenia w woluminach na:				<i>Loans in volumes per:</i>
1000 ludności	4544	3470	3166	<i>1000 population</i>
1 czytelnika	21,3	19,6	18,9	<i>borrower</i>
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	900	386	693	<i>Museums and exhibitions visitors per 1000 population</i>
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	2102	533	973	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>
Miejsca noclegowe w bazie noclegowej turystyki ^c na 10 tys. ludności	67	90	175	<i>Number of beds in tourist accommodation establishments ^c per 10 thous. population</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^d (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	25908	13045	28785	<i>Sold production of industry ^d (current prices) per capita in zł</i>
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^{de} (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	4758	1706	2501	<i>Sales of construction and assembly production ^{de} (current prices) per capita in zł</i>
Drogi publiczne gminne i powiatowe o twardej nawierzchni ^e :				<i>Hard surface powiat and gmina public roads ^e:</i>
na 100 km ²	279,7	69,3	74,6	<i>per 100 km²</i>
na 10 tys. ludności	11,8	80,4	60,5	<i>per 10 thous. population</i>
Samochody osobowe zarejestrowane ^a na 1000 ludności	425	456	486	<i>Registered passenger cars ^a per 1000 population</i>
Liczba ludności na 1 sklep ^a	360	118	108	<i>Population per shop ^a</i>
Dochody budżetu miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł	4417	4414	4865	<i>Revenue budgets of powiats per capita in zł</i>
Wydatki budżetu miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł	4711	4531	5062	<i>Expenditure budgets of powiats per capita in zł</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^d według lokalizacji inwestycji (bieżące ceny) na 1 mieszkańca w zł .	4262	1995	3324	<i>Investment outlays in enterprises ^d according to investment location (current prices) per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^{ad} (bieżące ceny ewidencyjne) na 1 mieszkańca w zł ..	46527	21409	40021	<i>Gross value of fixed assets in enterprises ^{ad} (current book-keeping prices) per capita in zł</i>
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^{af} na 10 tys. ludności	1217	767	1032	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register ^{af} per 10 thous. population</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Stan w dniu 31 VII. ^c łącznie z filiami. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według siedziby zarządu. ^f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a As of 31 XII. ^b Including branches. ^c As of 31 VII. ^d Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^e Realized by construction units — by a seat of board. ^f Excluding persons tending private farms.

III. LUBLIN NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2012 R.

LUBLIN AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2012

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Lublin	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Kraków
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	147	176	262	165	327
2	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % wymagających oczyszczania ^a	99,9	94,1	99,4	75,7	99,9
	Emisja zanieczyszczeń powietrza przez zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza na 1 km ² w t:					
3	pyłowych	17,3	51,6	51,7	145,9	87,1
4	gazowych (bez dwutlenku węgla)	2,1	2,9	2,4	3,5	5,9
5	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) na 1 mieszkańca w m ²	72,8	168,6	142,2	7,6	64,3
6	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 10 tys. ludności	346	350	333	655	435
7	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	54,4	67,1	44,5	54,8	52,4
8	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	347,7	361,3	460,4	307,2	758,3
9	w tym kobiety	187,7	191,2	242,3	161,1	405,1
10	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	117	112	111	110	115
11	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	2358	2053	1758	1866	2320
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:					
12	0 – 14 lat	46,8	46,9	61,6	36,2	98,6
13	15 – 64 lata	247,2	254,8	322,9	216,3	533,6
14	65 lat i więcej	53,7	59,6	75,8	54,7	126,1
15	Małżeństwa na 1000 ludności	4,8	5,1	4,6	5,1	4,5
16	Rozwody na 1000 ludności	2,1	2,2	1,5	2,0	2,2
17	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,8	8,8	9,8	8,8	9,7
18	Zgony na 1000 ludności	9,1	10,4	10,0	11,7	9,7
19	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	3,5	3,4	4,7	5,9	3,1
20	Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,7	-1,6	-0,2	-2,9	0,0
21	Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności	-2,7	-3,0	-	-3,2	1,0
	Pracujący ^b (stan w dniu 31 XII):					
22	w tys.	115,2	114,4	146,7	157,3	290,2
23	w tym kobiety	60,8	58,7	73,5	76,8	146,3
24	na 1000 ludności	331	317	319	512	383
25	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	17,1	13,9	13,1	10,8	23,9
26	w tym kobiety	8,6	7,2	7,1	5,7	11,9
27	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	9,9	8,6	6,3	5,2	5,8

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych.

^a Discharged into waters or into the ground. ^b By actual workplace and kind of activity, excluding economic entities employing up of employers, economic and professional councils as well as clergy.

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	Lp.
293	262	301	517	293	Area in km ² (as of 31 XII)	1
99,9	100,0	99,0	75,9	100,0	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^a	2
45,0	44,2	18,8	55,5	28,1	Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality per 1 km ² in t:	3
0,8	1,7	1,1	1,7	0,9	particulates	4
					gases (excluding carbon dioxide)	5
38,3	9,0	42,0	71,2	29,1	Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII) per capita in m ²	6
356	510	437	334	641	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings per 10 thous. population	7
44,1	57,1	62,1	46,4	51,5	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	8
719,0	550,7	408,9	1715,5	631,2	Population (as of 31 XII) in thous.	9
392,0	294,2	214,6	928,6	336,9	of which females	10
120	115	110	118	114	Females per 100 males (as of 31 XII)	11
2452	2103	1361	3317	2156	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	
84,1	71,7	52,4	233,9	78,9	Population of age (as of 31 XII) in thous.:	12
501,4	388,9	291,2	1173,4	447,7	0 – 14	13
133,5	90,1	65,3	308,2	104,5	15 – 64	14
4,5	5,1	4,6	4,5	5,0	65 and more	15
2,2	2,1	2,2	2,1	2,1	Marriages per 1000 population	16
8,4	10,5	8,7	11,0	9,7	Divorces per 1000 population	17
14,2	10,3	10,3	10,8	10,3	Live births per 1000 population	18
3,3	3,6	6,2	4,5	5,2	Deaths per 1000 population	19
-5,8	0,2	-1,7	0,2	-0,6	Infant deaths per 1000 population	20
-2,3	-4,2	0,5	3,9	1,4	Natural increase per 1000 population	21
225,3	228,8	106,6	813,4	233,6	Net migration for permanent residence per 1000 population	
119,0	114,4	56,7	428,4	121,2	Employed persons ^b (as of 31 XII):	22
313	415	261	474	370	in thous.	23
41,0	13,7	19,1	49,2	19,0	of which females	24
19,8	7,1	9,3	23,9	9,7	per 1000 population	25
12,0	4,2	11,0	4,3	5,7	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	26
					of which females	27
					Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	

o liczbie pracujących do 9 osób, rolników indywidualnych oraz fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, to 9 persons, individual farmers as well as foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, organizations

III. LUBLIN NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2012 R. (dok.)
LUBLIN AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2012 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Lublin	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Kraków
1	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł	3710,80	3468,51	4411,71	4966,80	3877,57
	Ludność w miastach – w % ogółu ludności – korzystająca z sieci:					
2	wodociągowej	95,2	96,8	98,8	98,0	99,7
3	kanalizacyjnej	90,3	91,8	96,1	89,7	91,1
4	gazowej	87,2	87,3	78,9	78,4	76,3
	Zużycie w gospodarstwach domowych : wody z wodociągów:					
5	w hm ³	12,6	12,3	17,0	11,2	35,1
6	na 1 mieszkańca w m ³	36,3	33,9	37,0	36,3	46,2
	energii elektrycznej:					
7	w GW·h	245,3	235,2	403,6	253,5	769,8
8	na 1 mieszkańca w kW·h	704,7	649,2	876,6	822,4	1014,1
9	na 1 odbiorcę w kW·h	1727,0	1634,7	1919,0	1872,5	2177,5
	gazu sieciowego					
10	w hm ³	51,7	40,6	61,2	40,0	139,8
11	na 1 mieszkańca w m ³	148,6	112,1	132,9	129,6	184,2
12	na 1 odbiorcę w m ³	451,2	336,8	428,7	398,5	558,3
	Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII): mieszkania :					
13	w tys.	142,0	145,0	199,5	138,4	339,4
14	na 1000 ludności	408,4	401,4	433,4	450,4	447,6
15	izby w tys.	509,5	500,2	673,6	463,4	1083,1
16	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszka- nia w m ²	59,8	57,8	59,4	59,8	57,6
	Oddane do użytkowania: mieszkania					
17	w tys.	2,2	1,0	5,1	0,4	6,8
18	na 1000 ludności	6,3	2,8	11,1	1,2	9,0
19	na 1000 zawartych małżeństw	1314	549	2411	239	1980
	izby:					
20	w tys.	8,0	3,1	14,6	1,6	19,4
21	na 1000 ludności	22,9	8,5	31,7	5,3	25,5
22	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszka- nia w m ²	72,5	62,8	65,5	115,9	63,1
	Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
23	podstawowych	18,5	17,3	22,4	13,4	36,6
24	gimnazjach	9,5	9,2	11,2	6,8	18,0
25	zasadniczych zawodowych ^b	1,4	2,2	1,9	1,0	3,3
26	liceach ogólnokształcących ^c	10,7	5,6	7,7	5,2	17,0
27	liceach profilowanych	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
28	technikach ^d	6,0	7,5	5,7	4,6	11,3
29	policealnych ^e	11,1	5,2	9,5	7,6	15,2

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju, fundacji, stowarzyszeńnymi, ^d – technikami uzupełniającymi i artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, ^e – dla dorosłych.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad, foundations, associations and technical secondary schools and art schools leading to professional certification, ^d – schools for adults.

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	Lp.
3568,84	4119,68	3881,46	5077,53	3923,93	Average monthly gross wages and salaries ^a in zł	1
					Population in urban areas – in % of total urban area population – using with systems:	
94,7	96,6	96,2	95,5	96,5	water supply	2
86,3	90,9	87,7	92,1	91,5	sewage	3
82,4	83,0	88,2	80,1	81,8	gas supply	4
					Consumption in households:	
					water from water supply systems:	
29,2	22,7	14,8	79,2	26,8	in hm ³	5
40,4	41,0	36,2	46,3	42,4	per capita in m ³	6
					electricity:	
					in GW-h	7
597,5	462,5	297,6	1735,4	547,2	per capita in kW-h	8
827,5	837,2	727,2	1014,1	866,6	per consumer in kW-h	9
1819,3	1895,4	1775,0	1999,4	2019,5	gas from gas supply	
					in hm ³	10
71,2	112,5	68,0	309,9	108,7	per capita in m ³	11
98,6	203,6	166,2	181,1	172,2	per consumer in m ³	12
282,0	621,3	511,6	477,7	516,4	dwellings stocks (as of 31 XII)	
					dwellings:	
346,8	241,7	168,5	872,6	282,5	in thous.	13
482,3	438,8	412,0	508,6	447,6	per 1000 population	14
1066,0	851,2	609,3	2795,2	1112,8	rooms in thous.	15
					average usable floor space per dwelling	16
53,6	64,6	63,7	60,2	71,1	in m ²	
					Completed:	
					dwelling:	
2,6	2,7	1,9	13,5	6,7	in thous.	17
3,6	4,9	4,8	7,9	10,6	per 1000 population	18
795	974	1027	1746	2115	per 1000 contracted marriages	19
					rooms:	
8,1	8,5	5,9	38,8	18,7	in thous.	20
11,3	15,4	14,3	22,7	29,6	per 1000 population	21
					average usable floor space per dwelling	22
71,3	71,0	70,1	71,9	65,4	in m ²	
					Pupils and students in schools for children and youth (as of beginning of the school year) in thous.:	
31,6	28,8	20,0	88,7	27,0	primary	23
16,0	13,5	10,1	38,0	14,1	lower secondary	24
2,0	2,4	1,8	2,6	2,2	basic vocational ^b	25
12,9	13,1	7,5	38,6	11,0	general ^c	26
0,4	0,3	–	0,5	0,7	specialized	27
7,2	7,7	5,9	17,0	6,6	technical ^d	28
8,7	11,2	6,5	15,3	12,6	post-secondary ^e	29

i innych organizacji. b – e łącznie ze szkołami: b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c – uzupełniającymi licami ogólnokształcącymi, d – uzupełniającymi, e – innymi. b – e Including: b – social job-training school, c – supplementary general secondary schools, d – supplementary

III. LUBLIN NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2012 R. (dok.)
LUBLIN AND CITIES WITH 300 THOUS. AND OVER INHABITANTS IN 2012 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Lublin	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Kraków
1	Studenci szkół wyższych ^a (stan w dniu 30 XI) w tys.	77,2	40,2	80,9	63,1	181,9
2	Przedszkola (stan w dniu 30 IX)	134	77	123	109	247
3	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan w dniu 30 IX) w tys.	12,2	11,3	14,0	9,2	25,9
4	w tym w przedszkolach	11,0	10,0	9,9	8,9	23,8
5	w % dzieci w wieku 3-6 lat	89,3	80,4	74,9	88,1	88,6
6	Liczba ludności na 1 zakład opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1246	2286	2314	1086	1371
7	Apteki ogólnodostępne ^b (stan w dniu 31 XII)	170	126	173	109	330
8	Liczba ludności na 1 aptekę	2045	2867	2661	2819	2298
9	Żłobki łącznie z oddziałami (stan w dniu 31 XII)	10	8	9	12	37
10	Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych ^c (stan w dniu 31 XII)	886	929	668	674	2432
11	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych ^c (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	86,3	91,2	46,8	82,0	100,0
12	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	40	34	29	37	71
13	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 bibliote- kę (łącznie z filiami)	8692	10625	15877	8304	9479
14	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami) na 1000 ludności	2511	2619	1472	8610	2368
15	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	6	4	5	7	12
16	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,5	16,1	14,2	30,8	19,0
17	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys. ...	2,3	2,6	13,4	3,5	26,5
18	Korzystający z noclegów w tys.	190,7	122,9	588,6	235,3	1778,6
19	w tym turyści zagraniczni w %	28,1	14,8	36,2	28,3	51,5
20	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach w %	40,8	31,4	45,4	33,2	48,5
21	Dochody budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł ..	4417	3667	6373	4515	4539
22	Wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł ...	4711	4043	6453	5036	4595
23	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d (stan w dniu 31 XII)	42310	43401	67677	44050	121208
	w tym:					
24	przedsiębiorstwa państwowe	2	3	3	1	9
25	spółki handlowe	4741	4173	9485	7884	17388
26	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	552	551	1581	1225	3037
27	osoby fizyczne prowadzące działalność go- spodarczą	30582	31021	44750	27689	80600

^a łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu
^c łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Including sections, branch departments and consultative units, excluding academies of the Ministry of National Defence and the
^c Including nursery wards. ^d Excluding persons tending private farms in agriculture.

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	Lp.
91,5	128,2	48,4	249,8	131,8	Students of higher education institutions ^a (as of 30 XI) in thous.	1
196	206	81	602	136	Nursery schools (as of 30 IX)	2
21,3	19,9	13,0	66,5	20,5	Children attending pre-primary education establishments (as of 30 IX) in thous.	3
19,5	17,3	9,0	55,4	16,4	of which nursery schools	4
87,0	92,5	82,0	90,5	83,8	in % of children aged 3-6	5
1123	1208	1503	1635	1471	Number of population per health care institu- tion (as of 31 XII)	6
288	264	141	602	264	Public pharmacies ^b (as of 31 XII)	7
2496	2086	2900	2850	2391	Population per 1 pharmacy	8
34	28	7	76	43	Nurseries including nursery wards (as of 31 XII)	9
2151	1709	696	5558	2988	Places in nurseries and children's clubs ^c (as of 31 XII)	10
134,5	93,1	64,2	93,0	152,0	Children in nurseries and children's clubs ^c (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3	11
82	54	36	196	45	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	12
7262	10199	11359	6548	13430	Number of population (as of 31 XII) per library (including branches)	13
2767	2837	4432	3671	1780	Public library collections (including branches) per 1000 population in vol.	14
7	11	5	24	7	Fixed cinemas (as of 31 XII)	15
8,5	28,8	12,0	17,5	19,0	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	16
6,5	8,1	7,2	25,4	9,9	Number of beds (as of 31 VII) in thous.	17
419,0	621,8	371,7	2495,4	771,7	Tourists accommodated in thous.	18
20,0	28,1	35,4	39,7	32,3	of which foreign tourists in %	19
32,9	32,8	41,2	50,2	39,3	Occupancy rate of bed places in hotels in %	20
4197	4985	4057	6978	5689	Municipal budget revenue per capita in zł	21
4602	5167	4427	7370	5849	Municipal budget expenditure per capita in zł	22
89431	102513	66106	355083	105110	Entities of the national economy in the REGON register ^d (as of 31 XII)	23
3	4	2	59	-	of which: state owned enterprises	24
9273	16286	7511	81425	15128	commercial companies	25
1797	3099	2077	23081	3394	of which with foreign capital participation	26
64718	69282	46979	213665	69604	natural persons conducting economic activity:	27

spraw wewnętrznych. *b* Bez aptek stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

Ministry of Internal Affairs. *b* Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g. in hospitals and sanatoria

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE LUBLINA
GEOGRAPHIC LOCATION OF LUBLIN

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:			<i>Furthest extended points of the city's border:</i>
na północ	51° 17' 47.6145'' N	x	<i>in the north</i>
na południe	51° 08' 23.3145'' N	x	<i>in the south</i>
na zachód	22° 27' 15.4141'' E	x	<i>in the west</i>
na wschód	22° 40' 24.7533'' E	x	<i>in the east</i>
Rozciągłość ^a :			<i>Extent ^a:</i>
z południa na północ	09' 24.3000''	17,3	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	13' 09.3392''	15,4	<i>from west to east</i>

^a Rozciągłość liczona po linii łączącej skrajne punkty granicy miasta.
Ź r ó d ł o: dane Wydział Geodezji Urzędu Miasta w Lublinie.

^a Extent measured of a line connecting extreme points of the city.
S o u r c e: data Geodesy of the City of Lublin.

TABL. 2. NAJWYŻEJ I NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY LUBLINA
THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS OF LUBLIN

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nazwa <i>Name</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt	Al. Kraśnicka- ul. Orkana	236,5	<i>Highest point</i>
Najniżej położony punkt	Dolina rz. Bystrzycy	162,8	<i>Lowest point</i>

Ź r ó d ł o: dane Wydział Geodezji Urzędu Miasta w Lublinie.

S o u r c e: data Geodesy of the City of Lublin.

TABL. 3. WYBRANE ODLEGŁOŚCI DROGOWE ^a Z LUBLINA
SELECTED ROAD DISTANCES ^a FROM LUBLIN

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odległość drogowa (najkrótsza) Road distance (the shortest)	Odległość w linii prostej Distance in a straight line
	w km	in km
Do przejść i punktów granicznych na: To border crossing and points in:		
wschodzie: <i>the east:</i>		
Ogrodniki	389,2	330,3
Terespol	144,1	117,2
Zosin	128,9	117,7
zachodzie: <i>the west:</i>		
Zgorzelec	579,7	527,9
południu: <i>the south:</i>		
Barwinek	251,3	211,1
Cieszyn	380,2	324,5
północy: <i>the north:</i>		
Bezledy	416,2	364,2
Świnoujście	723,3	635,9
Do stolic: <i>To capitals:</i>		
Warszawa	163,5	153,3
Wilno	488,2	423,1
Mińsk	490,2	448,3
Kijów	595,6	564,9
Bratysława	614,9	522,4
Praga	674,6	590,5
Berlin	694,2	644,6

^a Dane przybliżone.

^a *Approximated data.*

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE – STACJA METEOROLOGICZNA LUBLIN
METEOROLOGICAL DATA – THE METEOROLOGICAL STATION LUBLIN

LATA YEARS	Średnia temperatura powietrza w °C Average air temperature in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
2005	7,8	559	3,1	1846	5,1
2010	7,5	751	3,0	1689	5,5
2011	8,3	502	3,2	1906	5,0
2012	8,1	503	3,2	1786	5,4

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

**TABL. 5. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA^a ZANOTOWANE
W STACJI METEOROLOGICZNEJ LUBLIN
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES^a RECORDED
AT THE METEOROLOGICAL STATION LUBLIN**

M I E S I Ą C E M O N T H S	1971-2000	2001-2005	2006-2010	2001-2010	2011	2012
	w °C in °C					
I	-3,1	-2,6	-3,6	-3,1	-1,3	-2,2
II	-2,0	-2,1	-1,8	-1,9	-4,7	-7,5
III	1,8	1,9	2,3	2,1	2,5	4,1
IV	7,4	8,0	9,1	8,6	10,0	9,2
V	13,1	14,1	13,5	13,8	13,6	14,7
VI	15,8	15,9	17,0	16,4	18,0	16,8
VII	17,3	19,4	19,7	19,6	17,9	20,8
VIII	17,0	18,5	18,4	18,4	18,2	18,5
IX	12,6	13,2	13,4	13,3	14,6	14,4
X	7,6	8,2	7,9	8,0	7,5	7,7
XI	2,1	3,2	4,3	3,8	2,0	5,2
XII	-1,3	-2,6	-1,0	-1,8	1,5	-4,0

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.
Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.
S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

**TABL. 6. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH^a ZANOTOWANE
W STACJI METEOROLOGICZNEJ LUBLIN
TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION^a RECORDED
AT THE METEOROLOGICAL STATION LUBLIN**

M I E S I Ą C E M O N T H S	1971-2000	2001-2005	2006-2010	2001-2010	2011	2012
	w mm in mm					
I	27	36	37	36	30	43
II	26	37	29	33	24	19
III	30	36	50	43	12	27
IV	43	41	27	34	34	31
V	56	48	90	69	54	34
VI	71	65	68	67	79	68
VII	76	103	73	88	167	58
VIII	68	49	88	69	31	45
IX	59	52	81	66	5	38
X	44	42	39	41	27	87
XI	37	35	43	39	1	24
XII	36	31	29	30	39	28

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.
Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.
S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni miasta** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

2. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez:

- 1) jednostki organizacyjne wnoszące opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków,
- 2) wszystkie jednostki nadzorujące pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Mechaniczne oczyszczanie ścieków polega na poddaniu procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and use of city land** is classified according to ownership and register groups, according to a land register as a result of the decree of the Minister of the Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

2. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters or into the ground by:

- 1) organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually,
- 2) all entities responsible for the management of the water supply system (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces).

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

3. Dane o komunalnych oczyszczalniach ścieków dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

4 Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o **stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

***Biological treatment of waste water** occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.*

***Increased biogen removal from sewage** occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.*

***Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment**, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).*

3. Data on municipal waste water treatment plants concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

4. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emissions as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emissions concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emissions concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emissions include organized and disorganized emissions.

5. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. (jednolity tekst, Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późniejszymi zmianami), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się podanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Przez **magazynowanie odpadów** rozumie się czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** rozumie się odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 627, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerwy przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się

5. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste, dated 27 IV 2001 (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243, with later amendments), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2013 item 627, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental,

szczególными wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

7. Dane o nakładach i efektach rzeczowych inwestycji związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERRIE) wdrożone przez Unię Europejską.

scientific, cultural or landscape reasons.

***Protected landscape areas** include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.*

***Monuments of nature** are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.*

***7. Data regarding outlays and tangible effects of investments connected with environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERRIE), implemented by the European Union.*

TABL. 1 (7). **STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI^a**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND USE OF LAND^a
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013		SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2012 r. <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2012</i>		
Powierzchnia ogólna	14747	14747	-	Total area
Użytki rolne	5547	5478	-69	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	4667	4604	-63	<i>arable land</i>
sady	151	147	-4	<i>orchards</i>
łąki trwałe	368	367	-1	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	87	87	-	<i>permanent pastures</i>
grunty:				<i>land:</i>
rolne zabudowane	245	243	-2	<i>agricultural built-up</i>
pod stawami	12	12	-	<i>under ponds</i>
pod rowami	17	18	+1	<i>under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1721	1715	-6	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
lasy	1677	1672	-5	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione ..	44	43	-1	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami powierzchni- owymi	390	390	-	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	388	388	-	<i>flowing</i>
stojącymi	2	2	-	<i>standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane tereny:	6672	6734	+62	<i>Built-up and urbanized areas areas:</i>
mieszkaniowe	1864	1893	+29	<i>residential</i>
przemysłowe	608	594	-14	<i>industrial</i>
inne zabudowane	1227	1265	+38	<i>other built-up</i>
zurbanizowane niezabudowane	553	538	-15	<i>urbanized non-built-up</i>
rekreacji i wypoczynku	565	544	-21	<i>recreational and rest</i>
komunikacyjne :				<i>transport:</i>
drogi	1481	1527	+46	<i>roads</i>
kolejowe	330	329	-1	<i>railway</i>
inne	42	42	-	<i>other</i>
użytki kopalne	2	2	-	<i>minerals</i>
Nieużytki	26	26	-	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	391	404	+13	<i>Miscellaneous land</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 47.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes, item 1 on page 47.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				
O G Ó Ł E M	21,1	19,3	19,4	19,2	TOTAL
na cele:					for purposes:
Przemysłowe ^a	3,6	3,0	3,2	3,2	Industrial ^a
Eksplotacji sieci wodociągowej ^b	17,4	16,3	16,2	16,0	Exploitation of water-line system ^b
w tym gospodarstwa domowe	14,0	12,9	12,8	12,6	of which households
na 1 mieszkańca w m ³	39,3	36,9	36,7	36,3	per capita in m ³

^a Poza rolnictwem i leśnictwem. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Excluding agriculture and forestry. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3 (9). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ^a WYMAGAJĄCE OCZYSZCZENIA**
ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL ^a WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED
INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				
O G Ó Ł E M	19,7	17,8	17,6	17,5	TOTAL
oczyszczane	19,4	17,8	17,6	17,5	treated
mechanicznie	0,0	–	–	–	mechanically
chemicznie	19,4	–	–	–	chemically
biologicznie	19,4	–	–	–	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	–	17,8	17,6	17,5	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	0,3	–	–	0,0	untreated

^a Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych.

^a Since 2010 data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater.

TABL. 4 (10). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a**
Stan w dniu 31 XII
MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Liczba	1	1	1	1	Number
biologiczne	1	–	–	–	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	–	1	1	1	with increased biogene removal (disposal)
Przepustowość w dam ³ /d:					Capacity in dam ³ /24h
biologiczne	120	–	–	–	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	–	120	120	120	with increased biogene removal (disposal)
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys.	347,0	329,6	332,4	335,2	Population using waste water treatment

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 48.

^a Treatment plants working on sewerage system; see general notes item 3 on page 48.

TABL. 5 (11). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tys. t:					<i>in thous. t:</i>
pyłowych	1,1	0,4	0,3	0,3	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	1,1	0,4	0,3	0,3	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	4,5	2,9	2,3	2,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	3,0	1,8	1,4	1,6	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	0,4	0,1	0,1	0,1	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	1,1	0,8	0,7	0,7	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w t:					<i>per km² in t:</i>
pyłowych	7,7	2,8	2,3	2,1	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	30,7	19,4	15,7	17,3	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems in thous. t:</i>
pyłowe	11,5	14,1	8,9	9,5	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla) ...	0,2	0,0	0,0	0,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

TABL. 6 (12). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	502,4	121,9	195,3	511,3	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi	475,4	111,2	194,0	509,5	<i>recovered</i>
unieszkodliwione	2,0	5,0	0,8	0,9	<i>treated</i>
w tym składowane ^b	0,6	1,0	0,8	0,8	<i>of which landfilled^b</i>
magazynowane czasowo ^c	25,0	5,7	0,5	0,9	<i>temporarily stored^c</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi	94,6	91,2	99,3	99,6	<i>recovered</i>
unieszkodliwione	0,4	4,1	0,4	0,2	<i>treated</i>
w tym składowane ^b	0,1	0,8	0,4	0,2	<i>of which landfilled^b</i>
magazynowane czasowo ^c	5,0	4,7	0,3	0,2	<i>temporarily stored^c</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) w tys. t	887,7	887,7	887,7	887,7	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^c; end of year) in thous. t</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 49. ^b Na terenach własnych zakładów i obcych. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 5 on page 49. ^b On own plant grounds and other land. ^c On own plant grounds.

TABL. 7 (13). **OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU**
Stan w dniu 31 XII
PROTECTION OF NATURE AND LANDSCAPE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona:					<i>Legally protected areas possessing unique environmental value:</i>
w ha	2530,0	2530,0	2530,0	2530,0	<i>in ha</i>
rezerwy przyrody ^a	24,4	24,4	24,4	24,4	<i>nature reserves ^a</i>
obszary chronionego krajobrazu ^b	2505,6	2505,6	2505,6	2505,6	<i>areas of protected landscape ^b</i>
w % powierzchni ogólnej miasta	17,2	17,2	17,2	17,2	<i>in % of total urban area</i>
na 1 mieszkańca w m ²	71,3	72,4	72,6	72,8	<i>per capita in m²</i>
Pomniki przyrody w szt.	32	33	29	40	<i>Monuments of nature in pcs</i>

^a Bez otuliny. ^b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie obszarów chronionego krajobrazu.

a Excluding buffer zones. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection within areas of protected landscape.

TABL. 8 (14). **NAKŁADY ^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS ^a FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE SOURCE OF FINANCING (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Ochrona środowiska	32563,4	29995,2	26573,3	59541,4	Environmental protection
Środki własne	20161,7	16329,0	14087,4	23369,3	<i>Own resources</i>
Z budżetu:					<i>From the budget:</i>
centralnego	255,8	–	159,9	–	<i>central</i>
województwa	–	900,6	30,0	–	<i>voivodship</i>
gminy	–	62,4	35,0	27,5	<i>gmina</i>
Z zagranicy	5440,4	6562,0	–	–	<i>From abroad</i>
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	1524,0	2988,2	9063,0	28119,4	<i>Ecological funds (loans, credits and allocations)</i>
Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe)	4200,3	–	–	–	<i>Credits and domestic loans (of which banks)</i>
Inne środki (w tym nakłady niefinansowe)	981,2	3153,0	3198,0	8025,2	<i>Other resources (of which unfinancial outlays)</i>
Gospodarka wodna	6236,3	2783,0	5105,0	20912,9	Water management
Środki własne	4760,8	924,0	3512,0	9149,6	<i>Own resources</i>
Z budżetu:					<i>From the budget:</i>
centralnego	249,9	–	–	–	<i>central</i>
województwa	9,0	–	–	–	<i>voivodship</i>
gminy	–	–	34,0	144,1	<i>gmina</i>
Z zagranicy	555,6	1737,0	–	–	<i>From abroad</i>
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	–	–	1045,0	6647,7	<i>Ecological funds (loans, credits and allocations)</i>
Kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe)	175,5	212,0	–	–	<i>Credits and domestic loans (of which banks)</i>
Inne środki (w tym nakłady niefinansowe)	485,5	–	514,0	4971,5	<i>Other resources (of which unfinancial outlays)</i>

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments localization. b Industrial and municipal.

TABL. 9 (15). **NAKLĄDY ^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS ^a FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE SOURCE OF FINANCING (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	32563,4	29995,2	26573,3	59541,4	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	5297,7	994,1	1380,4	11751,6	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	20084,8	16125,5	15220,4	37829,1	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	6732,6	8073,2	9925,8	9918,2	Waste management, protection and restoration of the value in use of oil, protection of underground and surface waters
Gospodarka wodna	6236,3	2783,0	5105,0	20912,9	Water management
w tym nakłady na:					of which outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	5951,3	2873,0	5105,0	20830,1	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	127,9	–	–	–	Water treatment plants

^a Według lokalizacji inwestycji.
^a By investments localization.

TABL. 10 (16). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	5,9	6,7	1,6	7,9	waste water
wody opadowe	5,5	1,0	–	0,2	waste water basins
Oczyszczalnie ścieków – biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	–	–	1	–	Waste water treatment plants – biological (excluding fermentation tanks)
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	–	–	12	–	capacity of treatment plants in m ³ /24h
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Sieć wodociągowa w km	5,0	3,8	3,5	13,5	Water-line system in km

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja Rady Miasta trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. The term of the City Council 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

TABL. 1 (17). WYNIKI WYBORÓW DO RADY MIASTA
RESULTS OF THE ELECTIONS TO THE CITY COUNCIL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	SPECIFICATION
Liczba mandatów	31	31	Number of mandates
Kandydaci na radnych:			Candidates for councillors:
ogółem	564	490	total
na 1 mandat	18	16	per mandate
Liczba obwodów	204	211	Number of district
I tura:			First round:
Uprawnieni do głosowania w tys.	276,4	274,6	Persons entitled to vote in thous.
Wydane karty w tys.	114,8	109,5	Ballots issued in thous.
Frekwencja wyborcza w %	41,53	39,87	Voter turnout in %
II tura:			Secend round:
Uprawnieni do głosowania w tys.	276,0	274,6	Persons entitled to vote in thous.
Wydane karty w tys.	99,7	87,9	Ballots issued in thous.
Frekwencja wyborcza w %	36,11	32,01	Voter turnout in %

TABL. 2 (18). **RADNI WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>					
OGÓŁEM	31	31	31	31	TOTAL
w tym kobiety	5	6	6	6	<i>of which women</i>
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>					
29 lat i mniej	2	3	2	2	<i>29 and less</i>
30–39	3	5	6	6	<i>30–39</i>
40–59	20	19	18	17	<i>40–59</i>
60 lat i więcej	6	4	5	6	<i>60 and more</i>

TABL. 3 (19). **RADNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Wyższe	28	28	29	30	<i>Tertiary</i>
Policealne	1	–	–	–	<i>Post-secondary</i>
Średnie	2	3	2	1	<i>Secondary</i>

TABL. 4 (20). **RADNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^a**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY OCCUPATIONAL GROUPS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3	14	14	14	<i>Legislators, senior officials and managers</i>
Specjaliści	23	10	10	10	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel ..	4	1	1	1	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi	–	3	3	3	<i>Clerks</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 56; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a See general notes, item 3 on page 56; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

Uwagi ogólne

1. Przepięstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przepięstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występęk ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, – zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym, obowiązującym od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) – jest to przestępstwo skarbowe.

Przepięstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

2. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Nieletni są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa nie miały ukończonych 17 lat.

3. Straż Miejska działa na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779) z późniejszymi zmianami i aktów wykonawczych do ustawy. Prezydent Miasta Lublin ma prawo powoływać i odwoływać Komendanta Straży Miejskiej oraz sprawować nadzór nad jej działaniem. W zakresie fachowym nadzór nad działalnością Straży sprawuje Komendant Główny Policji, poprzez Komendanta Wojewódzkiego Policji. Straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego.

General notes

1. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments) – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which least one suspect was found is a detected crime.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information system.

2. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

Juveniles are persons who, at the moment of committing crime were aged less than 17.

3. The Municipal Police operates on the basis of Law on Communities Guards (Journal of Laws No. 123, item 779) dated 29 August 1997 with later amendments and executive acts to Law. Mayor of Lublin City has the right to appoint and remove the Commander of the Municipal Police and supervise its operation. The activity of Municipal Police is supervised by the Police Chief, through the Voivodship Police Chief. The Municipal Police performs tasks related to the protection of public order arising from the acts and acts of local law.

Do zadań **Straży Miejskiej** należy w szczególności: ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem ruchu drogowego i jego kontrola, pomoc w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń, zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej.

Zadaniem Straży Miejskiej jest również: współdziałanie w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania (jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób), informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, działalność prewencyjna i profilaktyczna.

*The duties of the **Municipal Police** are: protecting the peace and order in public places, watching and monitoring of road traffic, assisting in removing the technical accidents and the consequences of the natural disasters as well as other regional threats, protecting place of crime, natural disaster and other similar incidents from access of outsiders and securing traces and evidences of an offence, until the arrival of the proper services, protecting municipal objects and public utility installations.*

The duties of the Municipal Police include also: co-operation in providing public peace and order during public gatherings or events, escorting persons under influence of alcohol to sobering chambers or to their homes (when such persons are causing outrage in public place, their life or health is endangered or they are causing danger to another's persons life and health), informing local community about threats, preventive and prophylactic activity.

TABL. 1 (21). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH					
IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	17200	12756	13336	12049	GRAND TOTAL
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	14601	10901	10795	9913	<i>Crimes with the criminal character</i>
zabójstwo	14	14	12	8	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu	119	112	112	128	<i>damage to health</i>
udział w bójkę lub pobiciu	192	148	144	124	<i>participation in violence or assault</i>
zgwałcenie	34	24	25	32	<i>rape</i>
rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	1132	403	342	300	<i>robbery, theft with assault and criminal coercion</i>
kradzież	8843	5724	5403	4893	<i>theft</i>
rzeczy	4556	3341	3198	3038	<i>property</i>
w tym samochodu	383	66	90	119	<i>of which car</i>
z włamaniem	4287	2383	2205	1855	<i>with burglary</i>
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	1056	934	1474	1099	<i>Crimes with the commercial character</i>
Przestępstwa drogowe	948	671	750	811	<i>Road crimes</i>
Inne	595	250	317	226	<i>Others</i>
W tym popełnione przez nieletnich					
Of which committed by juveniles					
RAZEM	649	650	792	721	TOTAL
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	636	635	774	699	<i>Crimes with the criminal character</i>
zabójstwo	–	–	–	–	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu	28	35	23	25	<i>damage to health</i>
udział w bójkę lub pobiciu	25	15	25	15	<i>participation in violence or assault</i>
zgwałcenie	–	–	–	1	<i>rape</i>
rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	190	38	65	52	<i>robbery, theft with assault and criminal coercion</i>
kradzież	260	357	417	307	<i>theft</i>
rzeczy	123	184	232	150	<i>property</i>
w tym samochodu	1	4	3	3	<i>of which car</i>
z włamaniem	137	173	185	157	<i>with burglary</i>
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	4	3	5	3	<i>Crimes with the commercial character</i>
Przestępstwa drogowe	2	5	2	2	<i>Road crimes</i>
Inne	7	7	11	17	<i>Others</i>

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Lublin.

TABL. 2 (22). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ó Ł E M	40,8	48,7	54,7	54,4	TOTAL
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	31,2	41,5	46,3	47,3	<i>Crimes with the criminal character</i>
zabójstwo	100,0	100,0	100,0	75,0	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu	76,5	86,6	85,0	80,5	<i>damage to health</i>
udział w bójce lub pobiciu	64,1	71,6	71,5	68,5	<i>participation in violence or assault</i>
zgwałcenie	79,4	75,0	68,0	90,6	<i>rape</i>
rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	47,6	60,1	71,3	72,2	<i>robbery, theft with assault and criminal coercion</i>
kradzież	12,5	27,5	29,7	32,5	<i>theft</i>
rzeczy	13,1	24,5	27,3	30,8	<i>property</i>
w tym samochodu	8,9	21,2	20,9	25,0	<i>of which car</i>
z włamaniem	11,4	31,5	33,1	35,1	<i>with burglary</i>
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	92,4	90,6	90,9	85,0	<i>Crimes with the commercial character</i>
Przestępstwa drogowe	98,8	98,2	97,5	98,5	<i>Road crimes</i>
Inne	93,4	80,5	79,2	74,4	<i>Others</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Lublin.

TABL. 3 (23). **WYBRANE ZAGADNIENIA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB STRAŻY MIEJSKIEJ**
SELECTED ACTIVITIES OF MUNICIPAL POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Przeprowadzone kontrole	120043	127325	109265	96860	<i>The inspections carried out</i>
Ujawnione wykroczenia	18796	21178	20980	32542	<i>Disclosed offences</i>
Udzielone pouczenia	11258	8950	9078	8016	<i>Given cautions</i>
Mandaty karne	9751	12443	11997	19927	<i>Mandatory fines</i>
na kwotę w tys. zł	948,5	1291,3	1169,4	2666,7	<i>the amount in thous. zł</i>
Interwencje	14280	23546	22757	23845	<i>Interventions</i>
Wnioski o ukaranie	171	181	170	483	<i>Motions for penalization</i>
Osoby ujęte i przekazane policji	57	45	53	<i>People recognized and handed to the police</i>
Zabezpieczenie imprez masowych.....	.	371	327	268	<i>The security of events</i>

Ź r ó d ł o: dane Straży Miejskiej Miasta Lublin.

S o u r c e: data of the Municipal Police of Lublin.

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.
2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:
 - w 2005 r. – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (podział administracyjny z dnia 31 XII 2005 r.),
 - od 2010 r. – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).
3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:
 - małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence;
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
2. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) was prepared assuming the number of population balanced on:
 - in 2005 – the basis of results of the Population and Housing Census 2002 (the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2005),
 - since 2010 – the basis of results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010-2011 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).
3. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:
 - marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases

mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);

- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);

- *separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);*
- *divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken);*
- *births – according to the mother's place of permanent residence;*
- *deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.*

*The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.*

***Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.*

Reproduction rates:

- ***total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age specific fertility rates for this period to be constant,*
- ***gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),*

- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

12. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

13. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

14. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. - zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. - faktycznie zamieszkałej.

- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

12. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

13. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

14. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 - registered for permanent residence,
- since 2010 - de facto population (population actually residing).

TABL. 1 (24). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI						
O G Ó Ł E M	355544	348961	349994	349060	348120	T O T A L
mężczyźni	164317	160429	161293	160835	160158	males
kobiety	191227	188532	188701	188225	187962	females
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII						
O G Ó Ł E M	354967	348450	349483	348567	347678	T O T A L
mężczyźni	163846	160199	161063	160476	159975	males
kobiety	191121	188251	188420	188091	187703	females
Kobiety na 100 mężczyzn	117	118	117	117	117	Females per 100 males
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	2407	2363	2370	2364	2358	Population per 1 km ² of total area

a Bilans ludności dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. opracowany w oparciu o wyniki spisu: A – z NSP'2002 – podobnie jak dla 2005 r.; B – z NSP'2011 – jak dla lat 2011 i 2012.

a Balance of population for 2010 is given in two approaches, ie. considering results of national censuses: A – 2002 census – as for the year 2005, B – 2011 census – as for the years 2011 and 2012.

TABL. 2 (25). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

W I E K A G E	2005	2010	2011	2012		
				ogółem total	mężczyźni of which males	kobiety females
O G Ó Ł E M	354967	349483	348567	347678	159975	187703
T O T A L						
0–2 lata	9085	10698	10542	10143	5123	5020
years						
3–6	11723	12638	13133	13697	6955	6742
7–12	19510	17215	17050	17061	8608	8453
13–15	11890	9289	9029	8885	4480	4405
16–18	14023	11302	10484	10052	5009	5043
19–24	43910	34713	32552	30272	14405	15867
25–29	32618	31041	31371	30869	14927	15942
30–34	27472	28946	28958	29360	14428	14932
35–39	22105	25596	26460	26873	13176	13697
40–44	21472	20990	21337	22157	10841	11316
45–49	26535	20901	20636	20232	9603	10629
50–54	28650	25766	24252	22763	10469	12294
55–59	24153	27521	27404	27226	11861	15365
60–64	16039	22571	23551	24375	10306	14069
65–69	14521	14843	15444	16746	6695	10051
70–74	12443	12948	13018	12931	5064	7867
75–79	9909	10439	10541	10670	3917	6753
80–84	5646	7433	7780	7949	2643	5306
85 lat i więcej	3263	4633	5025	5417	1465	3952
and more						

TABL. 3 (26). **LUDNOŚĆ WEDŁUG BIOLOGICZNYCH GRUP WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY BIOLOGICAL AGE GROUPS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	354967	349483	348567	347678	T O T A L
poniżej 20 lat	72847	66370	64141	64273	<i>below age 20</i>
w tym 0–14	48162	46700	46690	46766	<i>of which 0–14</i>
15–64	261023	252487	250069	247199	<i>15–64</i>
65 lat i więcej	45782	50296	51808	53713	<i>65 and more</i>
Mężczyźni	163846	161063	160476	159975	Males
poniżej 20 lat	36556	33305	32341	32223	<i>below age 20</i>
w tym 0–14	24443	23628	23618	23668	<i>of which 0–14</i>
15–64	122511	118888	117852	116523	<i>15–64</i>
65 lat i więcej	16892	18547	19006	19784	<i>65 and more</i>
Kobiety	191121	188420	188091	187703	Females
poniżej 20 lat	36291	33065	31800	32014	<i>below age 20</i>
w tym 0–14	23719	23628	23072	23098	<i>of which 0–14</i>
15–64	138512	133599	132217	130676	<i>15–64</i>
65 lat i więcej	28890	31749	32802	33929	<i>65 and more</i>

TABL. 4 (27). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

2005	1990	1349	75	616	3208	3196	32	12
2010	1956	1345	45	573	3524	3201	15	323
2011	1736	1132	37	648	3471	3263	17	208
2012	1670	1110	24	717	3413	3170	12	243

NA 1000 LUDNOŚCI^b
PER 1000 POPULATION^b

2005	5,75	3,90	0,22	1,78	9,26	9,23	9,98	0,03
2010	5,59	3,84	0,13	1,64	10,07	9,15	4,26	0,92
2011	4,97	3,24	0,11	1,86	9,94	9,35	4,90	0,60
2012	4,80	3,19	0,07	2,06	9,80	9,11	3,52	0,70

a Ze skutkami cywilnymi. b W przypadku zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b In case of infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 5 (28). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2012 R.**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2012

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	1670	31	408	733	262	108	57	44	27
19 lat i mniej	10	8	2	—	—	—	—	—	—
20—24	218	17	148	48	4	1	—	—	—
25—29	733	5	202	476	45	5	—	—	—
30—34	348	—	41	168	125	13	1	—	—
35—39	165	1	9	34	64	47	10	—	—
40—49	98	—	6	7	16	37	25	7	—
50—59	53	—	—	—	8	5	14	22	4
60 lat i więcej	45	—	—	—	—	—	7	15	23

TABL. 6 (29). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW W 2012 R.**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2012

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzone divorced
OGÓŁEM TOTAL	1670	1469	25	176
Kawalerowie	1409	1341	5	63
Wdowcy	31	7	5	19
Rozwiedzeni	230	121	15	94

TABL. 7 (30). **ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA W 2012 R.**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE IN 2012

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age						
		24 lat i mniej and less	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM	717	462	188	33	13	13	7	1
TOTAL								
24 lat i mniej	346	295	48	2	1	—	—	—
and less								
25—29	227	136	84	7	—	—	—	—
30—34	71	21	33	15	2	—	—	—
35—39	36	9	14	7	4	2	—	—
40—49	27	1	8	2	6	9	1	—
50—59	8	—	1	—	—	2	4	1
60 lat i więcej	2	—	—	—	—	—	2	—
and more								

TABL. 8 (31). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Urodzenia żywe	3208	3524	3471	3413	Live births
Mażeńskie	2705	2952	2885	2848	Legitimate
chłopcy	1403	1510	1454	1419	males
dziewczęta	1302	1442	1431	1429	females
Pozamażeńskie	503	572	586	565	Illegitimate
chłopcy	240	310	285	293	males
dziewczęta	263	262	301	272	females
Urodzenia martwe	9	13	10	10	Live still births

TABL. 9 (32). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA
ORAZ WIEKU MATKI^a**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER AND AGE OF MOTHER^a

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>and over</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>							
OGÓŁEM 2005	3208	1714	1097	275	67	30	25
TOTAL 2010	3524	1847	1257	295	83	28	14
..... 2011	3471	1811	1245	305	76	23	11
..... 2012	3413	1710	1237	330	91	26	19
19 lat i mniej <i>and less</i>	97	89	7	1	–	–	–
20–24	369	270	84	13	2	–	–
25–29	1209	774	355	59	18	1	2
30–34	1154	440	560	117	27	6	4
35–39	485	113	212	110	29	12	9
40–44	98	24	19	30	14	7	4
45 lat i więcej <i>and more</i>	1	–	–	–	1	–	–
W ODSETKACH <i>IN PERCENT</i>							
OGÓŁEM 2005	100,0	53,4	34,2	8,6	2,1	0,9	0,8
TOTAL 2010	100,0	52,4	35,7	8,4	2,4	0,8	0,4
..... 2011	100,0	52,2	35,9	8,8	2,2	0,7	0,3
..... 2012	100,0	50,1	36,2	9,7	2,7	0,8	0,6
19 lat i mniej <i>and less</i>	100,0	91,8	7,2	1,0	–	–	–
20–24	100,0	73,2	22,8	3,5	0,5	–	–
25–29	100,0	64,0	29,4	4,9	1,5	0,1	0,2
30–34	100,0	38,1	48,5	10,1	2,3	0,5	0,3
35–39	100,0	23,3	43,7	22,7	6,0	2,5	1,9
40–44	100,0	24,5	19,4	30,6	14,3	7,1	4,1
45 lat i więcej <i>and more</i>	100,0	–	–	–	100,0	–	–

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 10 (33). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:				
15—49 ^{ab}	33,99	38,49	38,37	38,11
15—19 ^a	12,85	9,63	12,71	11,42
20—24	37,98	28,13	26,33	25,16
25—29	75,19	81,96	79,90	74,89
30—34	64,33	78,35	77,38	77,82
35—39	28,09	36,59	34,71	35,77
40—44	5,04	7,27	6,64	8,80
45—49 ^b	0,14	0,09	0,37	0,09
Współczynniki: Rates:				
Dzietności ogólnej	1,113	1,201	1,179	1,159
Total fertility				
Reprodukcji brutto	0,543	0,581	0,589	0,578
Gross reproduction				
Dynamiki demograficznej	1,004	1,101	1,064	1,077
Demographic dynamics				

a, b łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 11 (34). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	2005	2010	2011	2012		
				razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	3196	3201	3263	3170	1619	1551
TOTAL						
0—4 lata	38	18	19	15	12	3
years						
5—9	3	1	2	3	1	2
10—14	4	2	—	1	1	—
15—19	10	6	4	6	4	2
20—24	17	22	15	9	4	5
25—29	14	23	17	20	16	4
30—34	23	16	27	29	25	4
35—39	40	38	30	40	30	10
40—44	52	53	45	45	34	11
45—49	137	114	86	75	55	20
50—54	213	152	151	124	86	38
55—59	249	258	263	241	159	82
60—64	250	299	319	295	183	112
65—69	314	260	301	285	164	121
70—79	391	353	358	317	197	120
75—79	497	444	437	390	196	194
80—84	399	517	502	523	232	291
85 lat i więcej	545	625	687	752	220	532
and more						

TABL. 12 (35). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2011 R.**
DEATHS BY CAUSES^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number	
			mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	3263	935	1691	1572
TOTAL				
Choroby zakaźne i pasożytnicze	24	7	14	10
<i>Infectious and parasitic diseases</i>				
Nowotwory	830	238	442	388
<i>Neoplasms</i>				
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	5	1	1	4
<i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>				
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	42	12	12	30
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>				
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	2	1	2	–
<i>Mental and behavioural disorders</i>				
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.....	35	10	16	19
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>				
Choroby układu krążenia	1500	430	728	772
<i>Diseases of the circulatory system</i>				
Choroby układu oddechowego	168	48	94	74
<i>Diseases of the respiratory system</i>				
Choroby układu trawiennego	166	48	89	77
<i>Diseases of the digestive system</i>				
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	3	1	–	3
<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>				
Choroby układu moczowo-płciowego	33	9	24	9
<i>Diseases of the genitourinary system</i>				
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	8	2	2	6
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>				
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	11	3	5	6
<i>Congenital anomalies^Δ</i>				
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	292	84	163	129
<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>				
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	144	41	99	45
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>				

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 13 (36). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>	
			chłopcy <i>males</i>	dziewczeta <i>females</i>
OGÓŁEM 2005 TOTAL	32	9,980	19	13
2010	15	4,824	6	9
2011	17	4,898	5	12
2012	12	3,516	9	3
0 dni <i>days</i>	3	0,879	2	1
1—6 <i>days</i>	3	0,896	2	1
7—29 dni <i>days</i>	3	0,897	3	—
1—3 miesiąc <i>month</i>	2	0,586	2	—
4—6 <i>months</i>	—	—	—	—
7—11 miesięcy <i>months</i>	1	0,293	—	1

TABL. 14 (37). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2011 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 uro- dzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>	
			chłopcy <i>males</i>	dziewczeta <i>females</i>
OGÓŁEM TOTAL	17	4,90	5	12
Choroby zakaźne i pasożytnicze <i>Infectious and parasitic diseases</i>	1	0,29	—	1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym ... <i>Conditions originating in the preinatal period</i>	8	2,30	2	6
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	8	2,30	3	5

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).
^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision)".

TABL. 15 (38). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
2005	3047	1564	1437	46	3991	1540	2317	134	-944
2010	2482	1200	1250	32	3795	1535	2189	71	-1313
2011	2631	1210	1393	28	3755	1451	2217	87	-1124
2012	2564	1192	1332	40	3521	1387	2080	54	-957
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
2005	8,80	4,52	4,15	0,13	11,52	4,45	6,69	0,39	-2,73
2010	7,09	3,43	3,57	0,09	10,84	4,39	6,25	0,20	-3,75
2011	7,54	3,47	3,99	0,08	10,81	4,16	6,35	0,25	-3,22
2012	7,37	3,42	3,83	0,11	10,11	3,98	5,97	0,16	-2,75

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 16 (39). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
2005	3001	2192	809	3857	2684	1173
2010	2450	1826	624	3724	2486	1238
2011	2603	1990	613	3668	2439	1229
2012	2524	1936	588	3467	2244	1223
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
2005	8,67	6,33	2,34	11,14	7,75	3,39
2010	7,00	5,22	1,78	10,64	7,10	3,54
2011	7,46	5,70	1,76	10,51	6,99	3,52
2012	7,25	5,56	1,69	9,96	6,45	3,51

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 17 (40). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety Females
OGÓŁEM ... 2005	3001	1304	1697	3857	1809	2048	-856	-505	-351
TOTAL									
2010	2450	1041	1409	3724	1741	1983	-1274	-700	-574
2011	2603	1099	1504	3668	1709	1959	-1065	-610	-455
2012	2524	1093	1431	3467	1623	1844	-943	-751	-413
0— 4 lata years	202	109	93	344	171	173	-142	-64	-80
5— 9	104	55	49	243	119	124	-139	-69	-75
10—14	89	40	49	139	71	68	-50	-28	-19
15—19	100	40	60	163	73	90	-63	-50	-30
20—24	252	79	173	185	67	118	67	-39	55
25—29	728	278	450	555	234	321	173	-43	129
30—34	396	190	206	526	248	278	-130	-88	-72
35—39	207	91	116	405	195	210	-198	-119	-94
40—44	120	60	60	248	130	118	-128	-58	-58
45—49	76	39	37	135	71	64	-59	-25	-27
50—54	54	33	21	124	59	65	-70	-32	-44
55—59	55	28	27	140	70	70	-85	-42	-43
60—64	48	22	26	115	58	57	-67	-35	-31
65 lat i więcej and more	93	29	64	145	57	88	-52	-28	-24

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań wyczości z badań prowadzonych poprzez przedsiębiorstwa i jednostki sfery budżetowej oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports from enterprises and budgetary sphere entities as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers),
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Data concerning **employment on a given day** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat, a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do

Unemployment

1. *Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 69, item 415, with later amendments), are classified as unemployed.*

*An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and is less than 60 in case of women and less than 65 in case of men, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.*

2. *The **registered unemployment rate** is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

The registered unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

Data since 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

3. *Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 69, item 415, with later amendments).*

Work conditions

1. *Information regarding **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at*

pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń powierzonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

3. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

Wynagrodzenia

1. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- 3) dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- 4) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

2. Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

3. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" — "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Wages and salaries

1. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- 1) personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- 2) payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- 3) annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- 4) fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

2. Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee include deductions for personal income taxes and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employee, introduced on 1 I 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887, with later amendments).

Pracujący Employment

TABL. 1 (41). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2011	2012			
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	z ogółem kobiety <i>of total women</i>
OGÓŁEM	102864	114788	114844	115167	51071	64096	60795
TOTAL							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	408	188	153	149	127	22	57
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	17004	16128	16056	15535	1857	13678	5212
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe	13457	12357	12317	12067	83	11984	4421
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo	4937	8085	8447	7807	183	7624	870
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	15711	18607	18409	18022	–	18022	9101
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	6411	6224	6013	6111	4894	1217	1779
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1539	1512	1587	1667	197	1470	1144
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	2926	3175	3306	3410	353	3057	1184
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4565	5343	5502	6166	1647	4519	4278
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2317	2930	2873	2468	587	1881	1154
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1955	2470	2427	2394	532	1862	1223
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2733	4774	5035	6090	362	5728	3010
<i>Administrative and support service activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8682	10129	9954	10205	10205	–	6421
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	19668	20105	20038	19910	16398	3512	13595
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	11957	13070	13073	13218	12121	1097	10567
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i re- kreacją	1530	1612	1664	1709	1593	116	992
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	521	436	307	306	15	291	208
<i>Other service activities</i>							

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, rolników indywidualnych oraz fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons, individual farmers as well as foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, organizations of employers, economic and professional councils as well as clergy.

TABL. 2 (42). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY ECONOMIC SECTORS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2011		2012	
	ogółem total	w tym kobiety of wich females	ogółem total	w tym kobiety of wich females	ogółem total	w tym kobiety of wich females	ogółem total	w tym kobiety of wich females
OGÓŁEM	105600	55934	120860	63156	121095	63039	121418	64135
TOTAL								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1837	709	4953	2435	4975	2451	4971	2456
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł i budownictwo	21941	6893	24213	6518	24503	6381	23342	6082
<i>Industry i construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ ; transport i gospo- darka magazynowa; zakwaterowa- nie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	26587	11503	29518	13112	29315	13022	29210	13208
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transport and storage, accommo- dation and catering^Δ; information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6882	4251	8273	4956	8375	4992	8634	5432
<i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>								
Pozostałe usługi ^b	48353	32578	53903	36135	53927	36193	55261	36957
<i>Other services^b</i>								

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego z rolnictwem indywidualnym, według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Administrowanie i działalność wspierająca^Δ; Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons and excluding budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, by actual workplace and kind of activity, with employed persons in private farms in agriculture. ^b Sections: Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities; Public administration and defence; compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, entertainment and recreation; Other service activities.

TABL. 3 (43). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^o WEDŁUG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH**
AVERAGE PAID ^o BY ECONOMIC SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012
OGÓŁEM..... TOTAL	102783	123657	123904	122171
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	205	54	42	45
Przemysł i budownictwo <i>Industry i construction</i>	22445	35369	35682	34213
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ; transport and storage, accommodation and catering ^Δ; infor- mation and communication</i>	24685	28292	28221	28618
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	8778	8464	8276	7745
Pozostałe usługi ^b <i>Other services ^b</i>	46670	51479	51683	51551

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. ^b Sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ; Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad, foundations, associations and other organizations. ^b Sections: Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities; Public administration and defence; compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, entertainment and recreation; Other service activities.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 4 (44). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>					
Bezrobotni zarejestrowani.....	18935	16080	16102	17124	Registered unemployed persons
mężczyźni.....	8895	7984	7816	8532	men
kobiety.....	10040	8096	8286	8592	women
Oferty pracy.....	34	98	117	288	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy.....	557	164	138	59	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH <i>IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS</i>					
Dotychczas niepracujący.....	21,7	20,5	20,2	18,9	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	10,1	6,3	4,1	4,1	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku.....	10,6	10,5	10,2	10,5	Possessing benefit rights
Długotrwale bezrobotni.....	50,7	38,0	42,9	42,7	Long-term unemployed persons
W % <i>IN %</i>					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	12,3	9,6	9,4	9,9	Registered unemployment rate ^a

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 76.

^a See general notes, item 2 on page 76.

TABL. 5 (45). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani.....	19087	20050	17339	17892	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety.....	9419	9806	8624	8611	Women
Dotychczas niepracujący.....	5805	5274	4212	3873	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	1550	993	309	521	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani.....	19117	18754	17317	16870	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety.....	9274	9068	8434	8305	Women
Z tytułu podjęcia pracy.....	7855	6851	6722	7086	Received jobs

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 6 (46).

**BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU
POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

*REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005		2010		2011		2012	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>								
OGÓŁEM..... TOTAL	18935	10040	16080	8096	16102	8286	17124	8592
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>								
24 lata i mniej <i>and less</i>	3377	1877	2342	1246	2114	1103	2211	1122
25—34	5984	3498	5525	3026	5585	3180	5797	3307
35—44	3681	1954	3040	1528	3177	1655	3582	1816
45—54	4822	2416	3284	1669	3152	1583	3142	1514
55 lat i więcej <i>and more</i>	1071	295	1889	627	2074	765	2392	833
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA <i>BY EDUCATIONAL LEVEL</i>								
Wyższe <i>Tertiary</i>	2999	1907	3539	2157	3618	2247	4008	2507
Policealne oraz średnie zawodowe <i>Post-secondary as well as vocational secondary</i>	4968	2943	3809	2055	3798	2067	3942	2057
Średnie ogólnokształcące ... <i>General secondary</i>	1779	1213	1902	1080	1882	1124	2010	1159
Zasadnicze (zawodowe) <i>Basic vocational</i>	4261	1797	2866	1129	2850	1173	3021	1176
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ... <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	4928	2180	3964	1675	3954	1675	4143	1693
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc} <i>BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}</i>								
3 miesiące i mniej..... <i>months and less</i>	3793	1695	4604	2185	3986	1929	4141	1856
3— 6.....	2499	1321	2470	1302	2321	1203	2685	1362
6—12.....	3039	1539	2902	1370	2885	1463	2980	1411
12—24	3268	1732	2997	1492	3159	1636	3030	1615
Powyżej 24 miesięcy <i>More than 24 months</i>	6336	3753	3107	1747	3751	2055	4288	2348

a Bez wykształcenia gimnazjalnego. *b* Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. *c* Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Excluding lower secondary education. *b* From the date of registering in a labour office. *c* Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 6 (46). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2011		2012	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG STAŻU PRACY^a <i>BY WORK SENIORITY^a</i>								
Bez stażu pracy	4116	2463	3296	1826	3250	1807	3243	1832
<i>No work seniority</i>								
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej	3221	1796	2921	1536	3239	1702	3669	1897
<i>and less</i>								
1—5	3016	1595	3199	1615	3127	1635	3380	1725
5—10	2399	1254	1890	954	1945	990	2089	1000
10—20	3752	1957	2607	1258	2438	1206	2507	1208
20—30	2156	934	1729	765	1668	791	1757	778
powyżej 30 lat	275	41	438	142	435	155	479	152
<i>more than 30 years</i>								

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 5—10 uwzględniono osoby ze stażem pracy 5 lat i 1 dzień do 10 lat.

^a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 5—10 persons with work seniority from 5 years and 1 day to 10 years.

TABL. 7 (47). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	255	144	30	64	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	143	80	19	38	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	77	2	—	—	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	57	1	—	—	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie	1517	943	281	270	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety	853	429	144	127	<i>of which women</i>

^a W ciągu roku.
^a During the year.

TABL. 8 (48). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>	
OGÓŁEM	52806,4	31243,1	36085,2	100,0	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych.....	16787,3	16812,9	17882,2	49,6	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	1731,4	90,8	320,7	0,9	<i>Training</i>
Prace interwencyjne	955,1	845,4	349,9	1,0	<i>Intervention works</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	13448,5	6087,7	6689,9	18,5	<i>Funds to run/start an economic activity</i>
Stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	14646,5	7583,7	7677,1	21,3	<i>Scholarship and contributions to compulsory social security</i>

Warunki pracy
Work conditions

TABL. 9 (49). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1099	1326	1249	1200	TOTAL
na 1000 pracujących	8,38	7,97	<i>per 1000 persons employed</i>
W wypadkach:					<i>In occupational accidents:</i>
śmiertelnych	3	2	3	3	<i>fatal</i>
ciężkich	6	4	3	3	<i>serious</i>
lżejszych	1090	1320	1243	1194	<i>lighter</i>
Z liczby ogółem: kobiety	458	572	539	553	<i>Of total women</i>
Liczba dni niezdolności do pracy ...	48163	54757	53471	51327	<i>The number of days incapacity to work</i>
na jednego poszkodowanego ^b ...	43,9	41,4	42,9	42,9	<i>per one persons injured^b</i>

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

^a Registered in a given year. ^b Without persons injured in fatal accidents and without the number of days incapacity to work these persons.

TABL. 10 (50). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a WEDŁUG GRUP ZAGROŻEŃ**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a BY GROUPS OF DANGERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	w osobach in persons							
2005	5678	4713	3735	2798	1577	1574	366	341
2010	4517	3661	3150	2335	993	970	374	356
2011	5059	4361	3349	2729	1293	1243	417	389
2012	5679	5067	4026	3464	1191	1182	462	421

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 11 (51). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a TO AGENTS HARMFUL AND HAZARDOUS TO HEALTH
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie związane Hazard connected with								
	ze środowiskiem pracy work environment						z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami mechanicznymi mechanical factors
	ogółem total	w tym of which					razem total	w tym z niedostatecznym oświetleniem stanowisk pracy of which threats caused by insufficient lights	
		substancje chemiczne chemical substances	pyły przemysłowe hazardous industrial dusts	hałas noise	wibracja vibrations	mikroklimat gorący hot microclimates			
	osobozagrożenia threats per capita								
2005	4835	269	561	2056	20	200	66	1632	457
2010	3910	171	814	1871	75	19	25	1028	376
2011	3455	123	1065	1097	69	33	30	1360	454
2012	4329	161	1652	1236	127	54	130	1280	476

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; excluding economic entities employing up to 9 persons.

Wynagrodzenia*Wages and salaries*

TABL. 12 (52). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY ECONOMIC SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2011	2012
	<i>w zł in zł</i>			
OGÓŁEM..... TOTAL	2419,23	3489,07	3606,97	3710,80
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3178,21	2346,91	2225,20	2265,19
Przemysł i budownictwo	2329,01	3870,27	3985,42	4121,32
<i>Industry i construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	2031,93	2566,91	2728,77	2827,19
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transport and storage, accommodation and catering^Δ; information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3030,04	4054,04	4124,17	4504,01
<i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>				
Pozostałe usługi ^b	2549,25	3642,34	3743,53	3810,90
<i>Other services^b</i>				

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. ^b Sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Administrowanie i działalność wspierająca^Δ; Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad, foundations, associations and other organizations. ^b Sections: Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities; Public administration and defence; compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, entertainment and recreation; Other service activities.

DZIAŁ VII

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

CHAPTER VII

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply system** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage system**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewage and gas-line connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in house-holds includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewage — sewage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych, od 2005 r. obejmują także gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych w współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z urządzeniami w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

5. *Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity**, concern households, from 2005 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.*

*Data regarding the **consumption of gas** from gas supply, concern all the households.*

*The **consumption of electricity and gas from the gas-line network** in households is established on the basis of an estimated system of payments.*

6. *Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348, with later amendments).*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

***Boiler-house** is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

7. *Information regarding **urban ground transport** concerns **bus and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.*

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.*

8. *Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

9. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewage system.

Mieszkania

1. Informację o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytku** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznych z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię, – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

3. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- wyników spisów powszechnych oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. **The balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002–2009 the basis assumed were the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

3. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

- the results of censuses as well as the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;

- bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowy podziale administracyjnym.

4. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;
- 6) **towarzystw budownictwa społecznego**;
- 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

5. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

- the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

4. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
 - 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
 - 3) **workplaces** (of public and private sector);
 - 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
 - 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
 - can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;
 - 6) **public building society**;
 - 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.
5. Data regarding dwellings which construction has begun, concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.

6. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytku dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

7. Informacje o dokonanych transakcjach kupna/sprzedaży nieruchomości potwierdzone aktem notarialnym pochodzą od organów prowadzących ewidencję gruntów i budynków (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r.), tj. od starostw powiatowych i prezydentów miast na prawach powiatu.

6. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the Bank of National Economy (since 31 V 2009 from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

7. Data regarding purchase/sale transactions of real estates confirmed by notarial act come from bodies managing record of land and buildings (according to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001), i.e. from Powiat Starosty and presidents of cities with powiat status.

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 (53). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	586,2	582,0	594,4	Water supply:
Kanalizacyjna ^a	563,1	572,4	572,4	Sewage ^a
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych szt.				Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	17336	17367	17949	Water supply system
Kanalizacyjne	10727	10738	11268	Sewage system
Zdroje uliczne	120	120	111	Street outlets
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	12,8	12,8	12,6	Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	36,8	36,7	36,3	per capita in m ³

^a łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII)	134786	140522	141088	142051	Consumers (as of 31 XII)
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GW·h	236,8	251,9	249,3	245,3	In GW·h
W kW·h:					In kW·h:
na 1 mieszkańca	666,1	719,6	714,1	704,7	per capita
na 1 odbiorcę	1757,2	1792,3	1766,6	1727,0	per consumer

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (55). SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
 Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	538,3	594,1	605,7	615,6	Gas supply network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieskalnych	14065	16077	19009	19357	Connections leading to residential and non-residential buildings
Odbiorcy gazu ^a z sieci w tys.	108,1	111,4	113,5	114,7	Consumers of gas from gas supply system ^a in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	47,5	56,7	51,9	51,7	Consumption of gas from gas supply system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	133,9	162,3	149,2	148,6	per capita in m ³

a łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. *b* W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

a Including consumers using collective gas-meter. *b* Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (56). OGRZEWNICTWO
 Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	454,8	459,3	459,0	462,0	Heating network in km
w tym przesyłowa	248,2	262,7	265,1	268,9	of which transmission
Kotłownie	74	76	84	87	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	3652	3514	3991	4187	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	34687	37829	38694	38808	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	23120	24564	25050	24358	of which residential buildings

TABL. 5 (57). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ
POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:					Population in thous. — using ^a :
wodociągu.....	336,8	332,1	329,2	330,9	water supply system
kanalizacji.....	318,3	314,6	312,0	314,0	sewage system
gazu.....	310,7	306,3	306,1	303,3	gas supply system
Ludność — w % ogółu ludności — korzystająca ^a z:					Population — in % of total population — using ^a :
wodociągu.....	94,9	95,0	95,1	95,2	water supply system
kanalizacji.....	89,7	90,0	90,1	90,3	sewage system
gazu.....	87,4	87,6	87,7	87,2	gas supply system

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 6 (58). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^b					<i>Municipal waste collected^b</i>
w tys. t	97,6	111,6	112,0	115,3	<i>in thous. t</i>
zmieszane	94,2	104,3	105,3	106,9	<i>mixed</i>
w tym z gospodarstw domowych ..	73,7	87,2	73,3	74,7	<i>of which from households</i>
zebrane selektywnie	3,4	7,3	6,7	8,5	<i>collected separately</i>
makulatura	0,4	0,4	0,2	1,3	<i>waste-paper</i>
szkło	0,2	0,5	0,2	0,8	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne	0,3	0,3	0,2	0,3	<i>plastic</i>
metale	0,1	–	0,0	0,0	<i>metals</i>
inne	2,5	6,1	6,1	6,1	<i>other</i>
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	44	102	134	122	<i>Liquid waste^c removed (during the year) in dam³</i>
w tym z gospodarstw domowych	35	74	103	91	<i>of which from households</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8-9 na str. 88-89. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8-9 on page 88-89. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 7 (59). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km				<i>Transport network – lines in km</i>
autobusowe	562	574	630	<i>bus</i>
trolejbusowe	81	73	80	<i>trolleybus</i>
Tabor:				<i>Fleet of:</i>
autobusy: w szt.	211	228	238	<i>buses: in units</i>
liczba miejsc w tys.	23,4	25,3	26,6	<i>number of seats in thous.</i>
trolejbusy: w szt.	58	64	64	<i>trolleybus: in units</i>
liczba miejsc w tys.	6,2	6,6	6,4	<i>number of seats in thous.</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.

TABL. 8 (60). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM:					TOTAL:
w ha	1184,3	870,6	845,2	845,7	<i>in ha</i>
w % powierzchni Lublina	8,0	5,9	5,7	5,7	<i>in % of Lublin area space</i>
na 1 mieszkańca Lublina w m ²	33,4	24,9	24,4	24,3	<i>per capita in Lublin in m²</i>
Tereny zielone miejskiej ogólnodostępnej w ha:					<i>Generally accessible urban area green belts in ha:</i>
parki spacerowo-wypoczynkowe ..	511,5	190,5	176,4	176,4	<i>strolling-recreational parks</i>
zieleńce	102,5	102,3	105,0	105,0	<i>lawns</i>
Tereny zielone osiedlowej w ha	570,3	577,8	563,8	564,3	<i>Estate green belts in ha</i>

Mieszkania

Dwellings

TABL. 9 (61). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
 Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
Mieszkania w tys.	130,6	138,2	138,5	139,9	142,0	Dwellings in thous.
Izby w tys.	465,7	494,3	496,6	502,0	509,5	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	7640,1	8217,3	8239,6	8348,4	8496,1	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:						Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,56	3,58	3,59	3,59	3,59	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :						usable floor space in m ² :
1 mieszkania	58,5	59,5	59,5	59,7	59,8	per dwelling
na 1 osobę	21,5	23,6	23,6	24,0	24,4	per person
liczba osób na:						number of persons:
1 mieszkanie	2,72	2,52	2,52	2,49	2,45	per dwelling
1 izbę	0,76	0,70	0,70	0,69	0,68	per room

^a Na podstawie bilansów; dane za 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem wyników spisów powszechnych z 2002 r. (porównywalnie z danymi za 2005 r. – wariant A) i z 2011 r. (porównywalnie z danymi za lata 2011 i 2012 – wariant B).

^a Based on balances; data for 2010 are given in two approaches, i.e. considering results of national censuses 2002 (comparably with the data for 2005 – variant A) and 2011 (comparably with the data for 2011 and 2012 – variant B).

TABL. 10 (62). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
 Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań zamieszkałych in % of total inhabited dwellings				
Wodociąg.....	98,6	99,0	99,0	99,0	Water supply system
Ustęp	95,8	97,6	97,6	97,7	Lavatory
Łazienka	93,5	95,8	95,8	95,9	Bathroom
Gaz z sieci.....	87,5	87,0	87,0	87,2	Gas from gas supply system
Centralne ogrzewanie.....	89,1	90,2	90,3	90,4	Central heating

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 11 (63). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2012 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali <i>Dwellings allowances paid out user to</i>						
		gminnych <i>gminas</i>	spółdzielczych <i>cooperatives</i>	wspólnot mieszkaniowych <i>housing community</i>	prywatnych <i>private</i>	towarzystw budownictwa społecznego <i>public building society</i>	innych <i>others</i>	
a – liczba wypłaconych dodatków <i>number of allowances</i>								
b – kwota dodatków w tys. zł <i>amount of allowances in thous. zł</i>								
c – przeciętna wysokość dodatku w zł <i>average value of allowances in zł</i>								
OGÓŁEM	a	61169	20748	25290	6265	6564	1281	1021
TOTAL	b	13161,1	5347,3	4511,5	1058,3	1617,4	370,2	256,5
	c	215,2	257,7	178,4	168,9	246,4	289,0	251,3
W % OGÓŁU <i>IN % OF TOTAL</i>								
OGÓŁEM	a	100,0	33,9	41,3	10,2	10,7	2,1	1,7
TOTAL	b	100,0	40,6	34,3	8,0	12,3	2,8	1,9

TABL. 12 (64). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo <i>Area of grounds transferred to investors for dwelling construction</i>			Grunty w zasobie gminy pod budownictwo mieszkaniowe <i>Gminas' stock of grounds for dwelling construction</i>			
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		wielorodzinne <i>multi-family</i>		jednorodzinne <i>single-family</i>	
		spółdzielcze <i>co-operative</i>	osób fizycznych <i>of natural persons</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>
<i>w ha in ha</i>							
2005	1,8	1,2	0,6	0,2	0,2	21,2	8,6
2010	1,4	–	1,2	8,8	7,6	16,7	4,9
2011	1,5	–	0,4	3,9	0,2	16,1	4,5
2012	5,7	–	3,4	16,8	3,2	16,0	5,6

TABL. 13 (66). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1331	1951	1698	1479	TOTAL
Spółdzielcze.....	321	415	402	129	<i>Co-operative</i>
Komunalne (gminne).....	–	–	–	64	<i>Municipal (gmina)</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	697	1191	978	962	<i>For sale or rent</i>
Spółeczne czynszowe	–	120	–	–	<i>Public building society</i>
Indywidualne	313	225	318	324	<i>Private</i>

TABL. 14 (67). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Mieszkania	1661	1751	1493	2194	Dwellings
Spółdzielcze	434	478	318	411	Co-operative
Komunalne (gminne)	–	36	119	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	856	838	779	1262	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	80	84	70	–	Public building society
Indywidualne	291	315	207	521	Private
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	835	895	860	1314	Dwellings per 1000 marriages contracted
Izby	6068	6024	5611	7973	Rooms
Spółdzielcze	1357	1531	1038	1319	Co-operative
Komunalne (gminne)	–	100	333	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2716	2567	2866	4263	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	280	255	196	–	Public building society
Indywidualne	1715	1571	1178	2391	Private
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	119866	122884	114709	159102	Usable floor space of dwellings in m²
Spółdzielcze	23346	27281	21372	22449	Co-operative
Komunalne (gminne)	–	1626	5059	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	47960	50551	52250	78699	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	4615	3677	2975	–	Public building society
Indywidualne	43945	39749	33053	57954	Private
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	72,2	70,2	76,8	72,5	Average usable floor space per dwelling in m²
Spółdzielcze	53,8	57,1	67,2	54,6	Co-operative
Komunalne (gminne)	–	45,2	42,5	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	56,0	60,3	67,1	62,4	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	57,7	43,8	42,5	–	Public building society
Indywidualne	151,0	126,2	159,7	111,2	Private

TABL. 15 (68). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings				W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms			
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
2005	1661	291	2,7	4,5	6,9	85,9	1370	3,8	17,5	44,0	34,7
2010	1751	315	1,6	6,3	20,3	71,8	1436	3,9	23,9	40,7	31,5
2011	1493	207	–	2,9	6,3	90,8	1286	2,0	16,7	37,2	44,1
2012	2194	521	2,3	6,1	25,0	66,6	1673	0,6	15,8	47,4	36,2

TABL. 16 (69). **ZAWARTE TRANSAKCJE KUPNA-SPRZEDAŻY LOKALI, NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH
I ZABUDOWANYCH W 2012 R.**
**REACHED PURCHASE-SALE TRANSACTIONS OF THE PREMISES, LAND REAL ESTATES
AND BUILT-UP REAL ESTATES IN 2012**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zawarte umowy w formie aktu notarialnego Reached contracts by form of notarial act	Wartość w tys. zł Value in thous. zł	Powierzchnia w m ² Area in m ²	Średnia cena 1 m ² powierzchni w zł Average price per 1 m ² of area in zł	SPECIFICATION
LOKALE^a					
PREMISES^a					
Mieszkalne	1741	433466,3	103022	4208	Residential
Niemieszkalne	264	50628,8	15137	3345	Non-residential
NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWE^b					
LAND REAL ESTATES^b					
Grunty przeznaczone pod zabudowę:					Land designated for development:
mieszkaniową	–	–	–	–	housing
przemysłową	–	–	–	–	industrial
inną	159	124913,3	735069	170	another
Użytki rolne	25	7650,3	138783	55	Agricultural land
NIERUCHOMOŚCI ZABUDOWANE^b					
BUILT-UP REAL ESTATES^b					
Nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi .	172	70838,2	168865	419	Real estates built-up with residential buildings
Nieruchomości zabudowane budynkami pełniącymi inne funkcje niż zagrodowa i mieszkaniowa	51	117666,8	297639	395	Real estates built-up with buildings not function- ing as farmstead and residential buildings

a Powierzchnia użytkowa. b Rodzaj prawa do działki – własność.

a The usable floor space. b Type of the right to parcel – ownership.

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

3. Ponadto od 1 IX 2011 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 5 lat, a w latach 2004/05 – 2010/11 w wieku 6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego, tj. w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

Od roku szkolnego 2009/10 dzieci 6 letnie na wniosek rodziców mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Law dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since the 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,
- since the 2002/03 school year upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools) and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.

3. Moreover, since 1 IX 2011 an obligatory 1-year pre-primary education has been introduced for children at the age of 5 and in 2004/05 – 2010/11 school years children at the age of 6 in pre-primary education establishments i.e. in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as since the 2008/09 school year in pre-primary education groups and pre-primary points.

Since the 2009/10 school year, upon the request of parents, children at the age of 6 can start education in the first grade of primary school.

4. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classify-

Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego, szkoły artystyczne nie-dające uprawnień zawodowych realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 6) licea profilowane – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe;
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej, stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie);
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie, w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych.

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;

ing and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth include:

- 1) *primary schools, of which sports schools and athletic schools, art schools not leading to professional certification simultaneously conducting a primary school programme;*
- 2) *lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools;*
- 3) *basic vocational schools;*
- 4) *general secondary schools, of which sports schools and athletic schools;*
- 5) *supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1 st grade;*
- 6) *specialized secondary schools – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1 st grade;*
- 7) *technical secondary schools;*
- 8) *supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1 st grade;*
- 9) *general art schools leading to professional certification;*
- 10) *special job-training schools.*

7. Post-secondary schools – educating in day, evening, weekend, full-time and distance form – include:

- 1) *post-secondary schools (1-, 2- or 3-year);*
- 2) *foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges, in which graduates do not receive the title of licentiate;*
- 3) *colleges of social work.*

8. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education :

- 1) *include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych – kształące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 6) licea profilowane dla dorosłych – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika dla dorosłych – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub placówkach wykonujących działalność leczniczą (do roku szkolnego 2011/12 określanych jako zakłady opieki zdrowotnej; łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

11. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta,

- 2) *include foreigners studying in Poland;*
- 3) *do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).*

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consultative points. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults – educating in full-time, weekend and distance form – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *basic vocational schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1 st grade;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1 st grade;*
- 6) *specialized secondary schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1 st grade;*
- 7) *technical secondary schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1 st grade;*
- 8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school.*

10. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently, in as well as in special educational care centres, other educational institutions or the unit performing health care activities (until the 2011/12 school year defined as health care institutions; including health resorts treatment).

11. Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and

adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

12. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego i szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych. Absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego.

13. Współczynnik skolaryzacji brutto – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określanej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania

14. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

12. Data regarding:

- 1) *pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education is presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education with they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies. Graduates are shown from the previous academic year.*

13. *Gross enrolment rate is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.*

14. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates – since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (70). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	47	51	51	51	primary
gimnazja	33	37	37	38	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy ...	1	1	1	1	special job-training
zasadnicze zawodowe	15	14	13	13	basic vocational
licea ogólnokształcące	33	34	35	36	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	1	1	1	1	supplementary general secondary
licea profilowane	16	6	5	4	specialized secondary
technika	32	20	20	22	technical secondary
technika uzupełniająca	4	1	1	1	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	4	4	4	general art ^a
policealne	56	59	56	52	post-secondary
wyższe	14	12	11	10	Tertiary
dla dorosłych	26	27	36	41	for adults
podstawowe	–	–	–	–	Primary
gimnazja	1	1	2	4	lower secondary
zasadnicze zawodowe	–	1	2	2	basic vocational
licea ogólnokształcące	14	11	13	15	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	–	9	13	13	supplementary general second- ary
licea profilowane	1	1	1	1	specialized secondary
technika ^b	9	–	–	–	technical secondary ^b
technika uzupełniająca	1	4	5	6	supplementary technical second- ary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	871	1059	1085	1133	Primary
gimnazja	565	625	682	689	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b	21	50	104	122	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące ^c	489	749	766	813	general secondary ^c
licea profilowane	51	22	22	14	specialized secondary
technika ^d	531	497	522	526	technical secondary ^d
policealne	159	220	190	212	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b – ^d łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – technikami uzupełniającymi i artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz ponadpodstawowymi średnimi szkołami zawodowymi.

^a Leading to professional certification. ^b – ^d Including: ^b – social job-training school, ^c – supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification as well as vocational secondary (post-primary) schools.

TABL. 1 (70). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI					
<i>PUPILS AND STUDENTS</i>					
Wychowanie przedszkolne ^a	3099	2762	2414	2699	<i>Pre-primary education ^a</i>
Szkoły:	<i>Schools:</i>				
podstawowe	20492	18192	18382	18476	<i>primary</i>
gimnazja	12478	9792	9652	9497	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	66	84	81	71	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	1827	1535	1414	1299	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	12288	11454	11049	10671	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	40	34	32	17	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	1963	370	240	121	<i>specialized secondary</i>
technika	5120	5707	5464	5499	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	186	57	70	41	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^b	469	476	474	<i>general art ^b</i>
policealne	8694	9946	10741	11054	<i>post-secondary</i>
wyższe	85504	84221	80839	77173	<i>Tertiary</i>
dla dorosłych	2637	3112	3155	2938	<i>for adults</i>
podstawowe	–	–	–	–	<i>Primary</i>
gimnazja	68	49	100	93	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	–	10	39	40	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	1827	1823	1781	2049	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	–	840	851	435	<i>supplementary general second-ary</i>
licea profilowane	138	79	70	37	<i>specialized secondary</i>
technika ^c	533	–	–	–	<i>technical secondary ^c</i>
technika uzupełniająca	71	311	314	284	<i>supplementary technical second-ary</i>
ABSOLWENCI					
<i>GRADUATES</i>					
Szkoły:	<i>Schools:</i>				
podstawowe	3695	3046	2978	.	<i>Primary</i>
gimnazja	4046	3002	3075	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	4	21	21	.	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	551	462	403	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	3887	3724	3665	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	15	5	–	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	668	126	100	.	<i>specialized secondary</i>
technika ^c	1322	1304	1256	.	<i>technical secondary ^c</i>
technika uzupełniająca	–	14	14	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^b	62	70	.	<i>general art ^b</i>
policealne	3146	2457	2443	.	<i>post-secondary</i>
wyższe	18486	24597	23646	.	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	1250	614	646	.	<i>for adults</i>
podstawowe	–	–	–	.	<i>Primary</i>
gimnazja	2	30	1	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	–	–	21	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	1016	298	356	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	–	236	202	.	<i>supplementary general second-ary</i>
licea profilowane	20	24	10	.	<i>specialized secondary</i>
technika ^c	212	–	–	.	<i>technical secondary ^c</i>
technika uzupełniająca	–	26	56	.	<i>supplementary technical second-ary</i>

^a Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 20 na str. 113. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Łącznie z ponadpodstawowymi średnimi szkołami zawodowymi.

^a Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools, also described in table 20 on page 113. ^b Leading to professional certification. ^c Including vocational secondary (post-primary) schools.

TABL. 2 (71). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI BRUTTO ^a W ROKU SZKOLNYM 2012/13
GROSS ENROLMENT RATE ^a IN 2012/13 SCHOOL YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	SPECIFICATION
		Total	Males	Females	
		w % in %			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	7-12	108,3	108,6	108,0	primary
gimnazja	13-15	107,9	110,0	105,8	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b	16-18	14,0	19,8	8,3	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące ^c	16-18	131,0	111,7	150,2	general secondary ^c
licea profilowane	16-18	1,6	1,1	2,1	specialized secondary
technika ^d	16-18	62,7	77,0	48,4	technical ^d
policealne	19-21	82,5	47,2	115,0	post-secondary

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 102. ^b łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. ^c łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^d łącznie z technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a See general notes, item 13 on page 102. ^b Including special job-training schools. ^c Including supplementary general secondary schools. ^d Including supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification.

TABL. 3 (72). KSZTAŁCENIE W SZKOŁACH SPECJALNYCH
EDUCATION IN SPECIAL SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students			absolwenci graduates			
Szkoły:							Schools:
podstawowe	320	263	277	64	55	49	primary
gimnazja	268	181	187	85	51	41	lower secondary
specjalne przysposabia- jące do pracy	66	81	71	4	21	21	special job-training
zasadnicze zawodowe	323	219	211	107	67	47	basic vocational
licea ogólnokształcące ^a .	31	49	42	46	13	5	general secondary ^a
licea profilowane	40	37	25	16	7	12	specialized secondary

^a łącznie z liceami uzupełniającymi.

^a Including supplementary general secondary schools.

TABL. 4 (73). SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	4	4	4	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	4	4	4	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	457	380	406	Pupils
w tym kobiety	287	231	245	of which females
Absolwenci	71	36	.	Graduates
w tym kobiety	54	23	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	7	8	8	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	4	4	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	752	715	729	Students
w tym kobiety	478	488	481	of which females
Absolwenci	109	93	.	Graduates
w tym kobiety	72	62	.	of which females

TABL. 5 (74). KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY
SCHOOLS

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools				
			ogółem grand total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów of grand total – used by pupils and youth		
					razem total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access	
Podstawowe2011/12	88,2	75	2044	1915	1357	1284	
Primary 2012/13	90,2	77	2245	2088	1424	1325	
Gimnazja2011/12	82,1	51	1509	1457	959	926	
Lower secondary 2012/13	71,4	49	1515	1458	964	934	
Zasadnicze zawodowe...2011/12	26,7	5	84	80	81	77	
Basic vocational 2012/13	33,3	7	112	112	109	109	
Licea ogólnokształcące ^b2011/12	64,5	68	1914	1851	1441	1432	
General secondary ^b 2012/13	75,4	74	1851	1826	1301	1297	
Licea profilowane2011/12	50,0	3	47	47	42	42	
Specialized secondary 2012/13	40,0	2	35	35	30	30	
Technika ^c2011/12	60,0	61	1689	1670	1278	1262	
Technical ^c 2012/13	54,5	60	1719	1710	1284	1278	
Policealne ^d2011/12	55,4	24	685	641	526	522	
Post-secondary ^d 2012/13	55,8	29	683	639	511	511	

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^b Łącznie ze szkołami: ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; ^c – technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Dotyczy szkół działających w formie dziennej.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. ^b Including: ^b – supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d It concerns schools of day education.

TABL. 6 (75). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	47	51	51	Schools
Pomieszczenia szkolne	871	1085	1133	Classrooms
Oddziały	877	849	867	Sections
Uczniowie	20495	18382	18476	Pupils
w tym kobiety	10072	9131	9130	of which females
w tym I klasa	3245	3457	3196	of which 1st grade
Absolwenci	3695	2978	.	Graduates
w tym kobiety	1817	1488	.	of which females
Liczba uczniów na:				Number of pupils per:
1 szkołę	436	360	362	school
1 pomieszczenie szkolne	24	17	16	classroom
1 oddział	23	22	21	section

TABL. 7 (76). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	33	37	38	Schools
Pomieszczenia szkolne	565	682	689	Classrooms
Oddziały	509	427	416	Sections
Uczniowie	12478	9652	9497	Pupils
w tym kobiety	6079	4714	4630	of which females
w tym I klasa	4075	3222	3158	of which 1st grade
Absolwenci	4046	3075	.	Graduates
w tym kobiety	2035	1561	.	of which females
Liczba uczniów na:				Number of pupils per:
1 szkołę	378	261	250	school
1 pomieszczenie szkolne	22	14	14	classroom
1 oddział	25	23	23	section

TABL. 8 (77). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	15	13	13	Schools
Oddziały	87	70	64	Sections
Uczniowie	1827	1414	1299	Students
w tym kobiety	635	443	365	of which females
w tym I klasa	713	570	469	of which 1st grade
Absolwenci	551	403	.	Graduates
w tym kobiety	198	146	.	of which females

TABL. 9 (78). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	34	36	37	Schools
Oddziały	425	407	393	Sections
Uczniowie	12328	11081	10688	Students
w tym kobiety	7312	6673	6493	of which females
w tym I klasa	4285	3616	3520	of which 1st grade
Absolwenci	3902	3665	.	Graduates
w tym kobiety	2331	2193	.	of which females

^a łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

^a Including supplementary general secondary schools.

TABL. 10 (79). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	16	5	4	Schools
Oddziały	89	16	9	Sections
Uczniowie.....	1963	240	121	Students
w tym kobiety	1084	161	86	of which females
w tym I klasa.....	556	36	–	of which 1st grade
Absolwenci.....	668	100	.	Graduates
w tym kobiety.....	380	64	.	of which females

TABL. 11 (80). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY^a**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	36	21	23	Schools
Oddziały	214	240	229	Sections
Uczniowie.....	5306	5534	5540	Students
w tym kobiety	1556	1948	1988	of which females
w tym I klasa.....	1717	1631	1754	of which 1st grade
Absolwenci.....	1322	1270	.	Graduates
w tym kobiety.....	406	459	.	of which females

^a łącznie z technikami uzupełniającymi.

^a Including supplementary technical secondary schools.

TABL. 12 (81). **SZKOŁY POLICEALNE**
POST-SECONDARY SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	56	56	52	Schools
Oddziały	357	397	414	Sections
Uczniowie	8694	10741	11054	Students
w tym kobiety	5090	7316	8023	of which females
Absolwenci.....	3146	2443	.	Graduates
w tym kobiety.....	1956	1845	.	of which females

TABL. 13 (82). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Studenci Students	Absolwenci ^a Graduates ^a	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2005/06	14	85504	18486	TOTAL
..... 2011/12	11	80839	23646	
2012/13	10	77173	.	
Uniwersytety	2	36374	12477	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	10788	2220	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	9662	2618	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	–	–	28	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	1	343	155	Teacher education schools
Akademie medyczne	1	7312	1545	Medical academies
Pozostałe szkoły wyższe.....	4	12694	4603	Other higher education institutions

^a W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2011/12.

^a According to type of school – for 2011/12 school year.

TABL. 14 (83). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Studia Study		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes	
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM 2005/06	85504	48709	36795	TOTAL
..... 2011/12	80839	51948	28891	
2012/13	77173	52464	24709	
Uniwersytety	36374	30145	6229	Universities
Wyższe szkoły techniczne	10788	7931	2857	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	9662	7735	1927	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	–	–	–	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	343	39	304	Teacher education schools
Akademie medyczne	7312	5114	2198	Medical academies
Pozostałe szkoły wyższe.....	12694	1500	11194	Other higher education institutions
W tym KOBIECY Of which FEMALES				
OGÓŁEM 2005/06	50468	28383	22085	TOTAL
..... 2011/12	50547	32928	17619	
2012/13	48085	33355	14730	
Uniwersytety	25679	21065	4614	Universities
Wyższe szkoły techniczne	3328	2623	705	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	5873	4846	1027	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	–	–	–	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	291	38	253	Teacher education schools
Akademie medyczne	5187	3920	1267	Medical academies
Pozostałe szkoły wyższe.....	7727	863	6864	Other higher education institutions

TABL. 15 (84). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Studia <i>Study</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjonarne <i>part-time programmes</i>		
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>					
OGÓŁEM	2005/06	18486	8248	10238	TOTAL
	2010/11	24597	14500	10097	
	2011/12	23646	14348	9298	
Uniwersytety		12477	8940	3537	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		2220	1543	677	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		2618	2195	423	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		28	–	28	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		155	–	155	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne		1545	1172	373	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		4603	498	4105	<i>Other higher education institutions</i>
W tym KOBIETY <i>Of which FEMALES</i>					
OGÓŁEM	2005/06	12680	5317	7363	TOTAL
	2010/11	16783	9521	7262	
	2011/12	16308	9709	6599	
Uniwersytety		9331	6499	2832	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		778	521	257	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		1716	1451	265	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		14	–	14	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		111	–	111	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne		1210	948	262	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		3148	290	2858	<i>Other higher education institutions</i>

TABL. 16 (85). **STUDIA PODYPLOMOWE I STUDIA DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
STUDIA PODYPLOMOWE ^a <i>POSTGRADUATE STUDIES</i>				
Słuchacze ogółem	6975	7247	6758	<i>Total students</i>
w tym kobiety	5142	5374	5240	<i>of which females</i>
Wydane świadectwa	6623	5430	5811	<i>Issued certificates</i>
w tym kobietom	4771	3953	4361	<i>of which for females</i>
STUDIA DOKTORANCKIE ^a <i>DOCTORAL STUDIES</i>				
Uczestnicy studiów – ogółem	2513	2785	3003	<i>Students of studies – total</i>
stacjonarnych	1469	1556	2169	<i>full-time programmes</i>
w tym kobiety	1418	1854	1185	<i>of which females</i>
niestacjonarnych	1044	991	834	<i>part-time programmes</i>
w tym kobiety	612	931	511	<i>of which females</i>
Liczba otwartych przewodów doktor- skich	448	454	370	<i>Number of open PhD courses</i>
w tym kobiety	262	251	178	<i>of which females</i>

^a łącznie z instytutami naukowo-badawczymi.

^a Including research institutes.

TABL. 17 (86). **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2005/06	812	459	135	77	TOTAL
2011/12	1761	871	233	126	
2012/13	2381	1213	.	.	
studia: stacjonarne	1169	706	137	88	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne	1212	507	96	38	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety	814	503	120	77	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	140	46	1	–	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	23	15	–	–	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	–	–	–	–	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne....	–	–	–	–	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	1055	451	89	32	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....	349	198	23	17	<i>Other higher education institutions</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2011/12.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to type of school – for 2011/12 school year.

TABL. 18 (87). **NAUCZYCIELE AKADEMICKY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
OGÓŁEM	5883	5804	5838	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
profesorowie	1202	1171	1173	<i>professors</i>
docenci	12	8	10	<i>associate professors</i>
adiunkci.....	2744	2710	2738	<i>tutors</i>
asystenci	1063	1047	1070	<i>assistants</i>

^a Pełnozatrudnieni.

^a Full-time employed.

TABL. 19 (88). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Szkoly <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>		
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
Gimnazja <i>Lower secondary schools</i>	2005/06 2011/12 2012/13	1 2 4	2 8 10	68 100 93	13 40 32	2 1 .	1 - .
Zasadnicze szkoły zawodowe <i>Basic vocational schools</i>	2005/06 2011/12 2012/13	- 2 2	- 4 10	- 39 40	- 12 20	- 21 .	- 1 .
Licea ogólno-kształcące ^a <i>General secondary schools ^a</i>	2005/06 2011/12 2012/13	14 26 28	65 111 108	1827 2632 2484	891 1217 1082	1016 558 .	548 315 .
Licea profilowane <i>Specialized secondary schools</i>	2005/06 2011/12 2012/13	1 1 1	5 3 2	138 70 37	48 33 19	20 10 .	4 6 .
Technika ^b <i>Technical secondary schools ^b</i>	2005/06 2011/12 2012/13	10 5 6	26 14 12	604 314 284	186 114 121	212 56 .	53 29 .

^a łącznie z liceami uzupełniającymi. ^b Obejmują: ponadpodstawowe szkoły średnie zawodowe oraz ponadgimnazjalne: technika i technika uzupełniająca.

^a Including supplementary general secondary schools. ^b Includes: vocational secondary (post-primary) schools, upper secondary: technical secondary schools and supplementary technical schools.

TABL. 20 (89). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Placówki	97	163	171	Estblishments
Przedszkola	78	123	134	Nursery schools
w tym specjalne	1	1	1	<i>of which special</i>
Punkty przedszkolne	–	11	9	Pre-primary points
Oddziały przedszkolne przy szko- łach podstawowych	19	29	28	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca	7967	11508	12230	Places
Przedszkola	7967	11276	12037	Nursery schools
w tym specjalnych	171	60	60	<i>of which special</i>
Punkty przedszkolne	–	232	193	Pre-primary points
Dzieci	8854	11917	12235	Children
w tym w wieku 6 lat	3099	2414	2699	<i>of which aged 6</i>
Przedszkola	8164	10507	10974	Nursery schools
w tym specjalne	57	60	53	<i>of which special</i>
w tym w wieku 6 lat	7998	1756	1988	<i>of which aged 6</i>
Punkty przedszkolne	–	128	100	Pre-primary points
Oddziały przedszkolne przy szko- łach podstawowych	690	1282	1161	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	668	658	711	<i>of which aged 6</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:				Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3–6 lat	755	907	893	3–6
6 lat	1031	800	840	6
Dzieci w przedszkolach				Children attending nursery schools:
1000 dzieci w wieku:				1000 children aged:
3–6 lat	696	800	801	3–6
6 lat	809	582	619	6
1 przedszkole	105	85	82	Nursery school
100 miejsc	102	93	91	100 places

DZIAŁ IX

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej i spraw wewnętrznych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112 poz. 654), z późniejszymi zmianami, która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej – określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. – zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi)

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyстів oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyстів** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi, bez porad lekarskich udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

6. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

7. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. 2011 Nr 45 poz. 235) opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy żłobki

CHAPTER IX

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. *The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.*

2. *The Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112 item. 654) with later amendments, replacing the Law on Care Health Facilities - specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.*

3. *Presented in the section data (for 2011 – health care institutions) performing medical activities in the following areas out-patient health care (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories).*

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) - doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws).

4. *Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals*

5. *Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).*

6. *Generally available pharmacies do not included pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.*

7. *According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (Journal of Laws 2011 No. 45 item 235) care can be organized in nurseries, children's clubs, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries estab-*

działy na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

8. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej**, począwszy od danych za 2012 rok, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 poz. 887) z późniejszymi zmianami.

9. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej,
- 2) specjalistycznej,
- 3) pracy podwórkowej,
- 4) w połączonych formach.

10. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza,
- 2) rodzinny dom dziecka.

11. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,

12. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 175 poz. 1362).

lished based on the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991.

*8. Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (Journal of Laws No. 149 item 887) with later amendments.*

*9. **Day-support centre** – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:*

- 1) care centre,*
- 2) specialist centre,*
- 3) street work,*
- 4) in a combination of the forms.*

*10. **Family foster care** shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.*

The forms of family foster care are the following:

- 1) foster family,*
- 2) foster home.*

*11. **Institutional foster care** shall be exercised in the form of:*

- 1) care and education centre,*
- 2) regional care and therapy centre,*
- 3) pre-adoptive intervention centre,*

*12. Data concerning **social welfare homes and facilities** are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Assistance of 12 III 2004 (Journal of Laws 2009 No. 175 item 1362).*

TABL. 1 (90). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a W 2012 R.**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	279	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	38	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
Porady udzielone ^c w tys.	4952,5	<i>Consultations provided^c in thous.</i>
lekarskie ^d	4085,0	<i>doctors^d</i>
w tym specjalistyczne	2386,0	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	867,5	<i>dental</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust.4 na str. 114. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

^a See general notes, item 4 on page 114. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departaments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds). ^d Excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals.

TABL. 2 (91). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego ...	3	12	12	12	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	x	7	7	7	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	5	5	5	<i>specialization</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	4	5	5	5	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	3	3	3	9	<i>Admission room^b</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^c					<i>Calls to the incident places^c</i>
w tys.	52,6	42,9	43,0	42,7	<i>in thous.</i>
na 1000 ludności	148,1	122,7	123,1	122,6	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotne ^c :					<i>Person who received health care benefits^c :</i>
w tys.	51,1	42,9	43,0	42,7	<i>in thous.</i>
w tym:					<i>of which</i>
dzieci i młodzież w wieku 0 – 18 lat	4,1	2,1	3,0	2,4	<i>children and youth at the age of 0 – 18</i>
w wieku 65 lat i więcej	16,9	17,0	17,2	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	143,8	122,7	123,1	122,6	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 114. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c W ciągu roku.

^a See general notes, item 5 on page 114. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c During the year.

TABL. 3 (92). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
PUBLIC PHARMACIES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Apteki	187	170	169	170	Pharmacies
w tym prywatne	187	168	168	169	of which private
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę	1898	2056	2063	2045	pharmacy
Farmaceuci pracujący w aptekach	557	509	511	516	Pharmacists employed in pharmacies

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 114.

^a See general notes, item 6 on page 114.

TABL. 4 (93). **ŻŁÓBK I KLUBY DZIECIĘCE**
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Żłobki	8	8	8	10	Nurseries
w tym publiczne	8	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	–	–	–	–	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce	3	3	Children's clubs
w tym publiczne	–	–	of which public
Miejsca	571	719	842	886	Places
w żłobkach	571	719	799	847	in nurseries
w klubach dziecięcych	43	39	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	1230	1092	1275	1321	Children staying (during the year)
w żłobkach	1230	1092	1226	1260	in nurseries
w klubach dziecięcych	49	61	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecię- cych na 1000 dzieci w wieku do lat 3					Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
w miastach	62,9	67,2	79,9	87,4	
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	56,4	66,6	77,1	86,3	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	89,7	99,2	96,6	98,8	per 100 places

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi.

^a In 2005 including weekly nurseries.

TABL. 5 (94). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
 Stan w dniu 31 XII
DAY-SUPPORT CENTRES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
OGÓŁEM	35	30	29	28	1290	801	734	761	TOTAL
Opiekuńcze	29	23	22	21	1124	615	561	587	General care
Specjalistyczne	6	7	7	7	166	186	173	174	Specialized

TABL. 6 (95). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**
 Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	379	351	338	351	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	329	310	297	253	Related foster families
dzieci ^b	409	382	372	319	children ^b
Niezawodowe	41	32	32	90	Non-professional foster families
dzieci ^b	50	38	40	116	children ^b
Zawodowe ^c	9	9	9	8	Professional foster families ^c
dzieci ^b	20	26	29	35	children ^b
Rodzinne domy dziecka	–	Foster homes
dzieci ^d	–	children ^d

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych.
^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, w 2012 r. – w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law.
^b Until 2011 up to the age of 18, in 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 7 (96). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII												
Placówki opiekuńczo- wychowawcze	8	8	9	9	254	237	242	244	.	24	27	42	Care and educa- tion centres
interwencyjne	1	–	–	1	69	–	–	38	.	–	–	–	intervention
rodzinne	2	2	3	3	15	12	19	23	.	1	4	4	family
socjalizacyjne	4	4	4	4	112	115	110	108	.	23	23	38	socialization
łączące zadania placówek ^a	1	2	2	1	58	110	113	75	.	–	–	–	combining tasks of the centres ^a

^a łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 8 (97). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	15	15	16	17	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b	843	827	839	891	Places ^b
na 10 tys. ludności	23,7	23,7	24,1	25,6	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b	805	800	809	819	Residents ^b
w tym kobiety	442	446	442	of which women
w tym do 18 lat	52	39	52	33	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	561	529	475	482	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	22,7	22,9	23,2	23,6	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	134	109	94	119	Persons awaiting a place

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. *b* łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. *b* Including branches.

TABL. 9 (98). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	15	15	16	17	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	4	7	6	6	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy ..	4	3	3	5	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1	–	–	–	Mentally retarded
Niepełnosprawni fizycznie	2	2	2	2	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	2	2	2	2	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	2	4	4	4	Homeless
Inne osoby	–	–	2	2	Other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach^c	805	800	809	819	Residents in homes and facilities^c
dla:					for:
Osób w podeszłym wieku	161	344	241	206	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych ..	300	130	208	295	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	31	19	18	19	Adults mentally retarded
Niepełnosprawnych fizycznie	99	103	102	102	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	105	67	80	42	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	109	137	140	145	Homeless
Innych osób	–	–	20	10	Other persons

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. *b* W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. *c* łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. *b* In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. *c* Including branches.

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

4. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musi-calowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność **koncertową filharmonii, orkiestr i chórów**.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się **miniplexy** – posiadające od 3 do 7 sal i **multiplexy** – posiadające 8 sal i więcej.

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. *Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.*

3. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

4. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- *the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,*
- *the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),*
- *the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.*

5. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.*

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r., oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami agroturystycznymi.

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościńce).

Pozostałe obiekty obejmują: domy wy-cieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe i pozostałe niesklasyfikowane (np. domy studenckie, internaty, ośrodki re-kreacyjno-sportowe itp.).

3. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub **pokoji** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Tourism

1. Tourism in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers which fall within the term "tourism" are defined as visitors. This group comprises:

- tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,
- one-day visitors, i.e., persons who do not spend the night at the place visited.

2. Tourist accommodation facilities include tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar establishments and other facilities include rooms for rent and agrotourism lodgings.

Hotels and similar establishments covers hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

Other facilities covers: excursion hotels, shelters, youth hostels, school youth hostels, holiday centres, holiday youth centres, training-recreational centres, creative arts centres, complexes of tourist cottages, camping sites, tent camp sites, hostels, health establishments and other non-classified (e.g. student dormitories, boarding schools and recreational centres, etc.).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of bed places or rooms in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

5. Foreign tourists using tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

6. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Informacje o uczniowskich klubach sportowych UKS i wyznaniowych klubach sportowych oraz klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka rodzajów sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

3. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

6. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Sport

1. Information regarding student sports clubs UKS and religious sports clubs as well as sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. In the category of **persons practising sports**, one person may be indicated more than once depending upon the number of sports practised. Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual sports.

3. In the category **coaches and sports instructors**, one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports taught.

Kultura
Culture

TABL. 1 (99). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Wydawnictwa naukowe <i>Scientific publications</i>	Podręczniki dla szkół wyższych <i>University textbooks</i>	Wydawnictwa zawodowe <i>Professional publications</i>	Podręczniki szkolne <i>School textbooks</i>	Wydawnictwa popularne <i>Popular science</i>	Literatura piękna <i>Belles-lettres</i>		SPECIFICATION
							razem <i>total</i>	w tym dla dzieci i młodzieży <i>of which for children and youth</i>	
Tytuły2005	566	337	47	11	6	78	87	3	Titles
2010	905	581	32	25	–	104	163	10	
2011	1128	556	62	16	4	269	221	20	
2012	1036	660	41	18	–	139	178	21	
Nakład w tys. egz.2005	516,5	179,7	29,9	12,0	44,0	84,7	166,2	3,0	Number of copies in thous.
2010	815,4	227,5	16,2	61,1	–	97,9	412,7	4,7	
2011	1165,4	220,3	36,9	11,1	3,1	455,8	438,2	39,5	
2012	870,5	228,2	16,1	11,4	–	133,8	481,0	16,6	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Zakładu Statystyki Wydawnictw Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the Department of Publication Statistics of the National Library.

TABL. 2 (100). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Ukazujące się <i>Published as specified</i>									SPECIFICATION
		w tygodniu <i>weekly</i>		w miesiącu <i>monthly</i>		1 raz <i>once</i>				nieregularnie <i>irregularly</i>	
		6–2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	3–2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	na 2 miesiące <i>bi-monthly</i>	w kwartale <i>quarterly</i>	w półroczu <i>half-yearly</i>	w roku <i>yearly</i>		
Tytuły 2005	152	2	2	2	20	15	29	20	29	33	Titles
2010	165	2	3	3	13	13	37	18	53	23	
2011	166	2	2	2	15	16	37	23	43	26	
2012	192	2	2	3	15	13	52	22	61	22	
Nakład w tys. egz. 2005	18750,8	14630,1	2295,0	13,0	1165,1	235,9	147,1	27,5	17,1	220,0	Number of copies in thous.
2010	14330,9	9283,0	3045,0	186,0	863,0	390,3	353,6	110,3	32,6	67,1	
2011	12728,4	8006,8	2585,0	300,0	749,9	550,5	333,2	118,3	18,8	65,9	
2012	11105,6	6987,6	2495,0	92,0	752,6	309,9	291,1	122,9	31,5	23,0	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Zakładu Statystyki Wydawnictw Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the Department of Publication Statistics of the National Library.

TABL. 3 (101). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	35	35	37	40	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII) .	5	5	5	–	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	809,7	826,8	836,3	873,0	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a w tys.	76,7	66,2	68,3	74,2	<i>Borrowers^a in thous.</i>
Wypożyczenia ^{ab} : w tys. woluminów	1626,5	1548,4	1537,4	1581,7	<i>Loans^{ab}: in thous. volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	21,2	23,4	22,5	21,3	<i>per borrower in vol.</i>

a łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (102). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający <i>Visitors</i>	
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>external^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>
2005	8	167,4	19	14	344,5	120,8
2010	9	227,0	32	12	341,4	154,6
2011	9	229,8	38	10	298,7	117,8
2012	8	228,1	29	6	313,3	99,4

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (103). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XII) ...	6	8	7	7	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	64	86	86	76	<i>Exhibitions^a</i>
Ekspozycje ^a	69	87	93	76	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	22,3	39,3	32,2	40,0	<i>Visitors in thous.</i>

a W kraju.

a In Poland.

TABL. 6 (104). **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne 2005	5	1676	1066	198,4	<i>Theatres and music institu- tions</i>
2010	5	1534	823	164,9	
2011	5	1484	790	172,0	
2012	6	1679	860	174,2	
Teatry:					<i>Theatres:</i>
dramatyczne	3	582	342	57,9	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	180	299	40,6	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne	1	383	120	46,0	<i>Musical theatres</i>
Filharmonie	1	534	99	29,7	<i>Philharmonic halls</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 7 (105). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENT, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2011	2012	SPECIFICATION
Instytucje	16	15	13	12	<i>Institutions</i>
domy kultury	5	8	7	5	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	4	4	3	3	<i>cultural centres</i>
kluby	7	3	3	4	<i>clubs</i>
Pracownie specjalistyczne	35	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	2228	1683	1340	2977	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	208,8	367,1	543,0	383,4	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	33	59	75	540	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) .	405	1033	1257	10355	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	254	268	413	449	<i>of which children and youth^a</i>
Zespoły artystyczne	119	180	63	72	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycz- nych	1448	1415	718	852	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	857	919	552	622	<i>of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	140	150	80	80	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	2211	2360	2161	2099	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	1439	1542	543	629	<i>of which children and youth^a</i>

^a W wieku poniżej 15 lat.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a Below the age of 15.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 8 (106). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	6	5	5	6	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym multipleksy	–	1	1	1	<i>of which multiplexes</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	6	12	12	13	<i>Screens in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym multipleksy	–	8	8	8	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	2012	2574	2574	2598	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym multipleksy	–	1548	1548	1548	<i>of which multiplexes</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tys.	6,2	18,0	18,3	23,1	<i>in thous.</i>
w tym filmy produkcji polskiej .	0,5	2,9	3,9	2,8	<i>of which Polish films</i>
w tym multipleksy	–	16,3	16,6	16,8	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	1040	3593	3655	3856	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience</i>
w tys.	275,3	779,2	775,4	731,7	<i>in thous.</i>
w tym na filmach produkcji polskiej	14,2	120,7	250,9	138,8	<i>of which Polish films</i>
w tym multipleksy	–	752,3	725,4	658,8	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	45,9	155,8	155,1	121,9	<i>per cinema</i>
na 1 seans	44	43	42	32	<i>per screening</i>

TABL. 9 (107). **WYBRANE INSTYTUCJE KULTURY DOSTĘPNE DLA OSÓB NIEPEŁNO-SPRAWNYCH PORUSZAJĄCYCH SIĘ NA WÓZKACH INWALIDZKICH**
SELECTED CULTURAL INSTITUTIONS ACCESSIBLE TO THE DISABLED MOVING ON WHEELCHAIRS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		2011		2012		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogólnej liczby obiektów <i>in % of total numbers of objects</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogólnej liczby obiektów <i>in % of total numbers of objects</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogólnej liczby obiektów <i>in % of total numbers of objects</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogólnej liczby obiektów <i>in % of total numbers of objects</i>	
Biblioteki publiczne	15	42,9	18	51,4	20	54,1	23	57,5	<i>Public libraries</i>
Muzea	1	12,5	2	22,2	4	44,4	4	50,0	<i>Museums</i>
Galerie	1	16,7	1	12,5	–	–	–	–	<i>Art galleries</i>
Kina stałe	2	33,3	5	100,0	5	100,0	6	100,0	<i>Fixed cinemas</i>

Turystyka
Tourism

TABL. 10 (108). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	24^b	30^b	28	27	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	23	26	26	25	of which open all year
Obiekty hotelowe	16	20	20	21	Hotels and similar facilities
hotele	8	13	14	15	hotels
motele	1	2	1	1	motels
pensjonaty	1	-	-	-	boarding houses
inne obiekty hotelowe	6	5	5	5	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	8 ^b	10 ^b	8	6	Other facilities
domy wycieczkowe	1	-	-	-	excursion hostels
szkolne schroniska młodzieżowe ...	1	1	1	1	school youth hostels
kempingi	1	1	1	-	camping sites
ośrodki wczasowe	-	2	-	1	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	-	1	1	1	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	-	1	1	1	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	1	1	rooms for rent
inne obiekty	5	4	3	1	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	2401^b	2452^b	2468	2320	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	2306	2200	2374	2216	of which open all year
Obiekty hotelowe	1950	1929	2088	2034	Hotels and similar facilities
hotele	1174	1361	1450	1552	hotels
motele	97	125	97	97	motels
pensjonaty	65	-	-	-	boarding houses
inne obiekty hotelowe	614	443	541	385	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	451 ^b	523 ^b	380	286	Other facilities
domy wycieczkowe	49	-	-	-	excursion hostels
szkolne schroniska młodzieżowe ...	82	62	58	58	school youth hostels
kempingi	95	85	70	-	camping sites
ośrodki wczasowe	-	143	-	80	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	-	27	27	27	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	-	24	24	24	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	21	21	rooms for rent
inne obiekty	225	182	180	76	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 10 (108). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	152306^b	187961^b	198729	190685	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	135040	176211	188314	183706	Hotels and similar facilities
hotele	90643	145533	159064	154876	hotels
motele	6854	8037	8147	8370	motels
pensjonaty	6483	–	–	–	boarding houses
inne obiekty hotelowe	31060	22641	21103	20460	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	17266 ^b	11750 ^b	10415	6979	Other facilities
domy wycieczkowe	2792	–	–	–	excursion hostels
szkolne schroniska młodzieżowe ..	4155	3053	3391	3423	school youth hostels
kempingi	2015	1692	948	–	camping sites
ośrodki wczasowe	–	926	60	89	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	–	908	903	903	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ..	–	96	96	96	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	962	1397	rooms for rent
inne obiekty	8304	5075	4055	1071	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	273982^b	283543^b	311268	293200	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	237514	260706	287867	276790	Hotels and similar facilities
hotele	144411	202365	229600	219618	hotels
motele	9579	11810	12455	13853	motels
pensjonaty	13378	–	–	–	boarding houses
inne obiekty hotelowe	70146	46531	45812	43319	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	36468 ^b	22837 ^b	23401	16410	Other facilities
domy wycieczkowe	3984	–	–	–	excursion hostels
szkolne schroniska młodzieżowe ..	5343	4318	4578	4556	school youth hostels
kempingi	3427	2336	1193	–	camping sites
ośrodki wczasowe	–	4412	420	2785	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	–	1797	1919	2030	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ..	–	1440	1440	1440	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	3114	3735	rooms for rent
inne obiekty	23714	8534	10737	1864	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (109). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Turyści zagraniczni <i>Foreign tourists</i>	Noclegi udzielone turystom zagranicznym <i>Nights spent (overnight stay) foreign tourists</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2005 ^a	42104	67759	TOTAL
	2010 ^a	49471	71210	
	2011 ^b	50726	77182	
	2012^b	53657	79999	
Obiekty hotelowe		53119	78666	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele		47915	69813	<i>hotels</i>
motele		1528	2438	<i>motels</i>
inne obiekty hotelowe		3676	6415	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty		538	1333	<i>Other facilities</i>
szkolne schroniska młodzieżowe		175	245	<i>school youth hostels</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe		214	854	<i>training-recreational centres</i>
inne obiekty		149	234	<i>miscellaneous facilities</i>

a Bez pokoi gościnnych. *b*. Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

a Excluding rooms for rent. *b* Concern establishments having 10 and more bed places.

TABL. 12 (110). **HOTELE W 2012 R.**
HOTELS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Kategorie <i>Categories</i>				W trakcie kategoryzacji <i>During categorization</i>	SPECIFICATION
		****	***	**	*		
OGÓŁEM ^a	15	2	7	3	2	1	TOTAL ^a
Korzystający z noclegów	154876	16715	76484	51924	4309	5444	<i>Tourists accommodated</i>
w tym turyści zagraniczni	47915	7635	27110	12733	291	146	<i>of which foreign tourist</i>
Udzielone noclegi	219618	28237	111072	65110	6710	8489	<i>Nights spent (overnight stay)</i>
w tym turystom zagranicznym	69813	14695	39005	15231	642	240	<i>of which foreign tourist</i>
Wynajęte pokoje	158526	23928	80495	43142	5825	5136	<i>Rented rooms</i>
w tym turystom zagranicznym	48869	12097	26778	9335	524	135	<i>of which foreign tourist</i>
Stopień wykorzystania w %:							<i>Occupancy rate in %:</i>
miejsc noclegowych	40,8	#	41,2	52,6	#	#	<i>of bed places</i>
pokoi	49,3	#	45,4	62,0	#	#	<i>of rooms</i>

a Stan w dniu 31 VII.

a As of 31 VII.

TABL. 13 (111). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2012 R.**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2012
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	20	11	TOTAL
Obiekty hotelowe	20	10	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	16	7	<i>hotels</i>
****	2	3	<i>****</i>
***	7	2	<i>***</i>
**	3	2	<i>**</i>
*	2	–	<i>*</i>
w trakcie kategoryzacji	2	–	<i>during categorization</i>
motele	1	1	<i>motels</i>
**	1	1	<i>**</i>
inne obiekty hotelowe	3	2	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	–	1	<i>Other facilities</i>
ośrodki wczasowe	–	1	<i>holiday centres</i>

Sport

Sport

TABL. 14 (112). **KLUBY SPORTOWE ^a**
Stan w dniu 31 XII
SPORTS CLUBS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	82	82	<i>Organizational entities</i>
Członkowie	7253	7611	<i>Members</i>
Ćwiczący	7376	7241	<i>Exercisers</i>
w tym do 18 lat	5196	5141	<i>of which until 18</i>
mężczyźni	5248	4989	<i>males</i>
kobiety	2128	2252	<i>females</i>
Sekcje sportowe	191	166	<i>Sports sections</i>
Trenerzy	133	122	<i>Coaches</i>
klasy M (mistrzowskiej)	5	2	<i>M class (champion)</i>
klasy I	31	21	<i>I class</i>
klasy II	97	99	<i>II class</i>
Instruktorzy sportowi	269	316	<i>Sports instructors</i>
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	40	71	<i>Other persons conducting sports activities</i>

^a łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi UKS i wyznaniowymi klubami sportowymi.

^a Including Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs.

DZIAŁ XI LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:

— Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,

— jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),

— jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

a) osób fizycznych,

b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,

c) spółdzielni produkcji rolniczej,

d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

— pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),

— przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geodezyjnej województwa.

CHAPTER XI FORESTRY

General notes

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:

— State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,

— nature protection units (national parks),

— organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency of the State Treasury (since VII 2003 — the Agricultural Property Agency),

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status);

2) **private forests** owned by:

a) natural persons,

b) land held in common by all or part of the residents of a village,

c) agricultural production co-operatives,

d) other legal persons.

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

— covered by forest vegetation (wooded area),

— temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

3. The **forest cover indicator** (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total geodesic area of the voivodship.

TABL. 1 (113). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych w ha.....	1665,4	1673,6	1673,7	1673,7	Total forest land in ha
w tym lasy	1635,7	1643,8	1643,7	1643,7	of which forests
Własność publiczna.....	1324,0	1330,7	1330,8	1330,8	Public property
własność Skarbu Państwa	1323,9	1300,1	1330,2	1330,2	owned by the State Treasury
w tym w zarządzie Lasów Państwowych.....	1323,9	1300,1	1330,2	1330,2	of which managed by State Forests
własność gminy	0,0	0,6	0,6	0,6	gmina owned
Własność prywatna.....	341,4	342,9	342,9	342,9	Private property
LESISTOŚĆ w %.....	11,1	11,1	11,1	11,1	FOREST COVER in %

TABL. 2 (114). **GRUNTY LEŚNE NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND NOT OWNED BY THE STATE TREASURY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych w ha.....	341,5	343,5	343,5	343,5	Total forest land in ha
Pozyskanie drewna (grubizny) w m ³	175	101	180	174	Removals (timber) in m ³

DZIAŁ XII

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych.

4. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

CHAPTER XII

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

2. Data were compiled using **the enterprise method**.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices.

4. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) persons engaged in outwork.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

3. **Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciodawców.

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach bazowych**.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Dane o **budynkach oddanych do użytku** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy) oddanych do użytku w okresie od 1 I do 31 XII.

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Data concerning average paid employment are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE rev. 2 groups were compiled using **the enterprise method**.

3. **Sales of construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for out side clients.

4. Data concerning construction-assembly production are presented in **basic prices**.

5. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

6. Data on **buildings completed** (by all investors) concerns:

- within the scope of the number of buildings — newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only) completed in the period from 1 I to 31 XII.

7. Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) or service relation and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł
Industry

TABL. 1 (115). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM	3398,9	7833,5	8396,3	9019,0
TOTAL				
w tym:				
<i>of which:</i>				
Przetwórstwo przemysłowe	2509,8	3793,5	3985,8	4324,2
<i>Manufacturing</i>				
w tym:				
<i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	602,2	1002,3	1007,2	1016,0
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja napojów	485,4	#	1044,4	1161,3
<i>Manufacture of beverages</i>				
Produkcja wyrobów tekstylnych	#	4,6	7,0	7,6
<i>Manufacture of textiles</i>				
Produkcja odzieży	49,8	35,3	31,2	27,9
<i>Manufacture of wearing apparel</i>				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	#	37,9	34,6	23,4
<i>Manufacture of leather and related products</i>				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	52,5	#	91,6	108,7
<i>Manufacture of paper and paper products</i>				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	34,7	112,6	53,4	46,1
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	50,6	96,0	116,7	133,3
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	86,7	86,5	94,8	97,2
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	#	79,1	105,4	106,6
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	141,4	287,9	461,9	502,6
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	229,7	211,5	229,0	234,3
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	142,0	334,3	296,9	361,8
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				
Produkcja mebli	9,2	9,1	11,9	9,3
<i>Manufacture of furniture</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (116). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees		
			49 i mniej 49 and less	50-249	250 i więcej 250 and more
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	2005	3398,9	329,5	1264,1	1805,4
TOTAL	2010	7833,5	509,8	1372,5	5951,3
	2011	8396,3	608,3	1422,0	6366,0
	2012	9019,0	613,8	1625,2	6780,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	2005	2509,8	319,2	1170,1	1020,5
of which manufacturing	2010	3793,5	465,9	1236,3	2091,3
	2011	3985,8	550,7	1294,9	2140,2
	2012	4324,2	555,5	1480,1	2288,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (117). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES
IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętne zatrudnienie Average paid employment				Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto Average monthly gross wages and salaries			
	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
	OGÓŁEM	17410	27723	26967	25920	2382,46	4145,05	4297,12
TOTAL								
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe	13354	12991	12453	12194	2077,16	2896,75	2977,11	3145,13
Manufacturing								
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych ...	3126	3392	3349	3033	2301,12	3057,54	3142,66	3394,38
Manufacture of food products								
Produkcja napojów	539	784	752	787	3260,65	4134,28	4047,52	4170,42
Manufacture of beverages								

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 3 (117). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
W PRZEMYSLE^o (dok.)**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES
IN INDUSTRY^o (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętne zatrudnienie				Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto			
	Average paid employment				Average monthly gross wages and salaries			
	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of food products</i>	#	35	89	88	#	1610,00	1397,19	1543,56
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1342	728	613	562	959,07	1437,81	1659,92	1745,64
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	550	347	321	139	1346,09	2194,07	2204,05	2387,77
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	185	162	332	338	2545,41	2530,61	3158,01	3856,63
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	267	373	251	246	2025,03	2953,35	2317,73	2433,60
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	318	466	491	535	2629,56	3947,25	3621,27	3720,31
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	402	387	356	346	1765,01	2023,30	2093,89	2155,83
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	498	361	372	348	2550,33	2390,88	2343,23	2395,21
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	815	1136	1514	1445	2056,31	3015,34	3083,15	3284,37
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	1284	1041	973	919	2160,25	2909,73	3235,18	3400,34
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	421	664	463	647	2369,22	3780,60	4002,07	3750,44
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	52	68	60	154	1287,82	1995,47	2245,83	2238,69

^o Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju.

^Δ Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo
Construction

TABL. 4(118). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	527,5	1236,6	1691,8	1656,5	100,0	TOTAL
Budowa budynków ^Δ	164,6	586,3	817,1	811,6	49,0	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	201,4	308,6	411,3	420,3	25,4	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	161,4	341,6	463,3	424,6	25,6	Specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Lublina, siłami własnymi bez podwykonawców. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lublin without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (119). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION	
		<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>		
w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2005	527,5	414,5	112,9	TOTAL
	2010	1236,6	775,5	461,1	
	2011	1691,8	1276,8	415,0	
	2012	1656,5	1307,6	348,9	
Budynki	1095,9	870,4	225,5	Buildings	
Budynki mieszkalne.....	648,8	575,3	73,4	Residential buildings	
budynki mieszkalne jednorodzinne	53,7	8,0	45,7	one-dwelling buildings	
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	583,2	559,9	23,3	two- and more dwelling buildings	
budynki zbiorowego zamieszkania .	11,8	7,5	4,4	residences for communities	

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Lublina, siłami własnymi bez podwykonawców. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lublin without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (119). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA ^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION ^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
w mln zł <i>in mln zł</i>				
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	447,1	295,1	152,0	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	12,8	8,1	4,8	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	51,3	35,0	16,3	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	104,2	74,0	30,2	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	10,2	7,3	2,9	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe ...	120,1	80,8	39,3	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	132,1	85,8	46,3	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	16,3	4,2	12,1	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej ...	560,6	437,2	123,4	<i>Civil engineering works</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Infrastruktura transportu	217,2	168,0	49,1	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	137,9	90,6	47,3	<i>highways, streets and roads</i>
budowle wodne	1,8	0,6	1,2	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	267,1	193,3	73,7	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	100,6	54,8	45,8	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	166,4	138,6	27,9	<i>local pipelines and cables</i>
w tym oczyszczalnie wód i ścieków	22,4	12,3	10,1	<i>of which waste water and water treatment plants</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Lublina, siłami własnymi bez podwykonawców. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lublin without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (120). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Budynki^a	330	260	307	391	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe	271	210	257	328	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential build- ings</i>
W tym budynki indywidualne ^b ...	248	185	182	264	<i>Of which private buildings^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe	222	174	168	245	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings</i>
niemieszkalne.....	26	11	14	18	<i>non-residential</i>
Kubatura^c w dam³	1292,4	1100,8	1475,4	1665,4	Cubic volume^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe	614,9	635,0	579,2	847,2	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential build- ings</i>
W tym budynki indywidualne ^b ...	349,7	207,3	178,3	360,4	<i>Of which private buildings^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe	215,1	196,5	145,4	292,9	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings</i>
niemieszkalne.....	134,6	10,7	32,9	63,4	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. *b* Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe. *c* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. *b* Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations. *c* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 7 (121). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
BUDYNKI^a BUILDINGS^a					
Budynki mieszkalne	271	210	257	330	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	271	210	257	328	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings</i>
w tym jednorodzinne	218	164	188	245	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	–	–	–	2	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	59	50	50	61	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	2	–	1	3	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	1	2	3	3	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	23	15	19	27	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki garaży	12	8	5	–	<i>Garage buildings</i>
Budynki przemysłowe	2	6	3	4	<i>Industrial buildings</i>
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	13	12	13	15	<i>Reservoirs, silos and warehouses</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2	–	1	1	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	3	3	3	6	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	–	–	–	–	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej	1	2	–	1	<i>Sport halls</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	–	1	1	1	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>

a Nowo wybudowane.

a Newly built.

TABL. 7 (121). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
Budynki mieszkalne	614,9	635,0	579,2	871,0	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe.....	614,9	635,0	579,2	847,1	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	197,9	140,6	150,4	197,8	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	–	–	–	23,9	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	677,5	465,8	896,2	794,4	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	4,9	–	3,1	12,9	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	16,8	12,8	101,7	50,6	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe.....	275,8	81,7	104,3	478,5	Wholesale and retail trade buildings
Budynki garaży	17,2	2,3	13,3	0,5	Garage buildings
Budynki przemysłowe	125,5	189,3	305,5	73,4	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	98,9	53,2	278,3	46,0	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	4,0	–	2,3	20,2	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	110,7	115,9	75,3	80,7	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej.....	20,0	–	–	–	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej.....	3,8	8,9	–	11,2	Sport halls
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych.....	–	1,7	12,0	20,4	Buildings used as places of worship and for religious activities

a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 8 (122). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
W BUDOWNICTWIE^a**
*AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CON-
STRUCTION^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętne zatrudnienie Average paid employment				Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto Average monthly gross wages and salaries			
	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
OGÓŁEM	5035	7646	8716	8293	2144,20	2873,98	3020,57	3098,31
TOTAL								
Budowa budynków ^Δ	1651	3228	3458	3200	1863,46	2630,04	2689,91	2976,65
<i>Construction of buildings</i>								
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2019	2038	2624	2692	2612,10	3293,82	3603,02	3483,25
<i>Civil engineering</i>								
Roboty budowlane specjali- styczne	1365	2380	2634	2401	1791,67	2845,32	2874,43	2828,88
<i>Specialised construction activities</i>								

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XIII
TRANSPORT

Uwagi ogólne

1. Dane o długości dróg gminnych i powiatowych dotyczą dróg miejskich i zamiejskich. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (tłuczniowej i brukowej).

2. Droga dla rowerów – **ścieżka rowerowa** – jest to niezależna droga lub jej część (np. pas drogi) przeznaczona do ruchu rowerów i oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi. Droga dla rowerów jest konstrukcyjnie wydzielona spośród innych rodzajów dróg lub innych części tej samej drogi. Pas drogi dla rowerów – część jezdni przeznaczona do ruchu rowerów i wyróżniona specjalnym oznakowaniem drogowym od reszty drogi.

3. Za 2005 r. informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach** zarejestrowanych prezentowane są na podstawie danych organów rejestrujących pojazdy (tj. starostw powiatowych) ujętych w systemie „Pojazd”, a od 2010 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Od 2011 r. dane obejmują pojazdy posiadające pozwolenia czasowe wydane w końcu danego roku.

4. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

CHAPTER XIII
TRANSPORT

General notes

1. Data on the length of gmina and powiat roads concern urban and non-urban roads. Hard surface roads include roads with improved hard surface (paved, made of clinker, concrete, stone and concrete plates, bitumen) as well as roads with non-improved surface (of broken stones and paving stones).

2. A road for bicycles – **cycle way** – is an independent road or its part (e.g. road lane) designed for bicycle traffic and marked by suitable road signs. A road for bicycles is constructively sectioned off from other kinds of road or other parts of the same road. A cycle lane – the part of roadway designed for bicycle traffic and set apart from the rest of road by special road signs.

3. For 2005, information on **registered vehicles and tractors** has been presented according to on the base of data of the registering bodies (i.e. powiat starosta offices) containing in “Pojazd” system, while since 2010 according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior. Since 2011 data include vehicles having temporary permission given by the ending of reference year.

4. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

TABL. 1 (123). **DROGI PUBLICZNE POWIATOWE I GMINNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE POWIAT AND GMINA PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	W KM		IN KM		
OGÓŁEM	259,0	410,9	411,9	411,1	TOTAL
Powiatowe	114,0	128,6	129,3	131,8	<i>Powiat</i>
Gminne	145,0	282,3	282,6	279,3	<i>Gmina</i>
	W ODSETKACH		IN PERCENT		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Powiatowe	44,0	31,3	31,4	32,1	<i>Powiat</i>
Gminne	56,0	68,7	68,6	67,9	<i>Gmina</i>

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 2 (124). **ŚCIEŻKI ROWEROWE**
Stan w dniu 31 XII
CYCLE WAYS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM w km	59,6	65,2	TOTAL in km
na 10 tys. ludności	1,7	1,9	<i>per 10 thous. population</i>

TABL. 3 (125). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	128192	175896	185510	190648	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	97248	135325	142819	147779	<i>Passenger cars</i>
Autobusy i trolejbusy	1228	1430	1437	1456	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	22653	29110	30548	30583	<i>Lorries and road tractors^a</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze	2592	3163	3302	3147	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle	3404	5421	5879	6192	<i>Motorcycles</i>

^a łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.
^a Including vans.

TABL. 4 (126). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE PO RAZ PIERWSZY**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS FOR THE FIRST TIME
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	10109	12004	11890	10906	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	8122	8424	9158	8677	<i>Passenger cars</i>
Autobusy i trolejbusy	85	68	96	89	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	1620	2900	1956	1509	<i>Lorries and road tractors ^a</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze	55	73	93	102	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle	196	480	520	439	<i>Motorcycles</i>

^a łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a Including vans.

TABL. 5 (127). **WYPADKI DROGOWE ^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Wypadki	325	272	245	256	Total accidents
Ofiary wypadków	458	341	337	320	Road traffic casualties
Śmiertelne	21	12	18	25	<i>Fatalities</i>
Ranni	437	329	319	295	<i>Injured</i>

^a Zarejestrowane przez Policję.

a Registered by the Police.

Uwagi ogólne

1. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do **pozostałych sklepów** zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

2. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i auto-matów sprzedażowych.

General notes

1. *The division of stores by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.*

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

2. *Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.*

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

3. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za targowiska sezonowe uznano te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. ruch urlopowy) i działalność ta jest powtarzana w kolejnych sezonach.

3. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (128). **SKLEPY^a WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS^a BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
LICZBA PLACÓWEK NUMBER OF ESTABLISHMENTS					
Sklepy	833	1023	983	967	Shops
Domy towarowe	5	2	2	1	Department stores
Domy handlowe	9	9	8	6	Trade stores
Supermarkety	42	54	58	62	Supermarkets
Hipermarkety	6	9	8	10	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	59	70	49	49	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane	296	472	484	497	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	416	407	374	342	Other shops ^b
Stacje paliw	41	49	45	46	Petrol stations
PRACUJĄCY EMPLOYED PERSONS					
Sklepy	6239	7996	7819	7877	Shops
Domy towarowe	119	18	18	13	Department stores
Domy handlowe	170	148	147	136	Trade stores
Supermarkety	1081	1510	1658	1642	Supermarkets
Hipermarkety	1633	1968	1742	1843	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	484	580	437	437	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane	1476	2548	2739	2841	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	1276	1224	1078	965	Other shops ^b
Stacje paliw	320	255	226	240	Petrol stations

^a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób według lokalizacji sklepu. ^b Sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m², prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz często nabywanych towarów nieżywnościowych, łącznie z aptekami.

^a Economic entities employing more than 9 persons by localization shop. ^b Other shops which the sales area covers no more than 119 m² which conduct sales activity within the scope of common usage goods, including public pharmacies.

TABL. 1 (128). SKLEPY^a WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
SHOPS^a BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA SPRZEDAŻOWA w m ² SALES AREA in m ²					
Sklepy	208123	308076	307438	330720	Shops
Domy towarowe	14118	6230	6230	4130	Department stores
Domy handlowe	9726	9287	8846	6478	Trade stores
Supermarkety	28439	43295	47763	50756	Supermarkets
Hipermarkety	47476	71494	64322	80636	Hypermarkets
Sklepy powszechno	12276	14157	10323	10440	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane	76354	142822	151971	161668	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	19734	20791	17983	16612	Other shops ^b
Stacje paliw	x	x	x	x	Petrol stations

^a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób według lokalizacji sklepu. ^b Sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m², prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz często nabywanych towarów nieżywnościowych, łącznie z aptekami.

^a Economic entities employing more than 9 persons by localization shop. ^b Other shops which the sales area covers no more than 119 m² which conduct sales activity within the scope of common usage goods, including public pharmacies.

TABL. 2 (129). PLACÓWKI GASTRONOMICZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
CATERING ESTABLISHMENTS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne	178	144	130	127	Catering establishments
w tym restauracje	37	34	39	42	of which restaurants

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 3 (130). TARGOWISKA
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Targowiska stałe	17	18	18	16	Permanent marketplaces
powierzchnia w tys. m ²	43,1	41,5	41,5	22,4	area in thous. m ²
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	14	2	–	–	Seasonal marketplaces ^a (during the year)

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
^a A number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa, otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, co-operative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to in-

wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

vestments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

9. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

10. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 6 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons.

Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

9. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

10. The economic relations presented in table 6 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

11. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

13. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

14. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

11. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

12. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital — in state owned enterprises,
- participation fund — in co-operatives,
- owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership professional partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

13. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

14. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (131). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012
	w mln zł	in mln zł
Przychody z całokształtu działalności..... Revenues from total activity	36070,3	36147,9
w tym: of which:		
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)..... <i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>	15075,3	15880,4
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów..... <i>Net sales revenues of goods and materials</i>	19473,6	19335,2
Przychody finansowe..... <i>Financial revenues</i>	1110,9	409,9
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności..... Costs of obtaining revenues from total activity	33819,8	34435,5
w tym: of which:		
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)..... <i>Cost of products sold (goods and services)</i>	15156,9	15701,7
Wartość sprzedanych towarów i materiałów..... <i>Value of goods and materials sold</i>	17339,5	17241,4
Koszty finansowe..... <i>Financial costs</i>	368,4	330,3
Wynik finansowy na działalności gospodarczej..... Financial result on economic activity	2250,5	1712,3
Zyski nadzwyczajne..... Extraordinary profits	1,0	0,7
Straty nadzwyczajne..... Extraordinary losses	0,2	0,1
Wynik finansowy brutto..... Gross financial result	2251,2	1712,9
Zysk brutto..... <i>Gross profit</i>	2433,7	2004,5
Strata brutto..... <i>Gross loss</i>	182,5	291,6
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto..... Obligatory encumbrances of gross financial result	289,2	336,2
Wynik finansowy netto..... Net financial result	1962,0	1376,7
Zysk netto..... <i>Net profit</i>	2141,5	1654,7
Strata netto..... <i>Net loss</i>	179,5	278,0

TABL. 2 (132). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012
	Liczba przedsiębiorstw ogółem <i>Total number of enterprises</i>	680
Z wynikiem finansowym brutto w % ogółu: <i>With gross financial result in percent of total:</i>		
dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	83,7	78,8
ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	16,3	20,9
zerowym (0) <i>zero (0)</i>	–	0,3
Z wynikiem finansowym netto w % ogółu: <i>With net financial result in percent of total:</i>		
dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	82,6	77,6
ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	17,1	21,8
zerowym (0) <i>zero (0)</i>	0,3	0,6

TABL. 3 (133). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012
	w %	in %
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	93,8	95,3
Wskaźnik rentowności obrotu: <i>Turnover profitability rate:</i>		
brutto <i>gross</i>	6,2	4,7
netto <i>net</i>	5,4	3,8
Wskaźnik płynności finansowej: <i>Financial liquidity ratio of the:</i>		
I stopnia <i>first degree</i>	48,1	61,4
II stopnia <i>second degree</i>	116,2	110,7
III stopnia <i>third degree</i>	153,1	148,3

TABL. 4 (134). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012
	w mln zł	in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	12390,1	12741,2
Zapasy <i>Inventories</i>	2581,4	2616,9
w tym: <i>of which:</i>		
materiały <i>materials</i>	400,9	428,1
półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and work in progress</i>	259,7	276,1
produkty gotowe <i>finished products</i>	277,0	261,9
towary <i>goods</i>	1616,8	1623,6
Krótkoterminowe należności i roszczenia <i>Short-term dues and claims</i>	5515,6	4236,7
w tym z tytułu dostaw i usług <i>of which from deliveries and services</i>	3814,6	3637,9
Inwestycje krótkoterminowe <i>Short-term investments</i>	3891,3	5274,2
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe <i>Short-term deferred expenditures</i>	401,9	613,4

TABL. 5 (135). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012
	w mln zł	in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	22558,9	22788,6
w tym: <i>of which:</i>		
kapitał (fundusz) podstawowy <i>share capital (fund)</i>	13342,6	13533,7
kapitał (fundusz) zapasowy <i>supplementary capital (fund)</i>	2974,7	4241,8
niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych <i>undistributed (unsettled) financial result from previous years</i>	2775,4	2439,5
wynik finansowy netto roku obrotowego <i>net financial result of the turnover year</i>	1970,4	1378,1

TABL. 6 (136). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012
	w mln zł	in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	12038,2	12273,9
w tym mienie: <i>of which estate:</i>		
Skarbu Państwa <i>of the State Treasury</i>	22,9	22,8
państwowych osób prawnych <i>of state legal persons</i>	7,7	17,0
krajowych osób fizycznych <i>of domestic natural persons</i>	391,3	346,4
osób zagranicznych <i>of foreign persons</i>	383,5	390,3

TABL. 7 (137). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2011	2012
	w mln zł	in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	9917,8	10282,1
Długoterminowe <i>Long-term</i>	1824,2	1690,4
w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	1545,2	1282,4
Krótkoterminowe ^a <i>Short-term</i> ^a	8093,6	8591,7
w tym: <i>of which:</i>		
kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	2060,7	2474,9
zobowiązania z tytułu dostaw i usług <i>liabilities from deliveries and services</i>	3800,7	4080,9

^a Bez funduszy specjalnych.

^a Excluding special funds.

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdyponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetu miasta Lublin

3. Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła do 2009 r. ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), a od 2010 r. ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 i 1241 z późn. zm.).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2001 r. Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103),

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

2. The presented data include information concerning the municipal (Lublin) budgets revenue and expenditure.

3. The legal basis defining the above mentioned processes until 2009 provided the Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104 with later amendments), and since 2010 the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009, and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws No. 157, item 1240 and 1241 with later amendments).

The legal basis for the financial management of local self-government entities is:

- the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws of 2001 No. 142) item 1591, with later amendments,
- the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1592) with later amendments,
- the Law on Voivodship Self-government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws of 2001, No. 142, item 1590) with later amendments,
- the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (Journal of Laws No. 203, item 1966) with later amendments,
- the Minister of Finances Regulation of 3 February 2010 on Budgetary Reporting (Journal of Laws No. 20, item 103),

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207) z późniejszymi zmianami.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjną, opłata targowa,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań, z innych źródeł;

2) dotacje:

- a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych nie podlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich,
- c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe)

- *the Minister of Finances Regulation of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207) with later amendments.*

4. *Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.*

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat.

5. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) *own revenue, i.e.:*

- a) *revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,*
- b) *receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fee, royalties for mineral exploration and market-place stall trading fee,*
- c) *revenue from property, i.e. income from renting and leasing,*
- d) *funds for the additional financing of own tasks from other sources;*

2) *allocations:*

- a) *appropriated allocations from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration*
- b) *provided under programmes financed from European funds and other not reimbursable foreign funds and payments from the budget of European funds,*
- c) *received from the appropriated funds (from 2011 state appropriated funds),*

- d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa przekazywana wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów, w tym na zadania oświatowe.

6. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne,
- 2) wydatki bieżące, w tym:
 - a) dotacje, w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, i funduszy celowych,
 - b) świadczenia na rzecz osób fizycznych,
 - c) wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym:
 - wynagrodzenia,
 - składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy
 - zakup materiałów i usług,
 - d) obsługa długu publicznego,
 - e) z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- d) other allocations, including allocations based on agreements with bodies of the government administration;*

- 3) general subsidy from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue, of which for educational tasks.*

6. Expenditure of local self-government entities budgets include:

- 1) *property expenditure including investment expenditure,*
- 2) *current expenditure, of which:*
 - a) *allocations, of which allocations for budgetary establishments, auxiliary units and appropriated funds,*
 - b) *benefits for natural persons,*
 - c) *current expenditure of budgetary entities, of which:*
 - *wages and salaries,*
 - *contributions to compulsory social security and the Labour Fund,*
 - *purchase of materials and services,*
 - d) *expenditure on debt servicing,*
 - e) *expenditures relate to granting endorsements and guaranties.*

7. *Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.*

TABL. 1 (138). **DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	
O G Ó Ł E M	1392048,7	1537773,2	T O T A L
Dochody własne	753436,7	831839,2	Own revenue
w tym:			<i>of which:</i>
Udziały w podatku dochodowym:			<i>Share in income tax:</i>
od osób prawnych	25039,6	24735,4	<i>corporate income tax</i>
od osób fizycznych	324338,8	339070,0	<i>personal income tax</i>
Podatek od nieruchomości	140305,3	154719,8	<i>Tax on real estate</i>
Podatek od środków transportowych	10992,7	11669,0	<i>Tax on means of transport</i>
Podatek od czynności cywilnoprawnych	19552,2	15244,9	<i>Tax on civil law transactions</i>
Opłata skarbową	6812,1	7060,7	<i>Treasury fee</i>
Dochody z majątku	33311,8	81367,8	<i>Revenue from property</i>
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	5872,0	11591,6	<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł			<i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>
Dotacje ogółem	265166,9	320870,8	Allocations
Dotacje celowe	154900,7	164006,1	<i>Appropriated allocations</i>
z budżetu państwa	147330,0	156671,2	<i>from the state budget</i>
na zadania			<i>for tasks:</i>
z zakresu administracji rządowej	112579,2	117689,0	<i>for government administration tasks</i>
własne	34664,8	38428,0	<i>for own tasks</i>
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	86,0	554,2	<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>
na działania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samo- rządu terytorialnego	4818,8	4304,1	<i>received for tasks realized on the basis of self-government agree- ments</i>
otrzymane z państwowych funduszy celo- wych	920,0	2577,5	<i>received from state appropriated funds</i>
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^a	110266,2	156864,7	<i>Allocations from paragraphs 200 i 620 ^a</i>
Subwencja ogólna z budżetu państwa	373445,1	385063,2	<i>General subsidies from the state budget</i>
w tym część oświatowa	338697,9	363398,0	<i>of which for educational tasks</i>

^a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (139). **DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	
O G Ó Ł E M	1392048,7	1537773,2	TOTAL
w tym:			<i>of which:</i>
Transport i łączność	161872,3	216875,6	<i>Transport and communication</i>
Gospodarka mieszkaniowa	66674,0	90014,7	<i>Dwelling economy</i>
Działalność usługowa	4937,2	9097,0	<i>Service activity</i>
Administracja publiczna	5750,0	4906,5	<i>Public administration</i>
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	20345,3	22967,8	<i>Public safety and fire care</i>
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	562990,7	593325,3	<i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality and expenses associated with their intake</i>
Oświata i wychowanie	15163,5	16848,8	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia	9897,2	10222,7	<i>Health care</i>
Pomoc społeczna	117486,5	124019,7	<i>Social assistance</i>
Edukacyjna opieka wychowawcza	2574,7	2758,2	<i>Educational care</i>
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	18295,9	31515,5	<i>Municipal economy and environmental protection</i>
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego ...	7339,8	9225,9	<i>Culture and national heritage</i>
Kultura fizyczna i sport	5298,4	4554,6	<i>Physical education and sport</i>

TABL. 3 (140). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	
O G Ó Ł E M	1499034,6	1639924,2	TOTAL
Wydatki bieżące	1191028,8	1277586,0	Current expenditure
w tym:			<i>of which:</i>
Dotacje	126118,1	137154,7	<i>Allocations</i>
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych	5432,2	4920,5	<i>of which for budgetary establishments</i>
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	116489,9	122405,4	<i>Benefits for natural persons</i>
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	901313,2	967135,0	<i>Budget revenues of local self-government entities</i>
w tym:			<i>of which:</i>
wynagrodzenia	480502,5	504234,8	<i>wages and salaries</i>
poходne od wynagrodzeń ^a	77530,6	88579,2	<i>derivatives from wages and salaries ^a</i>
zakup materiałów i usług	279353,9	304553,9	<i>purchase of materials and services</i>
wydatki na obsługę długu	34484,9	44370,1	<i>expenditures on debt servicing</i>
Wydatki majątkowe	308005,8	362338,2	Property expenditure
w tym inwestycyjne ^b	272322,9	344609,0	<i>of which investment expenditure ^b</i>

^a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. ^b Including allocations for financing investment tasks of self-government budgetary establishments.

TABL. 4 (141). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	
O G Ó Ł E M	1499034,6	1639924,2	T O T A L
w tym:			of which:
Transport i łączność	377765,9	379751,4	Transport and communication
Gospodarka mieszkaniowa	17008,0	27665,1	Dwelling economy
Działalność usługowa	7374,4	13764,4	Service activity
Administracja publiczna	82334,8	94051,9	Public administration
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	27012,8	29414,3	Public safety and fire care
Obsługa długu publicznego	34484,9	44380,2	Public debt servicing
Oświata i wychowanie	497343,0	541624,6	Education
Ochrona zdrowia	17879,9	18158,7	Health care
Pomoc społeczna	195533,9	204228,8	Social assistance
Edukacyjna opieka wychowawcza	50080,2	52560,1	Educational care
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	63121,2	88429,8	Municipal economy and environmental protection
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego ...	58571,5	69897,4	Culture and national heritage
Kultura fizyczna i sport	27906,2	35601,0	Physical education and sport

TABL. 5 (142). **DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA NA 1 MIESZKAŃCA**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE AND EXPENDITURE PER CAPITA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł	in zł	
Dochody ogółem	3988	4417	Total revenue
Dochody własne	2158	2390	Own revenue
Dotacje	760	922	Allocations
Subwencja ogólna	1070	1106	General subsidy
Wydatki ogółem	4294	4711	Total expenditure
Wydatki bieżące	3412	3670	Current expenditure
Wydatki majątkowe	882	1041	Property expenditure
w tym inwestycyjne	780	990	of which investment expenditure

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

4. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

4. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and

podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm).

5. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umoznienia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

6. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa rynku nieruchomości”^Δ.

7. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential-premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

5. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets **at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 — also re-valuation according to fair value.

6. Data by sections of the NACE rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity. Exceptions are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

7. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

TABL. 1 (143). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
W MLN ZŁ IN MLN ZŁ			
OGÓŁEM	1051,4	1529,5	1483,8
TOTAL			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,4	0,2	0,1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł i budownictwo	476,2	641,8	472,8
<i>Industry i construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	259,5	421,5	663,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transport and storage, accommodation and catering^Δ; information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	96,2	200,7	89,7
<i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>			
Pozostałe usługi ^b	219,1	265,3	258,1
<i>Other services^b</i>			
W % IN %			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
TOTAL			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,0	0,0	0,0
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł i budownictwo	45,3	42,0	31,9
<i>Industry i construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	24,7	27,6	44,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transport and storage, accommodation and catering^Δ; information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9,2	13,1	6,0
<i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>			
Pozostałe usługi ^b	20,8	17,3	17,4
<i>Other services^b</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji. ^b Sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Administrowanie i działalność wspierająca^Δ; Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location. ^b Sections: Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities; Public administration and defence; compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, entertainment and recreation; Other service activities.

TABL. 2 (144). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
W MLN ZŁ IN MLN ZŁ			
OGÓŁEM	12911,2	13788,8	16176,3
TOTAL			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	21,0	20,6	21,2
Przemysł i budownictwo..... <i>Industry i construction</i>	5986,5	6066,2	8570,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transport and storage, accommodation and catering^Δ; information and communication</i>	2498,4	3044,6	2995,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	2856,6	2971,2	2623,7
Pozostałe usługi ^b <i>Other services^b</i>	1548,7	1686,2	1965,6
W % IN %			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
TOTAL			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	0,2	0,1	0,1
Przemysł i budownictwo..... <i>Industry i construction</i>	46,4	44,0	53,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transport and storage, accommodation and catering^Δ; information and communication</i>	19,4	22,1	18,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	22,1	21,6	16,2
Pozostałe usługi ^b <i>Other services^b</i>	12,0	12,2	12,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Administrowanie i działalność wspierająca^Δ; Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Sections: Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities; Public administration and defence; compulsory social security; Education; Human health and social work activities; Arts, entertainment and recreation; Other service activities.

Uwagi ogólne

1. Prezentowane dane dotyczą **podmiotów gospodarki narodowej ujętych w rejestrze REGON** i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 591) z późniejszymi zmianami oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763) z późniejszymi zmianami w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

2. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

3. Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku.

General notes

1. Presented data concern **entities of the national economy recorded in the REGON register** and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2012 item 591) with later amendments and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763) with later amendments on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

2. The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

3. The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation.

TABL. 1 (145). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	39619	41622	41187	42310	TOTAL
sektor publiczny	958	751	754	769	public sector
sektor prywatny	38661	40871	40433	41541	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe	15	3	2	2	State owned enterprises
Spółki	7020	7156	7305	7643	Companies
w tym:					of which:
handlowe	3418	4218	4391	4741	commercial
cywilne	3600	2936	2912	2900	civil
Spółdzielnie	205	193	193	191	Co-operatives
Fundacje	197	312	344	376	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	888	1104	1118	1159	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	29513	30878	30205	30582	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (146). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółdzielnie co-operatives
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships			
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation				
OGÓŁEM 2005	39619	10106	15	3418	5	397	3600	205	29513	
TOTAL 2010	41622	10744	3	4218	5	481	2936	193	30878	
2011	41187	10982	2	4391	1	501	2912	193	30205	
2012	42310	11728	2	4741	1	552	2900	191	30582	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	160	56	–	26	–	6	3	2	104	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>										
Przemysł.....	3248	876	–	624	–	110	233	15	2372	
<i>Industry</i>										
w tym przetwórstwo przemysłowe	3054	765	–	522	–	93	224	15	2289	
<i>of which manufacturing</i>										
Budownictwo	3968	883	–	580	–	40	247	49	3085	
<i>Construction</i>										
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	11386	2931	1	1621	–	235	1281	20	8455	
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>										
Transport i gospodarka magazynowa	2859	202	–	115	–	31	86	1	2657	
<i>Transport and storage</i>										
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1005	300	–	126	–	19	165	1	705	
<i>Accommodation and catering^Δ</i>										
Informacja i komunikacja ..	1378	381	–	296	1	19	82	–	997	
<i>Information and communication</i>										

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^Δ Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (146). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółdzielnie co-operatives
				spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships			
				razem total	w tym of which					
		jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	1760	194	–	129	–	10	36	3	1566	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1704	1321	1	217	–	22	80	82	383	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4839	854	–	494	–	27	330	10	3985	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	1041	224	–	145	–	16	72	4	817	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	85	85	–	1	–	–	–	–	–	
Edukacja Education	1645	776	–	110	–	6	70	1	869	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3456	355	–	169	–	5	131	1	3101	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	697	368	–	54	–	4	29	–	329	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	3076	1919	–	34	–	2	55	2	1157	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (147) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
OGÓŁEM 2005	3418	2939	138	2801	479	413	14
TOTAL 2010	4218	3555	125	3430	663	532	50
..... 2011	4391	3707	128	3579	684	532	61
2012	4741	4013	124	3889	728	535	91
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	26	25	–	25	1	1	–
Przemysł..... <i>Industry</i>	624	566	32	534	58	43	12
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	522	470	24	446	52	41	10
Budownictwo <i>Construction</i>	580	514	26	488	66	49	10
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1621	1342	28	1314	279	255	22
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	115	100	4	96	15	14	1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	126	98	3	95	28	25	3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	296	279	4	275	17	13	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	129	112	8	104	17	15	2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	217	171	4	167	46	31	7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	494	425	7	418	69	34	13
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	145	125	3	122	20	14	5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1	1	–	1	–	–	–
Edukacja <i>Education</i>	110	89	1	88	21	18	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	169	88	–	88	81	16	6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	54	50	4	46	4	4	–
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	34	28	–	28	6	3	3

^a W Lublinie w 2012 r. wśród spółek osobowych zarejestrowanych było 76 spółek partnerskich i 26 spółek komandytowo-akcyjnych.

^a There were only in 2012 — 76 professional partnerships and 26 limited joint-stock partnerships registered in Lublin

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE W 2012 R.
LUBELSKIE VOIVODSHIP IN 2012

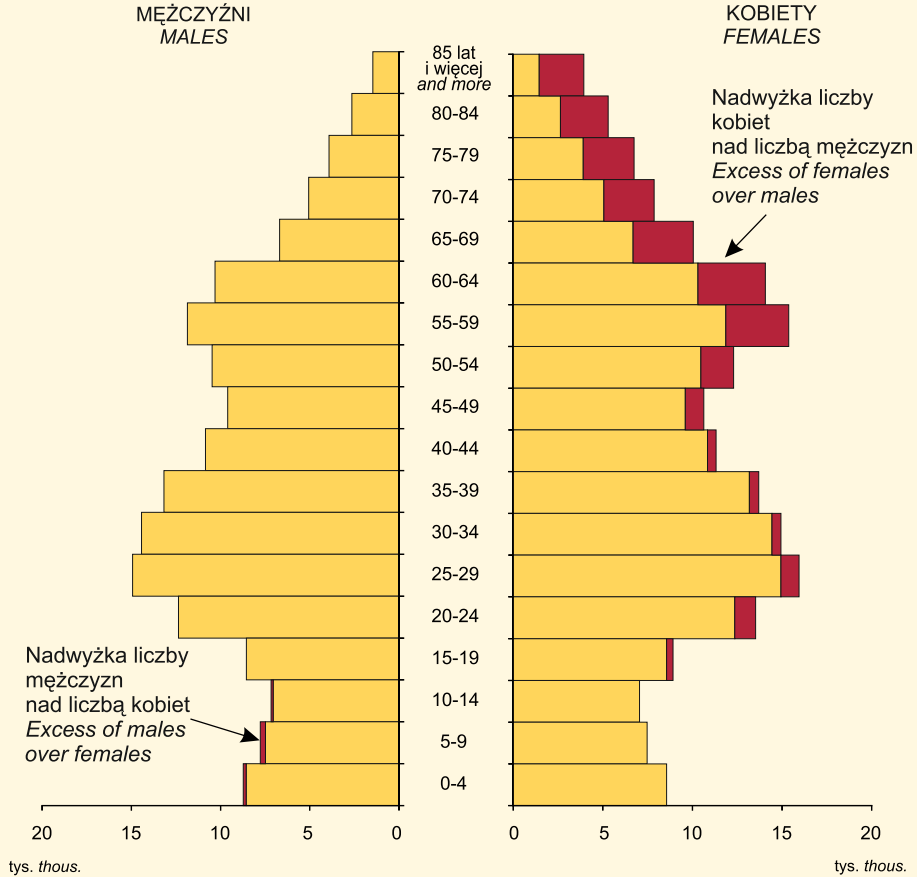

- Granica państwa
National border
- Granica województwa
Border of voivodship
- Granica powiatu
Border of powiat
- Granica gminy
Border of gmina
- Powiat **tomaszowski**
- Miasto na prawach powiatu
City with powiat status **LUBLIN**

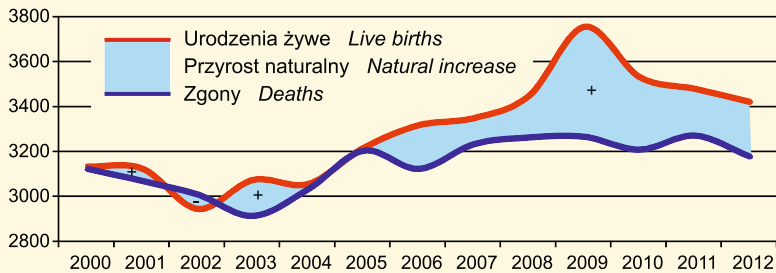

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE GROUPS IN 2012
As of 31 XII

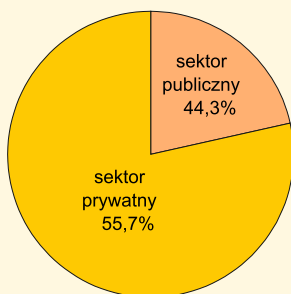

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

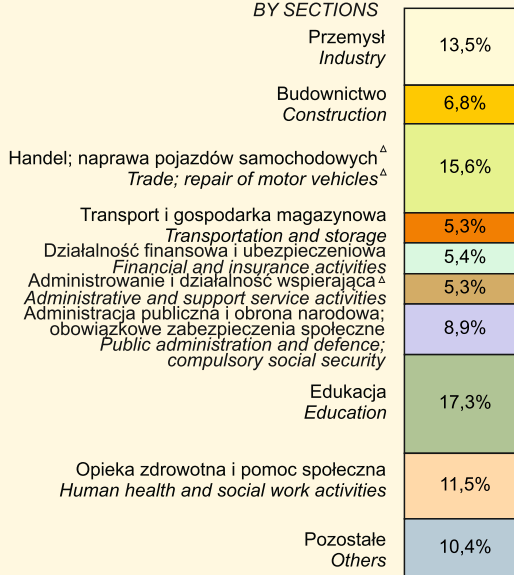
STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2012 R.
 Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a IN 2012
 As of 31 XII

WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
 BY OWNERSHIP SECTOR

^a Patrz notka do tablicy 1 (41) na str. 78.
^a See note to table 1 (41) on page 78.

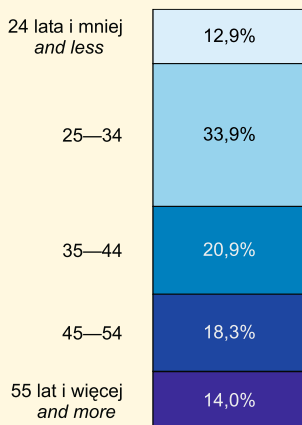
WEDŁUG SEKCJI
 BY SECTIONS

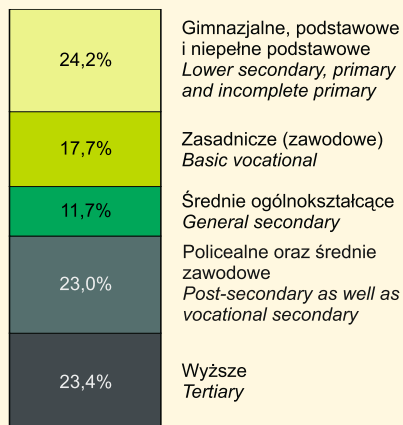
**STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG
 WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2012 R.**

Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
 BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2012
 As of 31 XII

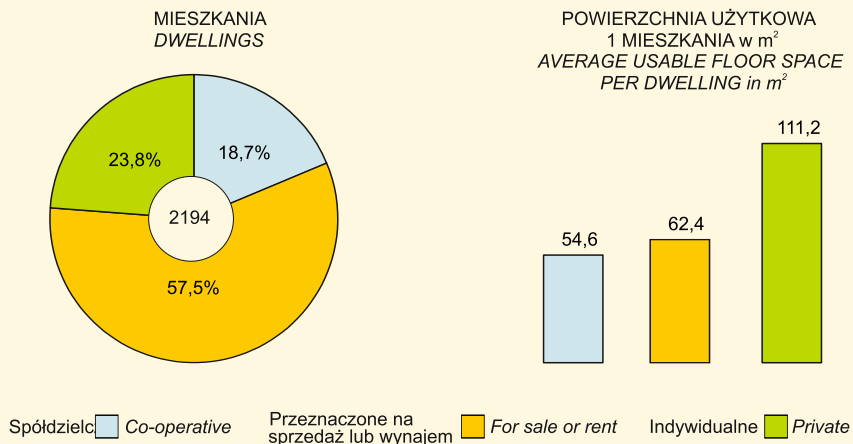
WEDŁUG WIEKU
 BY AGE

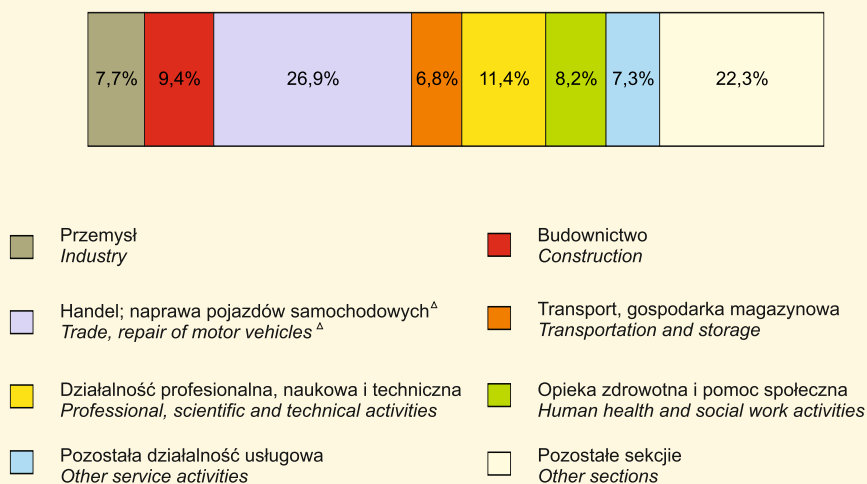
WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA
 BY EDUCATIONAL LEVEL

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2012 R.
DWELLINGS COMPLETED IN 2012

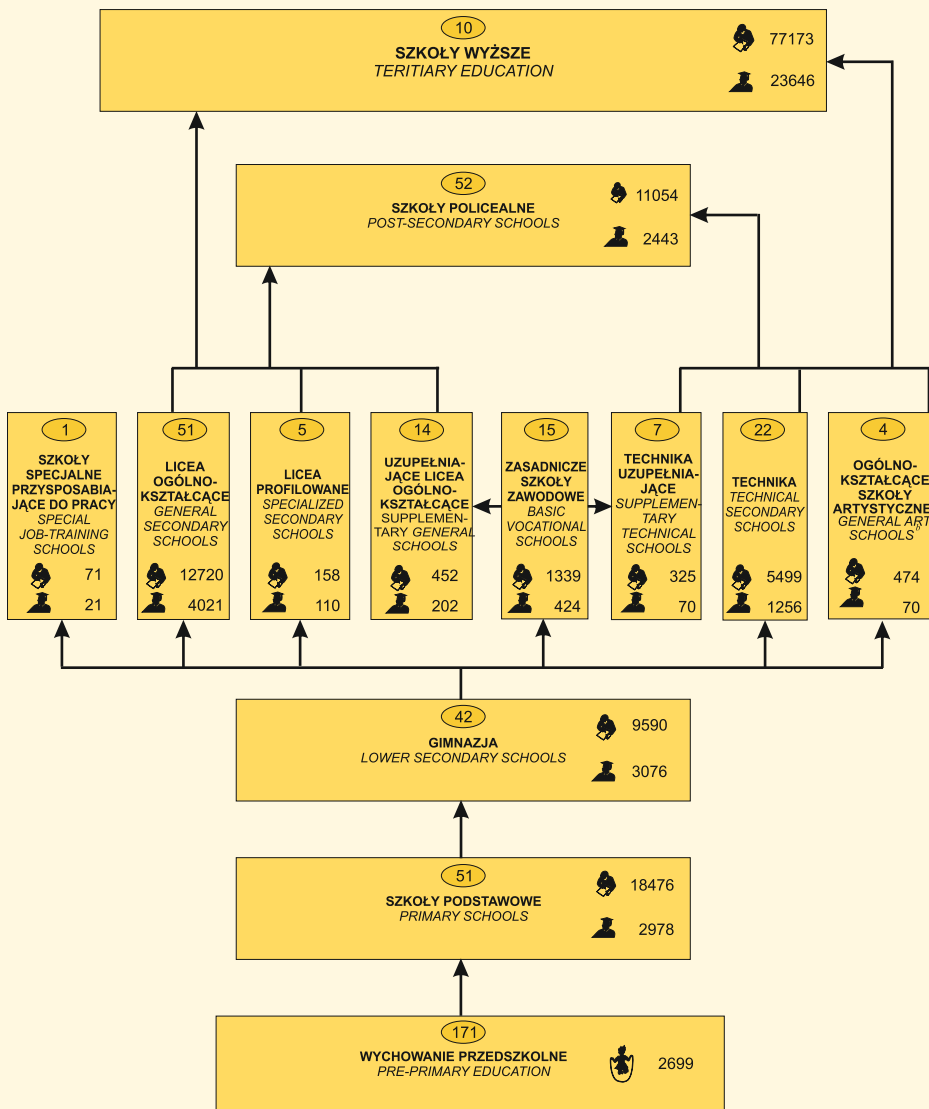

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a
WEDŁUG SEKCJI W 2012 R.
 Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a
BY SECTIONS IN 2012
 As of 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2012/13
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2012/13 SCHOOL YEAR

Studenci, uczniowie
Students

Absolwenci z roku szkolnego 2011/12
Graduates for 2011/12 school year

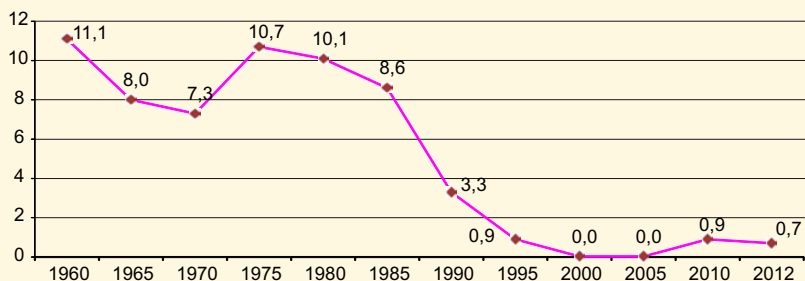
Dzieci w wieku 6 lat objęte edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego
Children aged 6 included education in pre-primary establishments

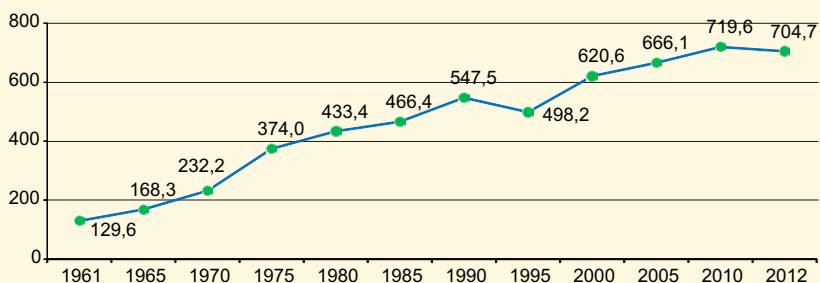
Liczba placówek danego szczebla
Number of units on given level

a Łącznie ze szkołami specjalnymi i dla dorosłych. b Dające uprawnienia zawodowe.
a Including special and adult education. b Leading to professional certification.

PRZYROST NATURALNY (na 1000 ludności)
NATURAL INCREASE (per 1000 population)

ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
 (na 1 mieszkańca w kW.h)
CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS
 (per capita in kw.h)

WIDZOWIE W KINACH STAŁYCH
AUDIENCE IN FIXED CINEMAS

